Uživatelská příručka informačního systému

Vnitrodenní trh

Tento dokument a jeho obsah je důvěrný. Dokument nesmí být reprodukován celý ani částečně, ani ukazován třetím stranám nebo používán k jiným účelům, než pro jaké byl poskytnut, bez předchozího písemného schválení společností OTE, a.s.

Datum	Popis změny
18.5.2016	Nová aplikace pro VDT,VT – samostatná aplikace
28.7.2016	Zohlednění provedených změn v aplikaci
19.8.2016	Zohlednění dalších změn v aplikaci
19.9.2016	Zapracování změn v aplikaci
25.10.2016	Zapracování změn v aplikaci - aktualizace kapitol: - 4.2.3 Uživatelské parametry pro limity nabídek - 5.1.2 Obchodovací obrazovka - 5.2.6 Košík - 5.6.5 Nabídky dle dne dodávky VDT - 5.1.2.7 Panel – Události - 5.6.18 Výsledky VDT dle účastníků trhu - 7.1.2.6 Panel - Události - 7.2.3 Validace dat VT - 7.2.5 Košík VT
8.11.2016	Blokové nabídky VDT + zapracování změn v aplikaci
16.12.2016	Úprava sestavy Výsledky VDT
16.6.2017	Zapracování změn v aplikaci – aktualizace kapitol: - 5.1.2.8 Panel – Obchody vlastní - 5.3 Proces kontinuálního obchodování - 5.6.8 Obchody dle dne dodávky (pro VDT) - 5.6.15 Realizované obchody všech účastníků trhu (nová sestava pro VDT) - Obchody dle dne dodávky (pro VT) - Realizované obchody všech účastníků trhu (nová sestava pro VT)
9.8.2017	Propojení manuálů Obecné ovládání (kapitola 1) a Uživatelský manuál (od kapitoly 2)
19.9.2017	Kapitola 5.2.7 rozšířena o specifikaci času, kdy je možno zadat Měnu vypořádání
24.9.2018	Vizuální odlišení OTE-COM Elektřina a OTE-COM Plyn (obr. 1)
15.11.2018	Úprava VIP novinky
17.12.2018	Úprava panelu Košík
12.11.2019	Rozšíření manuálu pro XBID
6.2.2020	Aktualizace dokumentu v rámci ukončení provozu VT
22.9.2020	- Aktualizace dokumentu pro Stavy nouze - aktualizace počtu nabídek pro (de)aktivaci a anulaci (kapitoly 5.2.2.2 a 5.2.5)
24.11.2020	Aktualizace dokumentu v rámci ukončení provozu VT
23.2.2021	Aktualizace kapitoly 3.1 Základní principy trhu
25.5.2021	Aktualizace kapitol: - 5.1.2 Obchodovací obrazovka (sloupec Celk. mn.) - 5.6.8 Hub-to-hub matice - 5.6.9 ATC data
16.9.2022	Přidání kapitoly historické sestavy, úprava textu hlášení v Audit logu, změna limitu počtu záznamů v sestavách
12.6.2024	Celková revize s ohledem na zavedení obchodování se čtvrthodinovými kontrakty

OBSAH

OBSAH **3**

Seznam obrázků **5**

Seznam tabulek **7**

1 Uživatelská příručka aplikace OTE-COM Elektřina **9**

2 Obecné ovládání aplikace OTE-COM Elektřina **10**

2.1 ÚVODNÍ OBRAZOVKA APLIKACE OTE-COM ELEKTŘINA *10*
2.1.1 Záhlaví *11*
2.1.2 Menu *15*
2.1.3 Záložky *15*
2.1.4 Obsah stránky *15*
2.2 OVLÁDÁNÍ SYSTÉMU POMOCÍ GRAFICKÝCH PRVKŮ *16*
2.2.1 Tabulka *16*
2.2.2 Záložka *16*
2.2.3 Panel *17*
2.2.4 Autocomplete box *17*
2.2.5 Číselné pole s inkrementací *18*
2.2.6 Stránkování *18*
2.2.7 Rychlý filtr *19*
2.2.8 Panel nástrojů *19*
2.2.9 Čítač dat *20*
2.2.10 Kalendář *20*
2.2.11 Slider *20*
2.3 PRÁCE S FORMULÁŘI A ZOBRAZOVÁNÍ DAT *21*
2.3.1 Formuláře pro prohlížení *21*
2.3.2 Formuláře pro editaci *21*
2.4 PRÁCE SE SESTAVAMI *22*
2.5 FORMÁTOVÁNÍ POLÍ *24*
2.5.1 Font *24*
2.5.2 Formátování dat v tabulkách *24*
2.5.3 Popisy měn *25*
2.5.4 Formátování – datum *25*
2.6 GRAFY *25*
2.7 ZKRATKOVÉ KLÁVESY *26*

3 Základní principy obchodování na trhu VDT **28**

3.1 ZÁKLADNÍ PRINCIPY TRHU *28*
3.2 POPIS ŘEŠENÍ XBID TRHU A ZÁLOŽNÍHO VDT *30*
3.2.1 Odlišnosti XBID trhu a Záložního VDT *31*
3.2.2 Podporované typy nabídek VDT *32*

4 Nastavení VDT **34**

4.1 NASTAVENÍ PARAMETRŮ TRHŮ *34*
4.2 UŽIVATELSKÁ NASTAVENÍ *34*
4.2.1 Obecné uživatelské parametry aplikace OTE-COM *35*
4.2.2 Uživatelské parametry pro obchodování *36*
4.2.3 Uživatelské parametry pro limity nabídek *38*
4.3 PŘIDĚLOVÁNÍ PRODUKTŮ VDT *40*

5 Implicitní obchodování na VDT – XBID trh **43**

5.1 OBCHODOVACÍ OBRAZOVKA VDT ... 43
5.1.1 Přístup k obchodovací obrazovce ... 43
5.1.2 Obchodovací obrazovka ... 43
5.2 PRÁCE S NABÍDKAMI PŘI IMPLICITNÍM OBCHODOVÁNÍ ... 68
5.2.1 Příjem nabídek ... 68
5.2.2 Modifikace nabídek ... 70
5.2.3 Hromadné zadání nabídek v rámci jednoho dne dodávky ... 73
5.2.4 Validace dat ... 74
5.2.5 Anulace nabídek ... 78
5.2.6 Košík ... 80
5.2.7 Nastavení vypořádací měny ... 88
5.3 PROCES KONTINUÁLNÍHO OBCHODOVÁNÍ ... 89
5.3.1 Párování nabídek ... 90
5.3.2 Uplatňování prováděcích restrikcí v rámci procesu párování ... 90
5.4 PROCES DÁVKOVÉHO PÁROVÁNÍ ... 91
5.5 ZRUŠENÍ OBCHODU (TRADE CANCEL) ... 92
5.6 SESTAVY ... 92
5.6.1 Obecné informace ... 93
5.6.2 Seznam kontraktů VDT ... 94
5.6.3 Nabídky dle dne dodávky VDT ... 96
5.6.4 Obchody dle dne dodávky VDT ... 99
5.6.5 Výsledky VDT ... 101
5.6.6 Výsledky VDT celkem ... 102
5.6.7 Realizované obchody VDT všech účastníků trhu ... 104
5.6.8 Výsledky VDT dle účastníků trhu ... 106
5.6.9 Hub-to-hub matice ... 107
5.7 HISTORICKÉ SESTAVY ... 109
5.7.1 Nabídky dle dne dodávky VDT – hist. ... 110
5.7.2 Obchody dle dne dodávky VDT – hist. ... 110
5.7.3 Realizované obchody VDT všech účastníků trhu – hist. ... 110
5.7.4 Výsledky VDT dle účastníků trhu – hist. ... 110

6 Záložní VDT ... 112

6.1 OBCHODOVACÍ OBRAZOVKA ZÁLOŽNÍHO VDT ... 112
6.2 PRÁCE S NABÍDKAMI NA ZÁLOŽNÍM VDT ... 112
6.2.1 Příjem nabídek ... 112
6.2.2 Modifikace nabídek ... 112
6.2.3 Hromadné zadání nabídek v rámci jednoho dne dodávky pro Záložní VDT ... 112
6.2.4 Validace dat ... 113
6.2.5 Anulace nabídek na Záložním VDT ... 117
6.2.6 Košík Záložního VDT ... 117
6.2.7 Nastavení vypořádací měny Záložního VDT ... 117
6.3 PROCES KONTINUÁLNÍHO OBCHODOVÁNÍ ZÁLOŽNÍHO VDT ... 118
6.4 SESTAVY VDT ... 118
6.5 HISTORICKÉ SESTAVY VDT ... 118

7 Řízení událostí kontraktů VDT ... 119

8 Nastavení parametrů obchodovací obrazovky VDT ... 121

8.1 UŽIVATELEM DEFINOVANÉ OBRAZOVKY ... 121
8.2 PŘIZPŮSOBENÍ OBRAZOVEK UŽIVATELEM ... 123
8.2.1 Změna proporcí mezi jednotlivými částmi panelů ... 123
8.2.2 Skrytí panelu ... 123
8.2.3 Skrytí a přizpůsobení sloupců v tabulkách ... 124
8.3 ZACHOVÁNÍ UŽIVATELEM DEFINOVANÝCH ZMĚN OBRAZOVEK ... 125

Seznam obrázků

Obrázek 1: Obrazovka aplikace OTE-COM Elektřina 10
Obrázek 2: Záhlaví 11
Obrázek 3: Novinky 12
Obrázek 4: Přepnutí jazyka aplikace OTE-COM 12
Obrázek 5: Příklad stavových ikon – XBID připojen 14
Obrázek 6: Příklad stavových ikon – XBID odpojen 14
Obrázek 7: Příklad stavových ikon – XBID odpojen, Záložní VDT aktivní 15
Obrázek 8: Plovoucí menu 15
Obrázek 9: Objekt Tabulka 16
Obrázek 10: Objekt Záložky se zobrazením „semaforu“ 16
Obrázek 11: Vytažení záložky do samostatného okna 17
Obrázek 12: Lokální menu pro odpojení panelu 17
Obrázek 13: Autocomplete box 18
Obrázek 14: Objekt Číselné pole s inkrementací 18
Obrázek 15: Objekt Stránkování 18
Obrázek 16: Objekt Rychlý filtr 19
Obrázek 17: Příklad panelu nástrojů 19
Obrázek 18: Objekt Čítač dat 20
Obrázek 19: Objekt Kalendář 20
Obrázek 20: Objekt Slider 21
Obrázek 21: Formulář pro prohlížení dat 21
Obrázek 22: Formulář pro editaci dat 22
Obrázek 23: Ukázka vzorové sestavy 22
Obrázek 24: Dialog exportu dat 23
Obrázek 25: Nastavení sloupců sestavy 23
Obrázek 26: Limit počtu záznamů 24
Obrázek 27: Ukázka možného designu grafu 25
Obrázek 28: Schéma časů obchodování hodinových kontraktů na VDT 30
Obrázek 29: Schéma časů obchodování blokových kontraktů na VDT 30
Obrázek 30: Přístup – Uživatelská nastavení 34
Obrázek 31: Potvrzení změn 34
Obrázek 32: Obecné uživatelské parametry 36
Obrázek 33: Uživatelské parametry pro obchodování 38
Obrázek 34: Uživatelské parametry pro limity nabídek 40
Obrázek 35: Přístup – Přidělování produktů VDT 40
Obrázek 36: Přidělování produktů VDT 41
Obrázek 37: Přístup k obchodovací obrazovce VDT 43
Obrázek 38: Obchodovací obrazovka XBID trh - běžný provozní stav 44
Obrázek 39: Obchodovací obrazovka XBID trh - ztráta spojení s XBID 44
Obrázek 40: Obchodovací obrazovka XBID trh - pozastavené obchodování 45
Obrázek 41: Obchodovací obrazovka XBID trh 46
Obrázek 42: XBID trh - Přehled trhu 47
Obrázek 43: XBID trh - Rychlá akceptace nabídky 49
Obrázek 44: XBID trh - Výběr hodinových kontraktů 50
Obrázek 45: Vzhled – Okno Výběr typu produktů 50
Obrázek 46: XBID trh - Detail čtvrthodinového kontraktu 51
Obrázek 47: XBID trh - Detail blokového kontraktu 51

Obrázek 48: XBID trh - Přehled trhu s blokovými nabídkami 52
Obrázek 49: XBID trh – Rychlé zavedení nabídky..... 55
Obrázek 50: XBID trh – Formulář pro zadání limitní nabídky..... 58
Obrázek 51: XBID trh – Formulář pro zadání Iceberg nabídky..... 58
Obrázek 52: XBID trh – Formulář pro zadání blokové limitní nabídky 59
Obrázek 53: XBID trh - Vývoj obchodování – hodinový kontrakt..... 60
Obrázek 54: XBID trh - Vývoj obchodování – blokový kontrakt..... 60
Obrázek 55: XBID trh - Nabídky vlastní 62
Obrázek 56: XBID trh - Události 63
Obrázek 57: XBID trh - Obchody vlastní 66
Obrázek 58: XBID trh – Hub-to-Hub Online matice - oblast trhu (online) 67
Obrázek 59: XBID trh – Hub-to-Hub Online matice - perioda (online) 68
Obrázek 60: Modifikace nabídek na VDT – čtvrthodinový kontrakt 71
Obrázek 61: Modifikace nabídek na VDT – blokový kontrakt..... 71
Obrázek 62: Životní cyklus nabídky na VDT 72
Obrázek 63: Hromadné zadání nabídek – upozornění 74
Obrázek 64: Rychlé hromadné zadání hodinových nabídek na VDT 74
Obrázek 65: XBID trh - Košík..... 80
Obrázek 66: XBID trh - Panel Košík..... 81
Obrázek 67: XBID trh – Košík – Upozornění FOK restrikce..... 83
Obrázek 68: XBID trh - Košík – vstupní soubor CSV 85
Obrázek 69: XBID trh – Košík – Panel Nabídky v systému 86
Obrázek 70: XBID trh – Košík – Vytvoření / modifikace LMT nebo ICB nabídky v košíku.... 87
Obrázek 71: XBID trh – Košík – Vytvoření / modifikace blokové limitní nabídky v košíku 87
Obrázek 72: XBID trh – Košík - Upozornění na duplicitu 88
Obrázek 73: Sestava Měna vypořádání..... 89
Obrázek 74: Přístup k sestavám XBID 93
Obrázek 75: Sestavy – Seznam kontraktů VDT (XBID) 96
Obrázek 76: Sestavy – Nabídky dle dne dodávky VDT (XBID) 98
Obrázek 77: Sestavy – Obchody dle dne dodávky VDT (XBID) 101
Obrázek 78: Sestavy – Výsledky trhu VDT (XBID) 102
Obrázek 79: Sestavy – Výsledky VDT celkem (XBID) 104
Obrázek 80: Sestavy – Realizované obchody VDT všech účastníků trhu (XBID)..... 105
Obrázek 81: Sestavy – Výsledky VDT dle účastníků trhu (XBID) 107
Obrázek 82: Sestavy – Hub-to-hub matice – oblast trhu (XBID) 108
Obrázek 83: Sestavy – Hub-to-hub matice - perioda (XBID)..... 109
Obrázek 84: Přístup k historickým sestavám XBID..... 110
Obrázek 85: Životní cyklus kontraktů XBID a Záložního VDT..... 119
Obrázek 86: Uživatelem definované obrazovky 121
Obrázek 87: Modifikace/Vymazání vlastní obrazovky..... 123
Obrázek 88: Možnosti přizpůsobení šířky/výšky panelů 123
Obrázek 89: Možnosti skrytí panelů 124
Obrázek 90: Možnosti přizpůsobení tabulky 125
Obrázek 91: Změna pořadí sloupců v tabulce..... 125
Obrázek 92: Uložení/Obnovení rozložení obrazovky..... 126

Seznam tabulek

Tabulka 1: Popis významu ikony „Stav komunikace“ ... 13
Tabulka 2: Popis významu ikony „Stav obchodování na VDT“ ... 13
Tabulka 3: Stavy semaforu pro záložku Obchodovací obrazovka VDT ... 17
Tabulka 4: Popis použitých ikon ... 20
Tabulka 5: Klávesové zkratky ... 27
Tabulka 6: Rozdíly mezi XBID trhem a Záložním VDT ... 32
Tabulka 7: Uživatelské parametry pro limity nabídek – kombinace nastavení ... 40
Tabulka 8: XBID trh - Přehled trhu - seznam sloupců ... 48
Tabulka 9: XBID trh - Detail kontraktu - seznam sloupců ... 51
Tabulka 10: XBID trh – Přehled trhu s blokovými nabídkami - seznam sloupců ... 54
Tabulka 11: XBID trh – Přehled atributů pro zavedení nabídky ... 57
Tabulka 12: XBID trh - Nabídky vlastní – seznam sloupců ... 61
Tabulka 13: XBID trh – Události – seznam sloupců ... 62
Tabulka 14: Přehled panelu Obchody vlastní ... 65
Tabulka 15: Prováděcí a časové restrikce pro typy nabídek VDT ... 69
Tabulka 16: XBID trh - Panel Košík – seznam sloupců ... 82
Tabulka 17: Příklad formátu dat kopírovaných do Košíku XBID trhu z Excelu přes schránku ... 85
Tabulka 18: XBID trh – Košík – Panel Nabídky v systému – seznam sloupců ... 86

Pojmy a zkratky

Zkratka	Význam
AK	**A**utomatická **k**omunikace
AS	**A**plikační **S**erver
D	**D**en dodávky
DB	Data**b**áze
EAN	Mezinárodní číslo obchodní položky (**E**uropean **A**rticle **N**umber)
EIC	Energetický identifikační kód (**E**nergy **I**dentification **C**ode)
ERU	**E**nergetický **R**egulační **Ú**řad
FZ	**F**inanční **Z**ajištění
HW	**H**ard **W**are
GFS	Časová restrikce **G**ood **F**or **S**ession
GTD	Časová restrikce **G**ood **T**ill **D**ate
ID	**Id**entifikační číslo
IOC	Prováděcí restrikce **I**mmediate **O**r **C**ancel
MQ	Frontování správ (**M**essage **Q**ueuing)
NON	Prováděcí restrikce bez omezení
OPE	**O**bchodní **p**odmínky – Obchodní podmínky OTE, a.s. pro **e**lektroenergetiku
OTE	společnost OTE, a.s.
PDF	Přenositelný formát dokumentu (**P**ortable **D**ocument **F**ormat)
PpS	**P**od**p**ůrné **s**lužby
PPS	**P**rovozovatel **p**řenosové **s**oustavy (ČEPS)
RE	**R**egulační **e**nergie
RÚT	**R**egistrovaný **ú**častník **t**rhu
SZ	**S**ubjekt **z**účtování
TXT	**Tex**tový formát souboru
ÚT	**Ú**častník **t**rhu
XBID	Informační systém třetí strany zajišťující propojení vnitrodenních trhů, případně v kontextu vnitrodenní trh s elektřinou napojený na platformu XBID
XBID trh	Obchodování na vnitrodenním trhu organizovaném formou implicitního obchodování s využitím systému XBID
XML	(**E**xtensible **M**arkup **L**anguage)
Záložní VDT	Záložní lokální **v**nitro**d**enní **t**rh s elektřinou

1 Uživatelská příručka aplikace OTE-COM Elektřina

Předmětem tohoto dokumentu je **popis způsobu obchodování na vnitrodenním trhu , práce s tímto trhem**, **způsob automatického párování nabídek v procesu kontinuálního obchodování a dávkového párování, validační kritéria**, a to bez ohledu na použité prostředky přístupu (OTE-COM, automatická komunikace nebo mobilní přístup) na tento trh.

Dokument **dále popisuje přístup a práci s tímto trhem prostřednictvím samostatné aplikace OTE-COM** a zahrnuje podrobný popis dostupných funkcí aplikace OTE-COM pro obchodování na vnitrodenním trhu.

Přístup a práce s tímto trhem **prostřednictvím automatické komunikace** je zajištěn externím rozhraním, jež je popsáno v samostatném dokumentu.

2 Obecné ovládání aplikace OTE-COM Elektřina

Tato dokumentace popisuje základní navigaci v uživatelském prostředí aplikace OTE-COM Elektřina pro obchodování na VDT. Klientská aplikace OTE-COM je vytvořena jako samostatná aplikace a před prvním použitím je potřeba její nainstalování. Instalační program je dostupný prostřednictvím portálu CS OTE.

V portále CS OTE (https://portal.ote-cr.cz/otemarket/) je položka VDT, která obsahuje odkaz na stránky, kde je možno naleznout aplikaci OTE-COM ke stažení a následné instalaci. Průběh instalace je popsán v samostatném dokumentu *Manual OTE-COM Launcher Manager*.

Konkrétní postupy používané pro jednotlivé procesy jsou podrobně popsány v následujících kapitolách.

Obchodování na VDT je organizováno formou:

- implicitního obchodování s využitím systému XBID[1], prostřednictvím jehož mohou do procesu párování vstupovat nabídky z jiných tržních oblastní než ČR (dále také „XBID trh“), nebo

- lokálního trhu pouze v rámci tržní oblasti ČR a bez možnosti implicitního obchodování (dále také označen jako „Záložní VDT“)

2.1 Úvodní obrazovka aplikace OTE-COM Elektřina

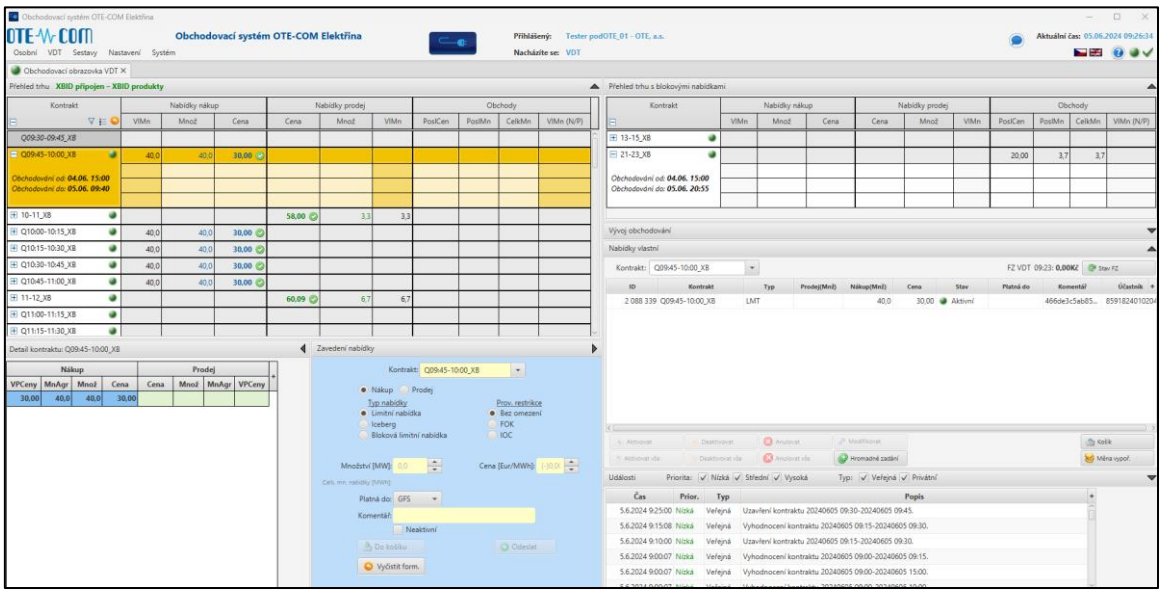

Obrázek 1: Obrazovka aplikace OTE-COM Elektřina

[1] Informační systém provozovaný třetí stranou zajišťující propojení vnitrodenních trhů

Aplikace se skládá z následujících sekcí:

- Záhlaví s informacemi a menu
- Záložky
- Obsah stránky tvořený panely

Uživatel může přizpůsobit rozložení a obsah jednotlivých obrazovek dle vlastních potřeb. Velikosti jednotlivých sekcí je možné měnit s vzájemnou závislostí mezi sebou, a to posouváním dělicích linií jednotlivých sekcí. Toto uživatelské nastavení může být uloženo a je pak přístupné pouze pro konkrétního uživatele z menu *Osobní*. Postup práce s uživatelským nastavením obrazovek popisuje kapitola *8 Nastavení parametrů obchodovací obrazovky VDT*.

2.1.1 Záhlaví

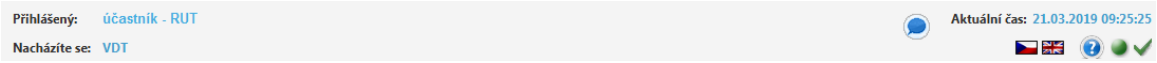

Obrázek 2: Záhlaví

V záhlaví jsou zobrazené informace:

- Přihlášený uživatel ve formátu „uživatel, účastník“
- Ikona pro zobrazení tzv. novinek – informativních hlášení

V případě nové novinky:

- se zobrazí zpráva v audit logu obchodovací obrazovky ve znění „Byla zveřejněná novinka OTE „*Název novinky*“.“
- ikona začne blikat (,) a tento stav ikony přetrvává, dokud jsou v seznamu novinek novinky, které nejsou označené jako přečtené anebo dokud u nepřečtené novinky neskončí její platnost (taková je automaticky ze seznamu novinek stažená).

Po kliknutí na ikonu se zobrazí okno s novinkami, které obsahuje seznam aktuálně platných novinek. Nové nepřečtené novinky jsou zvýrazněné tučným textem. Již přečtené, ale stále platné novinky jsou viditelné, ale nejsou zvýrazněné tučným textem. Přečtené novinky, které budou poté změněny (nová verze novinky), budou označeny jako nepřečtené (zvýrazněné tučným textem). Po kliknutí na řádek se zvýrazněnou novinkou se daná novinka považuje za přečtenou a zvýraznění tučným textem se změní na normální.
Novinky jsou v dialogovém okně řazeny sestupně podle času, od kdy se mají zobrazovat (tzn. nejaktuálnější novinky jsou zobrazeny jako první).

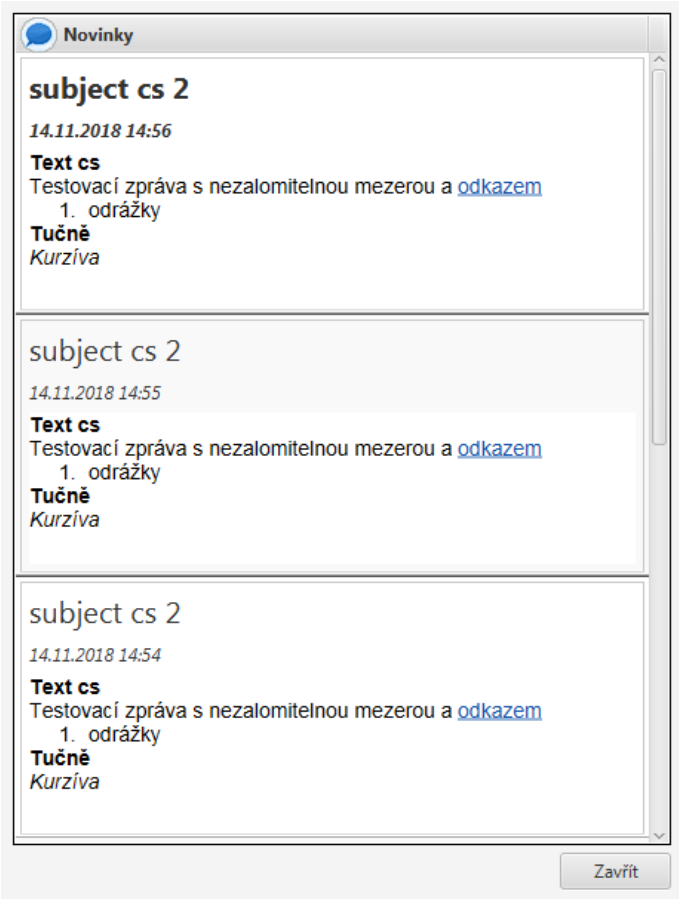

Obrázek 3: Novinky

- Aktuální serverový čas
- Aktuální umístění v menu, kde se uživatel právě nachází
- Ikony (*„Česky“* / *„English“*) pro přepnutí jazyka aplikace. Kliknutím na příslušnou ikonu provede systém automaticky nastavení jazyka, ve kterém bude aplikace VDT vizuálně prezentována. Po přepnutí se změna jazyka promítne až v nově otevřených záložkách, přičemž v záhlaví aplikace bude změna jazyka okamžitá, viz informativní hlášení:

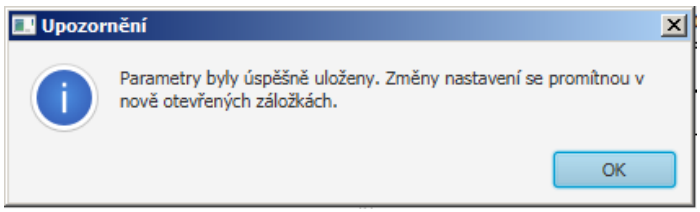

Obrázek 4: Přepnutí jazyka aplikace OTE-COM

- Odkaz na uživatelskou dokumentaci – má stejnou funkci jako klávesa F1
- Stav komunikace – reprezentuje stav spojení mezi stanicí klienta (účastníka trhu) a serverem OTE-COM

Ikona	Popis významu
	OK – Spojení navázáno
	Upozornění – Dočasná ztráta spojení mezi účastníkem trhu a OTE-COM, pokus o opětovné připojení, uživatel nemůže provádět žádné akce. V této době není aktivována případná deaktivace nabídek dle příslušného trhu.
	Chyba – Spojení účastníka trhu se serverem OTE-COM není možné navázat, uživatel nemůže provádět žádné akce. Otevřená okna jsou uzavřena, je zobrazeno upozornění o odpojení klienta a nabídnuto opětovné přihlášení do aplikace. Je aktivována případná deaktivace nabídek dle příslušného trhu.

Tabulka 1: Popis významu ikony „Stav komunikace“

- Stav obchodování na VDT

Ikona	Popis významu
	XBID v provozu Spojení s centrálním systémem XBID je zcela funkční a stabilní. Obchodování na VDT probíhá formou implicitního obchodování. Po najetí myši na danou ikonu je zobrazen tooltip: „XBID v provozu“.
	XBID odpojen – Zastavení obchodování Ikona je prezentována v případech: • ztráty spojení s centrálním systémem XBID – indikováno žlutou barvou semaforu na kartě Obchodovací obrazovka VDT. U všech kontraktů XBID na panelu Přehled trhu je zobrazena ikona semaforu v zelené barvě. Nelze vytvářet/modifikovat/anulovat nabídky XBID, uživatel obdrží chybovou zprávu o pozastaveném obchodování na XBID trhu. • pozastavení XBID trhu na pokyn operátora OTE - indikováno žlutou barvou semaforu na kartě Obchodovací obrazovka VDT, u všech kontraktů XBID na panelu Přehled trhu je zobrazena ikona semaforu ve žluté barvě. Nelze vytvářet/modifikovat/anulovat nabídky XBID, uživatel obdrží chybovou zprávu o pozastaveném obchodování na XBID trhu. V obou případech je po najetí myši na danou ikonu je zobrazen tooltip: „XBID odpojen – Zastavení obchodování“.
	XBID odpojen – Produkty Záložního VDT Ikona je prezentována v případě aktivace Záložního VDT. Po najetí myši na danou ikonu je zobrazen tooltip: „XBID odpojen – Produkty záložního VDT“.

Tabulka 2: Popis významu ikony „Stav obchodování na VDT“

Příklady stavových ikon informujících o stavu obchodování na VDT

- Obchodovací obrazovka VDT v OTE-COM zobrazující dostupnost implicitního obchodování na VDT
- V tomto případě je dostupné přeshraniční obchodování tzv. XBID Produktů

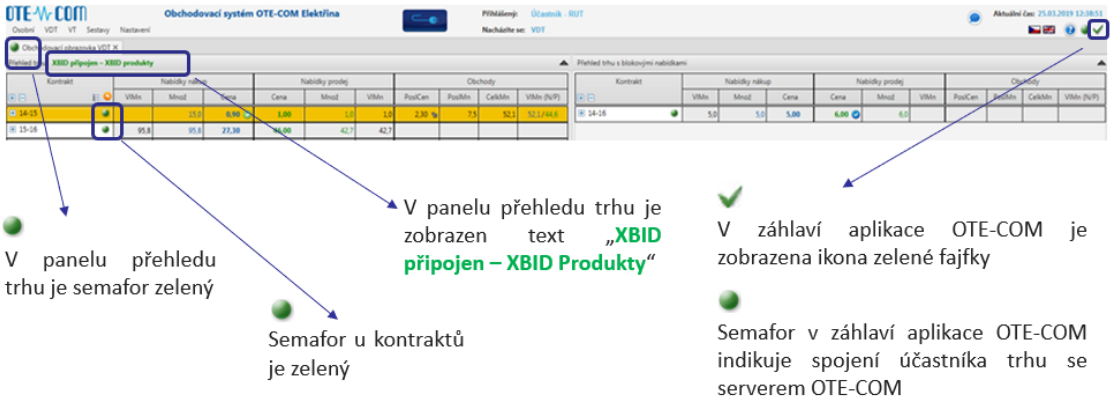

Obrázek 5: Příklad stavových ikon – XBID připojen

- Obchodovací obrazovka VDT v OTE-COM zobrazující ztrátu spojení s centrálním systémem XBID
- V tomto případě není možné nabídky zadávat, modifikovat ani anulovat

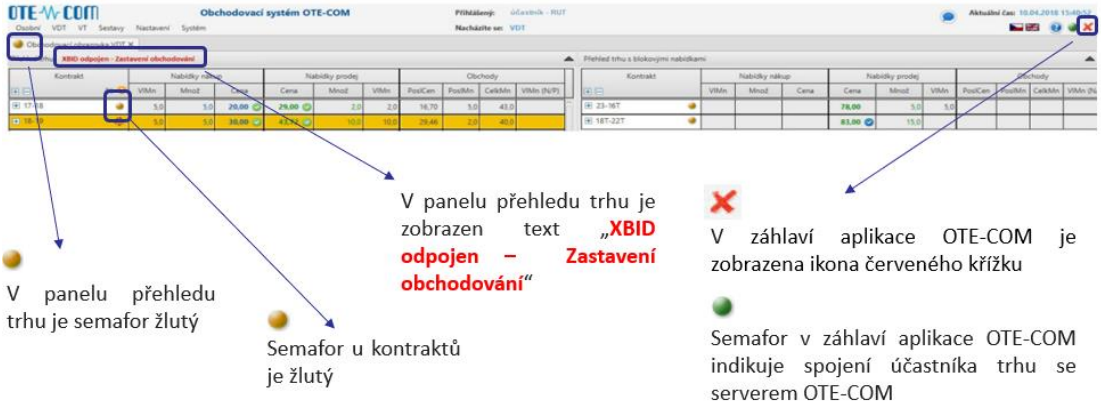

Obrázek 6: Příklad stavových ikon – XBID odpojen

- Obchodovací obrazovka Záložního VDT v OTE-COM, který byl aktivován na pokyn operátora OTE po dlouhodobější ztrátě spojení s centrálním systémem XBID
- Obchodování je možné s tzv. produkty záložního VDT

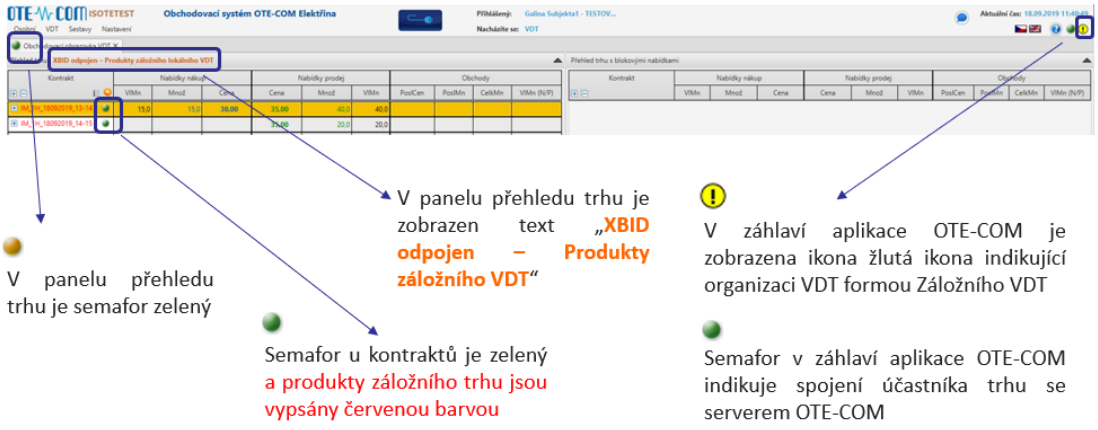

Obrázek 7: Příklad stavových ikon – XBID odpojen, Záložní VDT aktivní

2.1.2 Menu

Menu aplikace OTE-COM Elektřina nacházející se v horním panelu je uživateli vždy dostupné bez ohledu na to, v jaké části aplikace se uživatel nachází. Menu má plovoucí charakter, viz příklad níže. Jednotlivé podřízené položky menu jsou podrobně popsány v příslušných kapitolách Uživatelské dokumentace.

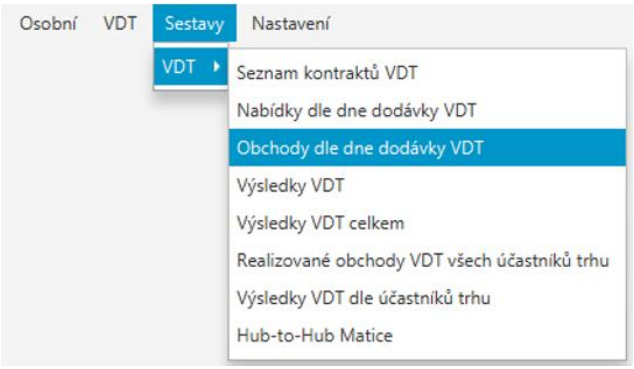

Obrázek 8: Plovoucí menu

2.1.3 Záložky

Pomocí záložek jsou zobrazovány jednotlivé části aplikace. Použití záložek je více rozepsáno v kapitole *2.2.2 Záložka*

2.1.4 Obsah stránky

Obsah stránky je závislý na konkrétní volbě uživatele. Podle dané volby jsou zobrazeny specifické panely odpovídající požadované činnosti.

2.2 Ovládání systému pomocí grafických prvků

2.2.1 Tabulka

Tabulka je použita pro prezentování přehledů dat se specifikovanými sloupci. Třídění v tabulce je možné vzestupně a sestupně klikem v hlavičce patřičného sloupce. Lze využít vícenásobného řazení pomocí “CTRL + klik levou myší” - po seřazení podle nového sloupce zůstává starý sloupec řazen vůči novému sloupci.

Volitelně lze na tabulkách sloupce skrýt či zobrazit po kliknutí na **znaménko „+“** v záhlaví tabulky (funkcionalita může být na konkrétních tabulkách vypnuta). Volbu je možné uložit pro příští použití.

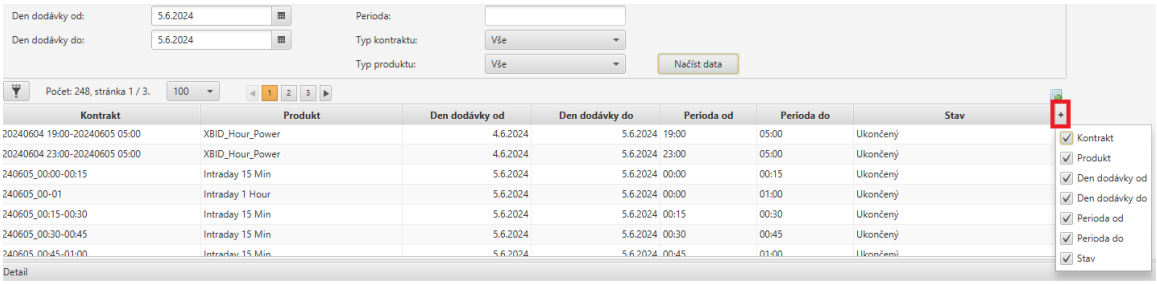

Obrázek 9: Objekt Tabulka

2.2.2 Záložka

Pomocí záložek jsou zobrazovány jednotlivé části aplikace. Uživateli se při volbě akce z menu otevře nová záložka/záložky s požadovaným obsahem.

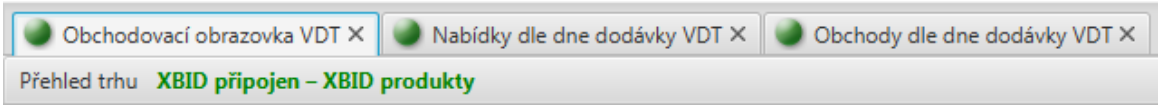

Obrázek 10: Objekt Záložky se zobrazením „semaforu“

V případě záložky Obchodovací obrazovka VDT zobrazuje semafor karty tyto stavy[2]:

Ikona	Popis významu
	Ikona je prezentována v případech kdy: • lze obchodovat na XBID trhu – spojení s centrálním systémem XBID je funkční. • lze obchodovat na Záložním VDT – (v případě aktivace „záložního“ řešení).
	Ikona je prezentována v případech:

[2] Pro ostatní záložky je semafor vždy zelený

	• ztráty spojení s centrálním systémem XBID. Nelze vytvářet/modifikovat/anulovat nabídky XBID, uživatel obdrží chybovou zprávu o pozastaveném obchodování na XBID trhu. • pozastavení XBID trhu na pokyn operátora OTE. Nelze vytvářet/modifikovat/anulovat nabídky XBID, uživatel obdrží chybovou zprávu o pozastaveném obchodování na XBID trhu.

Tabulka 3: Stavy semaforu pro záložku Obchodovací obrazovka VDT

Záložky lze pomocí funkce drag&drop v liště přesouvat mezi sebou nebo kompletně vytáhnout mimo okno aplikace.

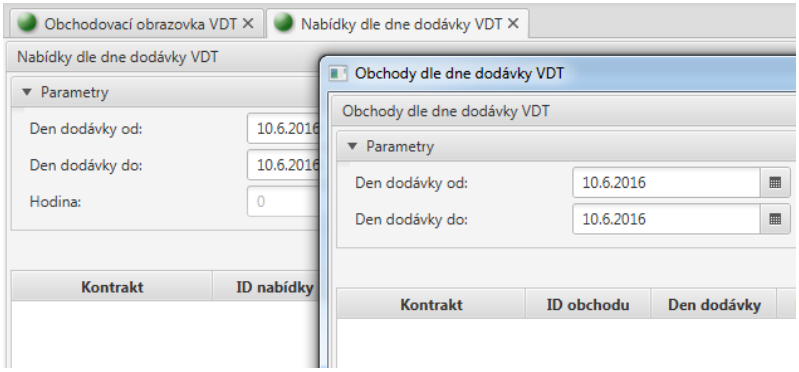

Obrázek 11: Vytažení záložky do samostatného okna

2.2.3 Panel

Pro jednotlivé panely obchodovací obrazovky VDT je dostupná možnost rychlého umístění požadovaného panelu na jiné místo obrazovky bez nutnosti vytváření vlastního „Rozložení obrazovky“. Tato možnost je dostupná přes lokální menu (pod pravým tlačítkem myši) na záhlaví panelu pomocí volby *Odpojit panel*.

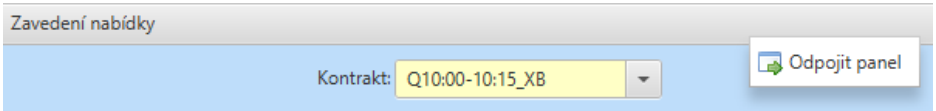

Obrázek 12: Lokální menu pro odpojení panelu

2.2.4 Autocomplete box

Autocomplete box může být použit při editaci řádku tabulky, kde je nabízen seznam položek s velkým rozsahem. Seznam se pak dynamický pře načítá podle průběžně zadaného textu.

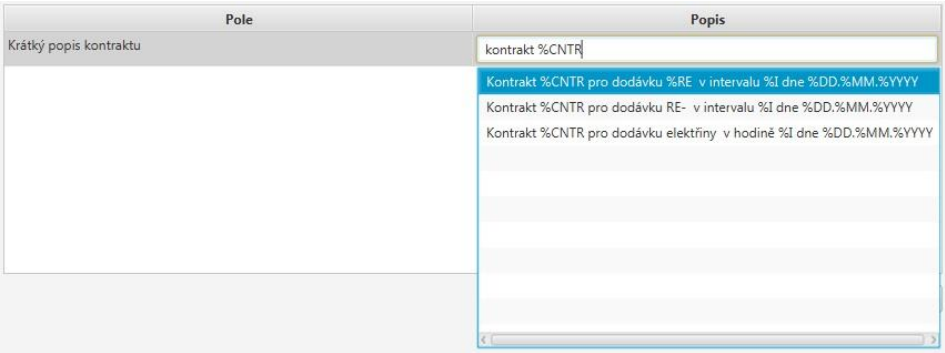

Obrázek 13: Autocomplete box

2.2.5 Číselné pole s inkrementací

Je použito při editaci polí pro zadání ceny, množství. Při použití tlačítka pro navýšení/snížení je hodnota zvětšena/zmenšena o velikost minimálního kroku dané hodnoty. Při implicitní konfiguraci to je např. pro cenu krok 0,01 a pro množství krok 0,1.

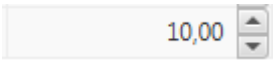

Obrázek 14: Objekt Číselné pole s inkrementací

2.2.6 Stránkování

Stránkování je použito v sestavách v případě prezentace většího množství dat, než je možné zobrazit na obrazovce. Přesouvat se mezi jednotlivými stránkami lze kliknutím na číslo stránky nebo pomocí šipek.

V rozbalovacím menu lze zvolit, kolik řádků může být maximálně na jedné stránce.

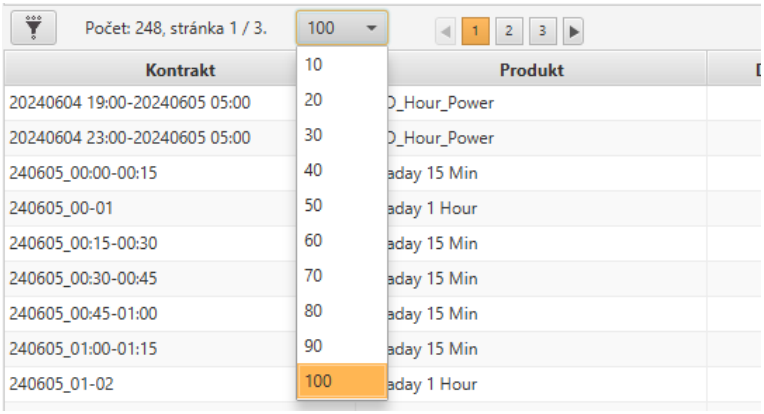

Obrázek 15: Objekt Stránkování

2.2.7 Rychlý filtr

V každé sestavě aplikace OTE-COM je dostupné tlačítko aktivace funkce rychlého filtrování . Po jeho stisknutí jsou zobrazena pole pro filtrování dat dané sestavy. Pro sloupce s výčtem hodnot jsou dostupné výběrové seznamy. Pro ostatní sloupce je zobrazeno pole pro textové filtrování s možností zástupných znaků. Pro vymazání nastavených parametrů pro filtrování je dostupné tlačítko .

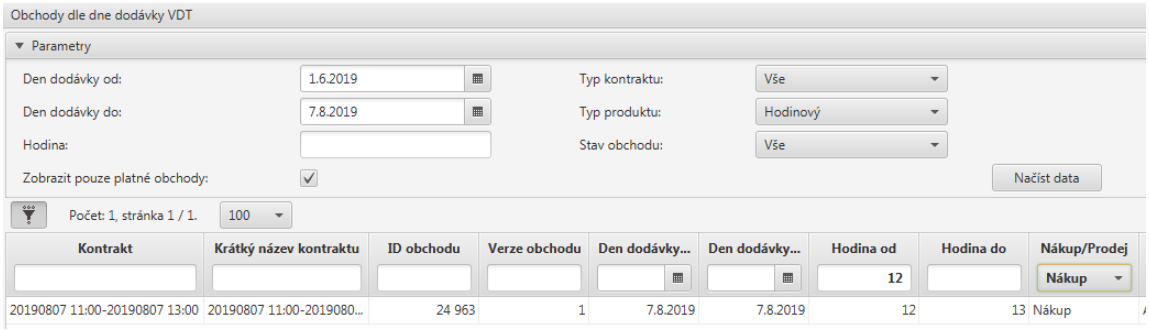

Obrázek 16: Objekt Rychlý filtr

2.2.8 Panel nástrojů

Panel nástrojů je použit pro zjednodušení přístupu k běžným operacím na formuláři jako je např. tisk, uložení dat apod. Ve formuláři jsou dostupné pouze ty ikony (tlačítka), které jsou relevantní k použití pro daný formulář.

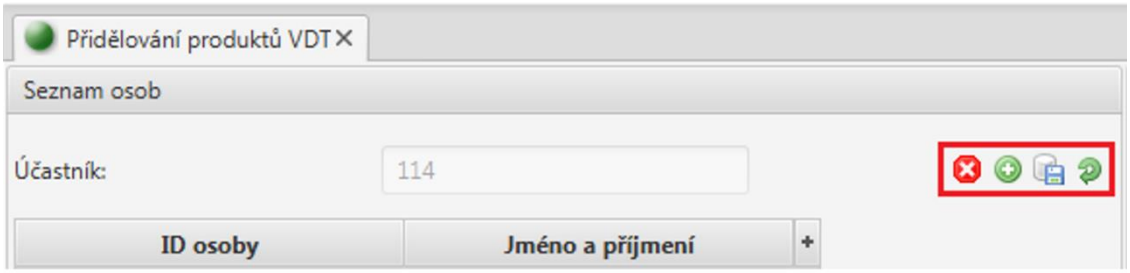

Obrázek 17: Příklad panelu nástrojů

Obecné nastavení tlačítek formuláře:

Ovládací prvek	Popis
Panel nástrojů	Smazat, umožní smazání označeného záznamu Přidat , umožní přidat nový záznam Uložit, slouží k ukládání dat Obnovit, slouží k obnovení stavu dat před uložením Zrušit, slouží ke zrušení nastavení

	Export, slouží k exportu dat a otevírá dialogové okno pro export dat Editace záznamů, otevře dialogové okno pro editaci daného záznamu Košík, otevře dialogové okno košíku

Tabulka 4: Popis použitých ikon

2.2.9 Čítač dat

Tato komponenta je použita v případě grafické interpretace stavu časově náročného procesu (funkcionalita přesýpacích hodin ve Windows).

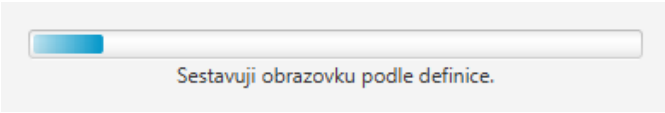

Obrázek 18: Objekt Čítač dat

2.2.10 Kalendář

Tato komponenta je použita v případě požadavku na výběr data prostřednictvím kalendáře.

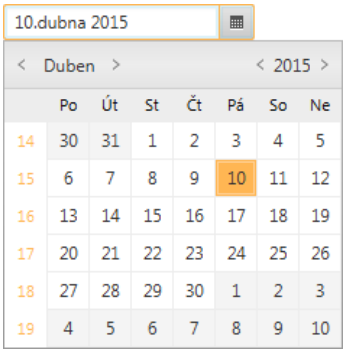

Obrázek 19: Objekt Kalendář

2.2.11 Slider

Grafická komponenta sloužící k výběru dat prostřednictvím posuvníku. Data jsou aktualizována, pokud nedojde k dalšímu pohybu posuvníku v následujících 0,5 až 1 s. Komponenta dynamicky rozlišuje počet hodin při přechodu na letní čas a zpět.

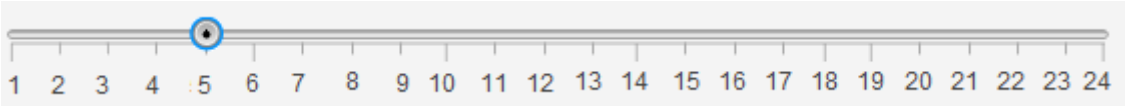

Obrázek 20: Objekt Slider

2.3 Práce s formuláři a zobrazování dat

V aplikaci OTE-COM je použito několik základních typů formulářů, které je možné dále ještě různě kombinovat. Níže jsou uvedeny základní typy se stručným popisem.

2.3.1 Formuláře pro prohlížení

Níže přiložený obrázek představuje možnou grafickou podobu formuláře pro prohlížení dat:

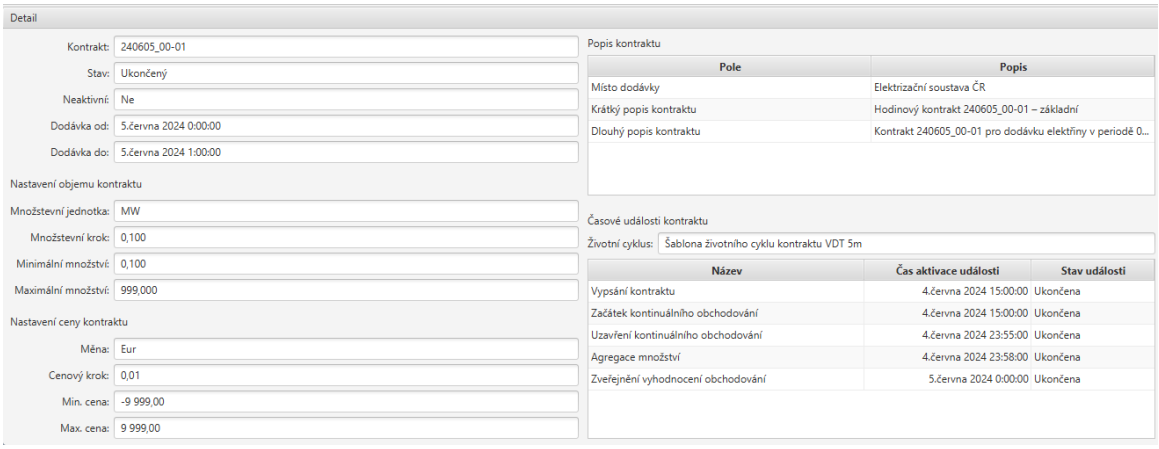

Obrázek 21: Formulář pro prohlížení dat

Data uvedená ve výše uvedeném příkladu mají ilustrativní charakter. Tento typ formuláře neumožňuje editaci dat.

2.3.2 Formuláře pro editaci

Níže přiložený obrázek představuje možnou grafickou podobu formuláře pro modifikaci dat:

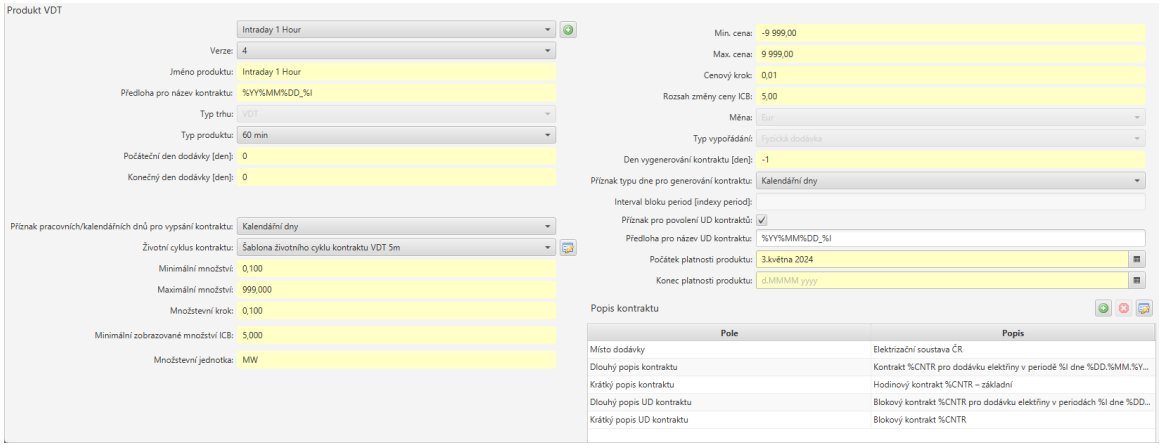

Obrázek 22: Formulář pro editaci dat

Data uvedená ve výše uvedeném příkladu mají ilustrativní charakter. Data v tomto formuláři je možné editovat.

Pokud má editační pole definovaný formát, případně rozsah, je daná informace zobrazena šedým textem daného pole, pokud položka ještě nebyla vyplněna.

Pokud je u výběrového pole možnost modifikovat daný seznam (číselník), je prostřednictvím tlačítka *Editace záznamů* otevřené pop-up okno pro editaci daného číselníku. Pokud formulář obsahuje vnořenou tabulku pro editaci, pak přidání záznamu je realizováno tlačítkem *Přidat* a odstranění záznamu tlačítkem *Odstranit* . Povinná pole jsou podbarvená světle žlutou barvou.

2.4 Práce se sestavami

Níže přiložený obrázek představuje grafickou podobu sestavy:

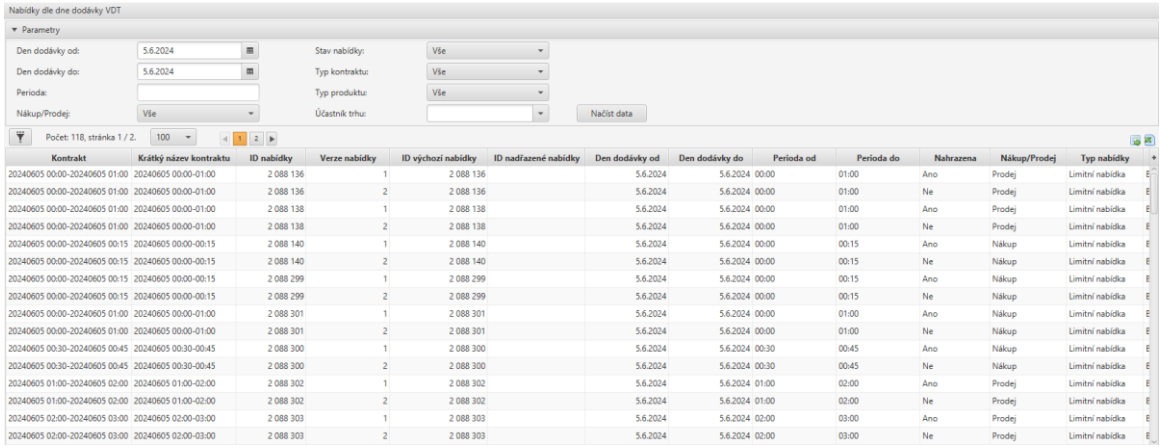

Obrázek 23: Ukázka vzorové sestavy

Data uvedená ve výše uvedeném příkladu mají ilustrativní charakter. Sekce pro vstupní parametry sestavy může být sbalena pro uvolnění prostoru na obrazovce pro data.

Provedení výběru a zobrazení dat do sestavy podle specifikovaných parametrů je realizováno prostřednictvím tlačítka Načíst data .Aktivace funkce rychlého filtrování se provádí pomocí tlačítka (viz kapitola *2.2.7 Rychlý filtr*).

Po kliknutí na tlačítko *Export dat* se otevře dialog, pomocí kterého lze data tabulky vyexportovat do souboru vybraného formátu nebo přímo otevřít ve výchozí aplikaci podporující daný formát. Podporované formáty jsou MS Excel, PDF, TXT a XML formát, shodně jako v současném systému EMTAS (defaultně nastaven formát MS Excel).

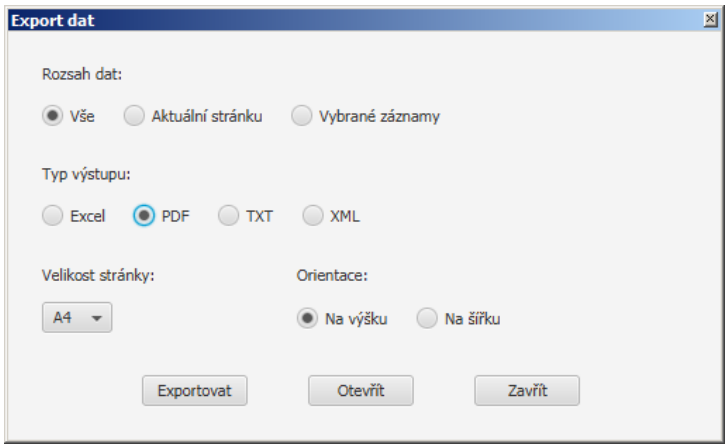

Obrázek 24: Dialog exportu dat

Po kliknutí na tlačítko *Export všech dat* (platí pro sestavy Obchody dle dne dodávky VDT a Realizované obchody VDT všech účastníků trhu) je proveden export všech řádků sestavy ve formátu pro MS Excel.

Volitelně lze na sestavách sloupce skrýt či zobrazit po kliknutí na **znaménko „+“** v záhlaví tabulky (funkcionalita může být na konkrétních tabulkách vypnuta).

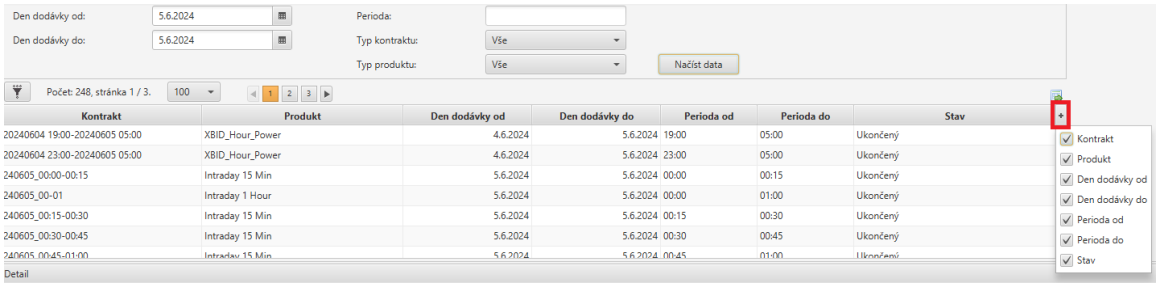

Obrázek 25: Nastavení sloupců sestavy

Sestavy zobrazují omezený počet záznamů – maximálně 5000 záznamů. V případě, že je tento limit dosažen nebo překročen, je tento stav avizován ikonou "Dosažen systémový limit počtu načtení záznamů".

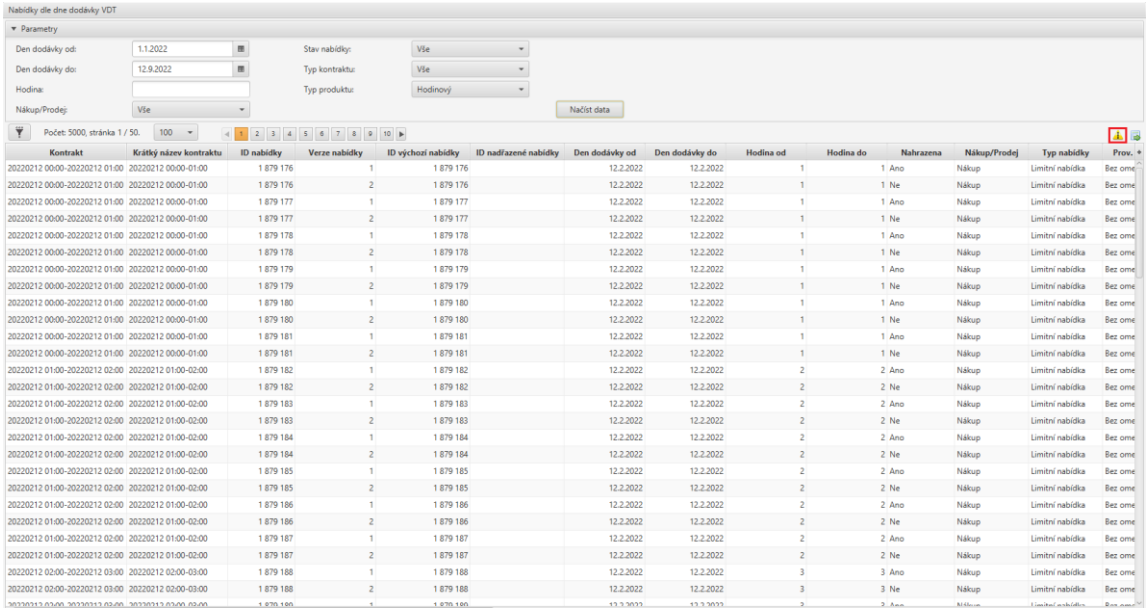

Obrázek 26: Limit počtu záznamů

2.5 Formátování polí

2.5.1 Font

Aplikace OTE-COM Elektřina používá standardní font operačního systému pro ovládací komponenty, na kterém je spuštěna. Pro Windows 7 a Windows 8 je to font „Segoe UI“

2.5.2 Formátování dat v tabulkách

Základní principy pro formátování dat na systému jsou následující:

- Záhlaví textu sloupců tabulek jsou zarovnána na střed
- Záhlaví řádku je zarovnáno doleva
- Obrázky a ikony v řádcích jsou zarovnány na střed
- Checkboxy v řádcích jsou zarovnány na střed
- Čísla v jednotlivých řádcích jsou zarovnána vpravo
- Texty v jednotlivých řádcích jsou zarovnány vlevo
- Řády tisíců jsou odděleny mezerou, desetiny čárkou (přebírá se z nastavení Windows a uživatel si může předefinovat vlastní formát)
- Informace v závorkách - jsou použity kulaté závorky
- Cena v Kč je na 2 des. místa
- Cena v Eur je na 2 des. místa
- Množství MW je na 1. des. místo
- Množství MWh je na 3 des. místa
- Popis vždy začíná velkým písmenem, např. Export, Aktualizovat apod.

- Pokud se vyplňuje číselné pole, aplikace provede případnou automatickou konverzi znaků z české klávesnice (+ až é) na čísla (1 až 0)

2.5.3 Popisy měn

Popis měn v češtině a angličtině jsou následující:

- V češtině je uvedeno Kč nebo Eur
- V angličtině je uvedeno CZK nebo EUR

2.5.4 Formátování – datum

Implicitní formát datumových položek se přebírá z nastavení Windows. Uživatel si může v aplikaci definovat vlastní formát. Implicitní formáty jsou v následujícím tvaru:

- Pro den v CZ je ve tvaru **D.M.YYYY**, např. **12.5.2015**
- Pro den s časem v CZ je ve tvaru **DD.MM.YYYY HH:MI:SS**
- Rozlišení zimní/letní čas v místech specifikace časových uzávěrek **CET/CEST** v CZ i EN
- Pro den v EN je ve tvaru **YYYY-MM-DD**, např. **2015-05-12**
- Pro den s časem v EN je ve tvaru **YYYY/MM/DD HH:MI:SS**
- Rok je zobrazen ve tvaru **2024**

2.6 Grafy

Graf je použit na obchodní obrazovce VDT pro znázornění vývoje obchodování zvoleného kontraktu. Obsahuje v jednom panelu údaje zobchodovaného množství a ceny.

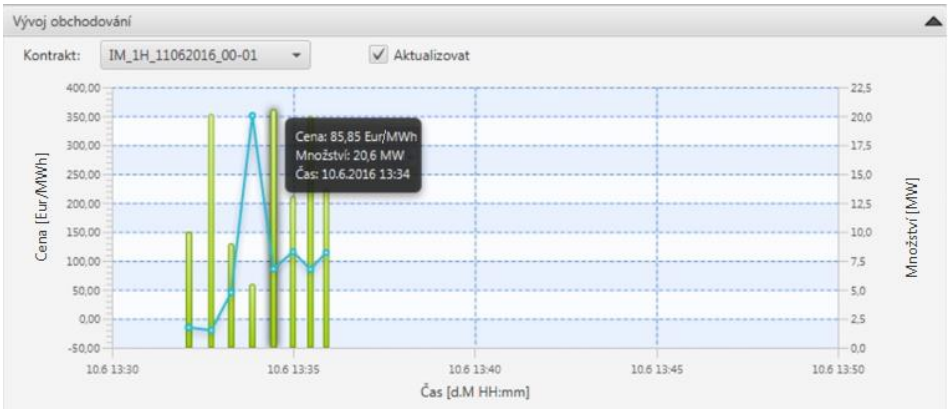

Obrázek 27: Ukázka možného designu grafu

2.7 Zkratkové klávesy

Následující tabulka shrnuje definované klávesové zkratky pro nejčastější činnosti v aplikaci.

Funkce	Popis	Zkr. klávesa
Zkratkové klávesy menu		
Obchodovací obrazovka VDT	Vytvoří novou záložku s VDT	**ALT+N**
Ukončení	Ukončení aplikace	**Alt+F4**
Uložení nastavení	Uloží aktuální uživatelské nastavení obrazovky	**CTRL+S**
Obnovení nastavení	Provede načtení originálního rozložení obrazovky	**CTRL+R**
Návrh obrazovek	Otevře okno pro návrh uživatelských rozložení obrazovek	**ALT+C**
Skrytí popisu záložek	Úspora místa, skrytí názvů záložek	**ALT+T**
Nápověda	Otevření uživatelského popisu aplikace	**F1**
Kontextové zkratkové klávesy		
Vícenásobný výběr jednotlivých řádku v tabulce	Při zmáčknuté klávese CTRL a kliknutí na řádek se provede označení/odznačení výběru	**CTRL+klik**
Výběr rozsahu řádků v tabulce	Kliknutím na první řádek se označí začátek výběru, následně SHIFT a kliknutí na poslední řádek se provede výběr rozsahu	**SHIFT+click**
Výběr všech řádků v tabulce	Kliknutí na tabulku a zmáčknutí CTRL+A	**CTRL+A**
Kopírování vybraných řádků	Zkopírování vybraných řádků tabulky do schránky	**CTRL+ALT+C**

Kopírování všech řádků	Zkopírování všech řádků tabulky do schránky	**CTRL+C**
Export obsahu tabulky	Provede export tabulky do souboru dle zvoleného typu (Excel, XML, TXT,PDF)	**CTRL+E**
Odeslání nabídky	Odeslání nabídky na formuláři (panel zadání nabídky musí být aktivní)	**ENTER**
Přidání nabídky do košíku	Přidání nabídky do košíku (panel zadání nabídky musí být aktivní)	**SHIFT+ENTER**
Odeslat košík	Odeslání všech nabídek v košíku (okno s košíkem musí být aktivní)	**Alt Gr + ENTER** nebo **CTRL+ALT+ENTER**
Přesun do panelu zadání nabídky s volbou Prodej	Přesun do formuláře pro zadání nové nabídky s volbou Prodej a vyčištění formuláře (pouze pokud je formulář pro zavedení nabídky součástí aktivního okna)	**CTRL+2**
Přesun do panelu zadání nabídky s volbou Nákup	Přesun do formuláře pro zadání nové nabídky s volbou Nákup a vyčištění formuláře (pouze pokud je formulář pro zavedení nabídky součástí aktivního okna)	**CTRL+1**

Tabulka 5: Klávesové zkratky

3 Základní principy obchodování na trhu VDT

Tato kapitola stručně shrnuje základní principy, kterými se řídí obchodování na vnitrodenním trhu. Mechanismus párování nabídek je popsán v samostatných kapitolách.

Obchodování na VDT je organizováno formou:

- implicitního obchodování s využitím systému XBID[3], prostřednictvím jehož mohou do procesu párování vstupovat nabídky z jiných tržních oblastní než ČR („XBID trh“), nebo

- lokálního trhu pouze v rámci tržní oblasti ČR a bez možnosti implicitního obchodování („Záložní VDT“)

Vytváření obchodů je prováděno na principech kontinuálního obchodování automatickým párováním nebo v případě implicitního párování dále i dávkovým párováním vložených nabídek na základě definovaných a implementovaných strategií.

V rámci XBID jsou strategie pro kontinuální obchodování popsány v kapitole *5.3 Proces kontinuálního obchodování*, pro Záložní VDT v kapitole *6.3 Proces kontinuálního obchodování Záložního VDT*.

Proces dávkového párování v rámci XBID je popsán v kapitole *5.4 Proces dávkového párování*.

Pravidla trhu nejsou předmětem tohoto dokumentu, proto jsou zde definována pouze v rozsahu nezbytném pro pochopení obsluhy informačního systému.

3.1 Základní principy trhu

Vnitrodenní trh je organizován formou kontinuálního trhu s automatickým párováním nabídek, v případě implicitního obchodování párování nabídek na VDT probíhá i formou dávkového párování nabídek. Pro tyto trhy byla definována následující pravidla:

- VDT je trh, jehož hlavním cílem je umožnění snížení odchylky SZ blíže reálnému trhu. Zadávání nabídek a vytváření obchodů v rámci kontinuálního obchodování jsou určeny pro SZ.
- Obchodování je umožněno pro jednotlivé periody dodávky, každá perioda je reprezentována samostatným kontraktem v délce trvání dodávky dle rozlišení periody (15min / 60min).
    - Pro trh VDT jsou generovány a postupně otevírány pro obchodování kontrakty pro všechny 15min a 60min periody daného dne dodávky (při respektování anomálií při přechodech času, tedy 24, 23 nebo 25 60min kontraktů a 96, 92 nebo 100 u 15min kotraktů) na základě definovaných čtrthodinových a hodinových produktů (viz kapitola *3.2 Popis řešení XBID trhu a Záložního VDT*). **Pro XBID trh a Záložní VDT jsou generovány kontrakty zvlášť, kdy při aktivovaném Záložním trhu nelze obchodovat s kontrakty pro XBID trh a naopak.**
- Obchodování na trhu XBID a Záložním VDT je také umožněno pro uživatelsky definované bloky hodin (minimum 2 hodiny), každý blok hodin je reprezentován blokovým kontraktem. Blokové kontrakty jsou automaticky generovány systémem na základě

[3] Informační systém provozovaný třetí stranou zajišťující propojení vnitrodenních trhů

podkladových hodinových kontraktů při zadání blokové nabídky (jako podkladové kontrakty pro blokové nabídky nelze použít kontrakty čtrthodinové). Blokové kontrakty jsou otevírány a uzavírány pro obchodování na základě časových událostí prvního podkladového hodinového kontraktu. Maximální délka blokového kontraktu se pro XBID trh a Záložní VDT liší, a je definován Obchodními podmínkami pro elektroenergetiku následovně:
    - v případě implicitního obchodování počtem 30 obchodovatelných hodinových kontraktů,
    - počtem obchodovatelných hodinových kontraktů daného dne dodávky v případě Záložního VDT.
- Nabídky pro hodinové/čtvrthodinové kontrakty dané hodiny/čtvrthodiny dodávky jsou přijímány v časovém intervalu, který je roven nebo vyšší než čas otevření kontraktu dané hodiny/čtvrthodiny dodávky pro obchodování a zároveň nižší než uzavření kontraktu dané hodiny/čtvrthodiny dodávky pro obchodování.
- Nabídky pro blokové kontrakty (tzv. blokové nabídky) jsou přijímány v časovém intervalu, který je roven nebo vyšší než čas otevření prvního podkladového hodinového kontraktu pro obchodování s daným blokem hodin a zároveň nižší než uzavření prvního podkladového hodinového kontraktu pro obchodování s daným blokem hodin.
- Nabídky a obchody podléhají pravidlům finančního zajištění.
- V procesu agregace zobchodovaného množství kontraktu po uzavření jeho obchodování jsou uvolněny prostředky finančního zajištění pro množství, které nebylo zobchodováno. Zúčtování XBID a Záložního VDT je prováděno v rámci:
    - Denního zúčtování VDT (*Verze 0*),
    - Denního zúčtování odchylek (*Verze 0*),
    - Měsíčního zúčtování odchylek (*Verze 1*),
    - Závěrečného měsíčního zúčtování odchylek (*Verze 2*).
- Množství zobchodované na XBID a Záložním VDT mění celkovou obchodní pozici SZ.
- Nabídky na trzích XBID a Záložním VDT mohou mít časové nebo prováděcí restrikce. Typy nabídek a jejich restrikcí jsou popsány v kapitole *3.2.2 Podporované typy nabídek VDT*.

Upozornění!

Mezi částkou za obchod zobrazovanou v sestavách a skutečně vyfakturovanou hodnotou může vzniknout rozdíl v řádu haléřů (centů). Důvodem jsou specifika obchodování umožňující částky za obchod s přesností až na 3 desetinná místa a algoritmem zúčtování, který vypořádává agregované částky na jednotlivé účastníky s přesností pouze na 2 desetinná místa z důvodu finančního vypořádání. Takto vzniklý rozdíl se následně přerozděluje během zúčtování postupně na účastníky podle definovaného algoritmu.

Následující obrázky prezentují časovou závislost hodinových a blokových kontraktů na jednotlivých trzích.

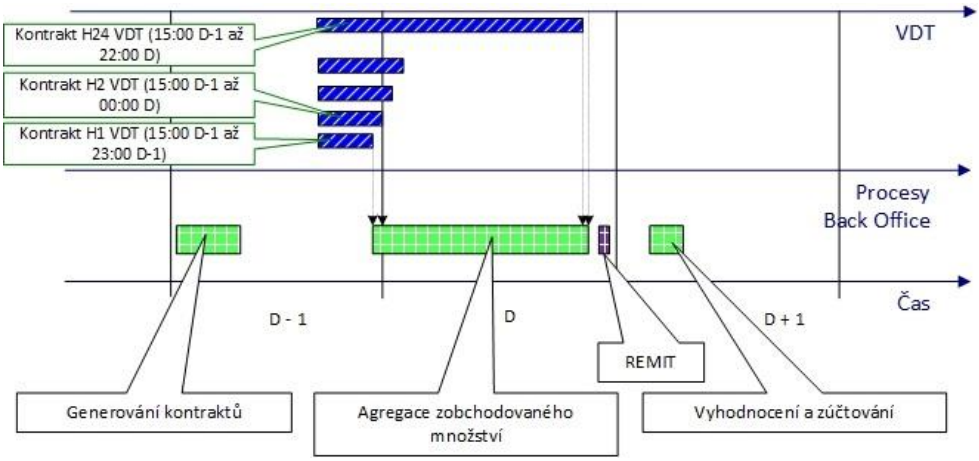

Obrázek 28: Schéma časů obchodování hodinových kontraktů na VDT

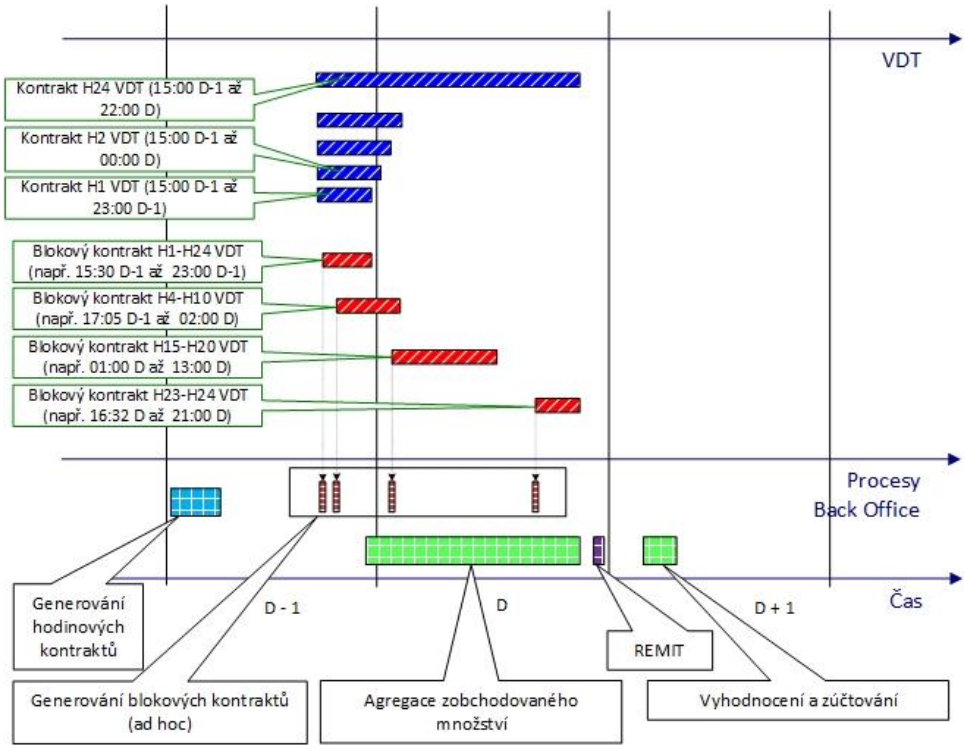

Obrázek 29: Schéma časů obchodování blokových kontraktů na VDT

3.2 Popis řešení XBID trhu a Záložního VDT

Při řešení trhu XBID a Záložního VDT byl aplikován princip kontinuálního obchodování nebo v případě implicitního obchodování také dávkovým párováním prostřednictvím tzv. produktů. Ty nesou základní parametry obchodování společné pro každý trh a na jejich základě jsou generovány a postupně zpřístupňovány k obchodování jednotlivé kontrakty. Popis kontraktů XBID a Záložního VDT poskytují sestavy popsané v kapitolách 5.6.2 Seznam kontraktů VDT pro XBID a 6.4 Sestavy VDT.

Na VDT jsou definovány pro obchodování tyto produkty:

XBID

- *XBID_Hour_Power* – jedná se o typ produktu s časovým obdobím dodávky v délce 1 hodiny. Na základě XBID hodinového produktu je umožněno vytvářet hodinové i uživatelsky definované blokové kontrakty.

- *XBID_Quarter_Hour_Power* – jedná se o typ produktu s časovým obdobím dodávky v délce 1 hodiny. Na základě XBID čtvrthodinového produktu není umožněno vytvářet uživatelsky definované blokové kontrakty.

Záložní VDT

- *hodinový produkt* – jedná se o typ produktu s časovým obdobím dodávky v délce 1 hodiny. Na základě hodinových produktů je umožněno vytvářet hodinové i uživatelský definované blokové kontrakty.

- *čtvrthodinový produkt* – jedná se o typ produktu s časovým obdobím dodávky v délce 15 minut. Na základě hodinových produktů je umožněno vytvářet hodinové i uživatelský definované blokové kontrakty.

Aplikace OTE-COM umožňuje administrátorovi ÚT přidělit jednotlivé typy produktů k obchodování osobám daného účastníka, čímž je možné přesněji specifikovat přístup jednotlivých osob k obchodování na trhu VDT (viz kapitola *4.3 Přidělování produktů VDT*).

3.2.1 Odlišnosti XBID trhu a Záložního VDT

Parametry produktu a kontraktů jsou přebírány z centrálního XBID systému, u Záložního VDT jsou produkty a kontrakty spravovány lokální aplikací.

Ostatní rozdíly obou trhů jsou shrnuty v následující tabulce:

Funkcionalita	**Rozdíly**	
	XBID	**Záložní VDT**
Zrušení obchodu	Je podporováno	Není podporováno
Blokové kontrakty	Přes 2 dny	Pouze v rámci jednoho dne
Modifikace nabídky	V případě modifikace, která má vliv na prioritu vyřízení požadavku (zvýšení množství, změna ceny, aktivace) vzniká nové ID nabídky	V případě modifikace nevzniká nové ID nabídky
	V případě aktivace/deaktivace nabídky není možné měnit jiné atributy než stav nabídky	V případě aktivace/deaktivace nabídky je možné kromě stavu měnit i ostatní atributy
	V rámci modifikace je možné změnit typ nabídky (LMT ⇔ICB)	V rámci modifikace nabídky je možné změnit typ nabídky (LMT<=>ICB)

Košík	Prováděcí instrukce košíku NONE, LINKED a VALID	V košíku je podporována pouze prováděcí instrukce NONE
H2H matice	Je podporováno	Není podporováno
Dávkové párování (Batch matching)	Je podporováno	Není podporováno
Atributy produktu	Minimální množství = 0,1 MW	Minimální množství = 0,1 MW
	Maximální množství = 999 MW	Maximální množství = 999MW
	Minimální cena = -9 999,00 Eur/MWh	Minimální cena = - 9 999,00 Eur/MWh
	Maximální cena = 9 999,00 Eur/MWh	Maximální cena = 9 999,00 Eur/MWh

Tabulka 6: Rozdíly mezi XBID trhem a Záložním VDT

3.2.2 Podporované typy nabídek VDT

V rámci VDT jsou podporovány následující typy nabídek:

- *Limitní nabídka* – jedná se o nabídku s cenou, cílem této nabídky je, aby jakékoliv množství nabídky bylo obchodováno za cenu obchodu nižší nebo rovnou ceně nabídky (nabídka na nákup) nebo za cenu obchodu vyšší nebo rovnou ceně nabídky (nabídka na prodej).

- *Nabídka typu Iceberg* – cílem této nabídky je zveřejnit jen definovanou část z celkového množství nabídky. Jakmile je zobrazované množství nabídky úplně zobchodováno, je automaticky systémem zveřejněna další část zbylého množství ve výši zobrazeného množství. Pokud je v rámci dalšího zveřejnění zbylé množství menší než zobrazené množství, je zbylé množství zveřejněno v plné výši. Zároveň platí, že cena zobrazovaného množství může být buď vždy stejná anebo může být v rámci dalšího zveřejnění zvýšena o předem definovanou hodnotu změny ceny, jedná-li se o nabídku na prodej, nebo naopak snížena o tuto hodnotu, jedná-li se o nabídku na nákup. Toto postupné cyklické zveřejňování probíhá až do úplného zobchodování celkového množství nabídky nebo do dosažení daného času platnosti nabídky (v případě nabídky s časovou restrikcí GTD).

- *Bloková limitní nabídka* – jedná se o limitní nabídku s cenou s definovaným blokem hodin, cílem této nabídky je, aby celkové množství nabídky bylo obchodováno plně v jednom okamžiku za cenu obchodu nižší nebo rovnou ceně blokové nabídky (bloková limitní nabídka na nákup) nebo za cenu obchodu vyšší nebo rovnou ceně blokové nabídky (bloková limitní nabídka na prodej). **Blokovou limitní nabídku lze spárovat pouze s protinabídkou typu bloková limitní protinabídka, a to se stejným blokem hodin. Blok hodin může mít rozsah až 30 hodin ve dvou po sobě jdoucích dnech dodávky pro XBID a rozsah limitovaný počtem obchodovatelných hodinových kontraktů v jediném dni dodávky pro Záložní VDT.**

V rámci VDT jsou podporovány následující prováděcí restrikce nabídek (prováděcí restrikce košíku jsou popsány v kapitole *5.2.6.1 Panel – Košík*):

- *Prováděcí restrikce FOK* – cílem této prováděcí restrikce je, aby celkové množství nabídky bylo obchodováno plně v jednom okamžiku ihned po vložení do systému. Pokud není tato podmínka splněna, nabídka je celá okamžitě systémem stažena z obchodování bezprostředně po vložení (a po neúspěšném provedení procesu párování).

- *Prováděcí restrikce IOC* – cílem této prováděcí restrikce je, aby bylo obchodováno jakékoliv množství nabídky v jednom okamžiku ihned po vložení do systému. Pokud není tato podmínka splněna, nabídka je celá okamžitě systémem stažena z obchodování bezprostředně po vložení (a po neúspěšném provedení procesu párování).

- *Prováděcí restrikce AON* – cílem této prováděcí restrikce je, aby bylo obchodováno celkové množství nabídky v jednom okamžiku, a to až do konce obchodování příslušného kontraktu, nebo do doby časové platnosti nabídky. **Tato restrikce je povinná pro blokovou limitní nabídku.**

- *Žádná prováděcí restrikce* – nabídka bez definované prováděcí restrikce, nabídka může být zobchodována okamžitě nebo postupně, a to oproti jedné nebo více nabídkám za vzniku jednoho nebo více obchodů. **Tato restrikce není podporována pro blokovou limitní nabídku.**

V rámci VDT jsou podporovány následující časové restrikce nabídek:

- *Časová restrikce GFS* – jedná se o časovou restrikci nabídky, kdy platnost nabídky není časově omezena. Taková nabídka zůstává v systému do konce obchodování příslušného kontraktu nebo dokud není zcela zobchodovaná nebo anulovaná účastníkem.

- *Časová restrikce GTD* – jedná se o časovou restrikci nabídky s definovanou časovou platností (datum a čas). Po uplynutí této platnosti je nabídka automaticky stažena z obchodování, nebyla-li předtím zcela zobchodována.

4 Nastavení VDT

4.1 Nastavení parametrů trhů

Parametry trhu VDT jsou definovány v rámci OPE. Detailní popis trhu je definován na webovém portále OTE, a.s. (viz https://www.ote-cr.cz/cs/kratkodobe-trhy/elektrina/parametry-kratkodobych-trhu).

4.2 Uživatelská nastavení

Uživatelům aplikace je umožněno nastavení uživatelských parametrů VDT. V rámci této funkcionality je zobrazen formulář s daty, v němž je možné nastavit a/nebo prohlížet následující parametry. Formulář je přístupný účastníkům s přístupem na VDT.

Formulář je dostupný v menu Nastavení → *Uživatelská nastavení*

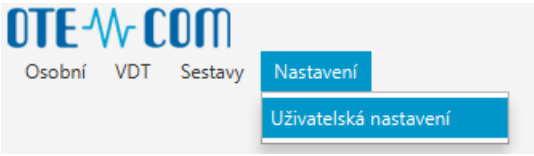

Obrázek 30: Přístup – Uživatelská nastavení

Funkce umožňuje nastavit vlastní uživatelské parametry pro obchodování na VDT každému uživateli, který má v systému právo zápisu/modifikace a který má právo obchodovat na VDT. Každý uživatel vidí pouze svá data. Uživatel je v systému identifikován na základě přihlašovacího certifikátu. Uživateli s právem pouze pro čtení není umožněno uživatelské parametry modifikovat.

Uživatelské parametry lze rozdělit do následujících skupin, každá je umístěna na samostatné záložce:

- Obecné uživatelské parametry
- Uživatelské parametry pro obchodování
- Uživatelské parametry pro limity nabídek

Obecně platí, že změny v uživatelských parametrech je třeba uložit tlačítkem *Uložit* . V případě neuložení aktualizovaných parametrů, bude uživatel upozorněn, že změny nebyly uloženy.

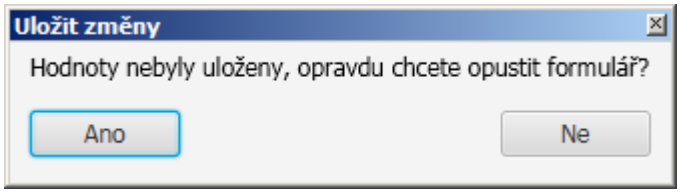

Obrázek 31: Potvrzení změn

4.2.1 Obecné uživatelské parametry aplikace OTE-COM

Obecné uživatelské parametry jsou seskupeny do panelů:

Jazyk:

- *Jazyk* – parametr definující jazyk, ve kterém bude aplikace OTE-COM vizuálně prezentována uživateli. Lze vybrat český a anglický jazyk. Implicitně je nastaven jazyk klientské stanice.

Číselné formáty položek:

- Parametry definující číselný formát položek na formulářích VDT dle nastavení klientské stanice. Implicitně je nastaven číselný formát klientské stanice. Lze nastavit následující formáty číselných položek:
    - *Oddělovač des. míst* (čárka, tečka)
    - *Oddělovač tisíců* (mezera, čárka)

Formát data a času:

- Parametry definující datumový a časový formát položek na formulářích VDT dle nastavení klientské stanice. Zvolený formát má vliv na validaci dat probíhajících na daném formuláři. Implicitně je nastaven datumový a časový formát klientské stanice. Lze nastavit následující formáty datumových a časových položek:
    - *Krátký formát datumu* (d.M.rrrr, d-M-rr, rrrr-MM-dd, rrrr-M-d, rr-M-d)
    - *Dlouhý formát datumu* (d.MMMM.rrrr, d-MMMM-rrrr, rrrr-MMMM-dd)
    - *Krátký formát času* (H:mi, HH:mi, H.mi aa, H.mi)
    - *Dlouhý formát času* (H:mi:ss, HH:mi:ss, H.mi:ss aa, H.mi:ss)
    - *První den v týdnu* (Pondělí – Neděle)

Příklady:

V tomto panelu jsou uvedeny příklady nastavených formátů datumů, čísel a času. Mění se dynamicky dle nastavených parametrů.

Upozornění:

Implicitní nastavení parametrů je iniciováno při prvním přihlášení. Při dalším přihlášení se již aplikuje poslední uživatelské nastavení.

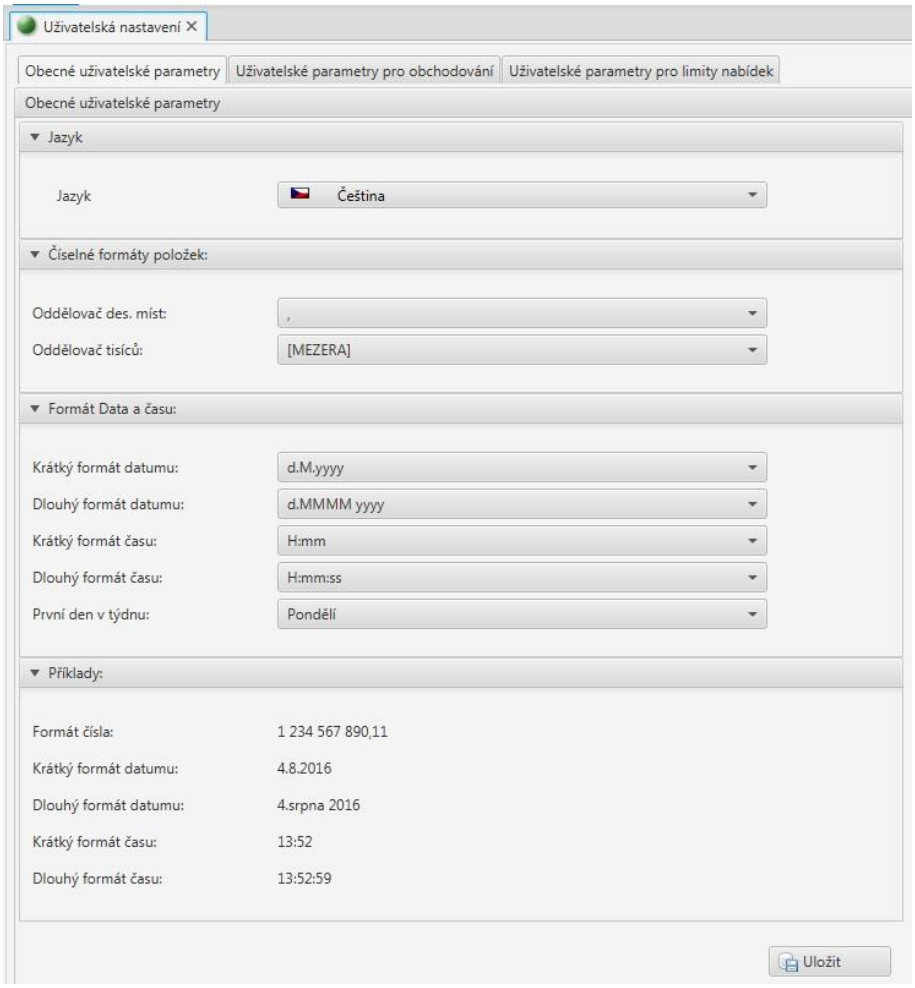

Obrázek 32: Obecné uživatelské parametry

4.2.2 Uživatelské parametry pro obchodování

V tomto panelu lze nastavit tyto parametry:

- *Potvrzování akcí (Zapnuto/Vypnuto)* – parametr definující dodatečné potvrzování výkonných akcí prováděných uživatelem v aplikaci VDT (např. v případě zadání nabídky VDT a nastaveném potvrzování akcí systém vyžaduje dodatečné potvrzení dané akce pomocí nového dialogového okna). Implicitně je nastaven na *Zapnuto*. Do výkonných akcí spadá zavedení nabídky, modifikace nabídky, anulace nabídky, rychlá akceptace nabídky, aktivace/deaktivace nabídky, odeslání košíku, vyčištění košíku a přesunutí aktivní nabídky do košíku pomocí drag&drop.
- *Automatické ukládání rozložení obrazovek (Zapnuto/Vypnuto)* – parametr definující automatické uložení změny při provedení úpravy rozložení obrazovky uživatelem (viz kapitola *8 Nastavení parametrů obchodovací obrazovky VDT*). Implicitně je nastaven na *Zapnuto*.
- *Deaktivace nabídek při ztrátě spojení klienta (Zapnuto/Vypnuto)* – parametr definující automatickou deaktivaci aktivních nabídek VDT daného uživatele (při ztrátě spojení mezi klientskou aplikací a serverem. Ztrátou spojení se rozumí výpadek spojení mezi klientem a MQ

serverem minimálně po dobu definovanou skrytým systémovým parametrem (nastaven na 30 vteřin). Implicitně je nastaven na *Vypnuto.*

- *Deaktivace nabídek při nečinnosti klienta (Zapnuto/Vypnuto)* – parametr definující automatickou deaktivaci aktivních nabídek VDT daného uživatele *v* případě delší nečinnosti klientské aplikace (čas nastaven systémovým parametrem na 30 minut). Implicitně je nastaven na *Vypnuto.*
- *Certifikát pro podpis při automatické deaktivaci nabídek* – parametr definuje uživatelský certifikát pro podpis, který se použije při automatické deaktivaci aktivních nabídek daného uživatele v případě dlouhodobé nečinnosti klienta. Certifikát lze nastavit, pouze pokud je parametr *Deaktivace nabídek při nečinnosti klienta* nastaven na *Zapnuto*.
- *Časový limit pro odpojení při nečinnosti (minuty)* – parametr definuje čas v minutách, kdy dojde k odpojení klienta při jeho nečinnosti. Implicitně je nastaven na 30 minut. Možné rozmezí parametru je 5 – 120 minut.
- *Zvukové upozornění vlastního obchodu VDT (Zapnuto/Vypnuto)* – parametr definující zvukové upozornění, které bude prováděno systémem po vzniku každého vlastního obchodu VDT. Zvukové upozornění vlastního obchodu VDT je prováděno pouze v případě otevřeného okna obchodovací obrazovky VDT. Zvuk pro upozornění lze vybrat z již existující databáze základních Windows zvuků na klientské stanici, nebo použít vlastní zvukový soubor. Implicitně je přednastaven zvukový soubor *Windows Notify Email.wav*, není-li v systému přítomen, nastaví se jako implicitní první zvukový soubor v seznamu Implicitně je nastaven na *Vypnuto.*
- *Hloubka detailu pro přehled trhu VDT* – parametr definuje hloubku detailu na panelu přehled trhu na obchodovací obrazovce VDT. Implicitně je nastaven na hodnotu 4 (tzn. 4 nabídky s nejnižší cenou na prodej a 4 nabídky s nejvyšší cenou na nákup). Rozmezí parametru je 2-10.

Při změně nastavení *Uživatelských parametrů pro obchodování* je třeba znovu spustit aplikaci, uživatel je při uložení nastavení na tuto skutečnost upozorněn informačním hlášením – "Změněné parametry se projeví až při opětovném spuštění aplikace. Proveďte prosím nové spuštění aplikace."

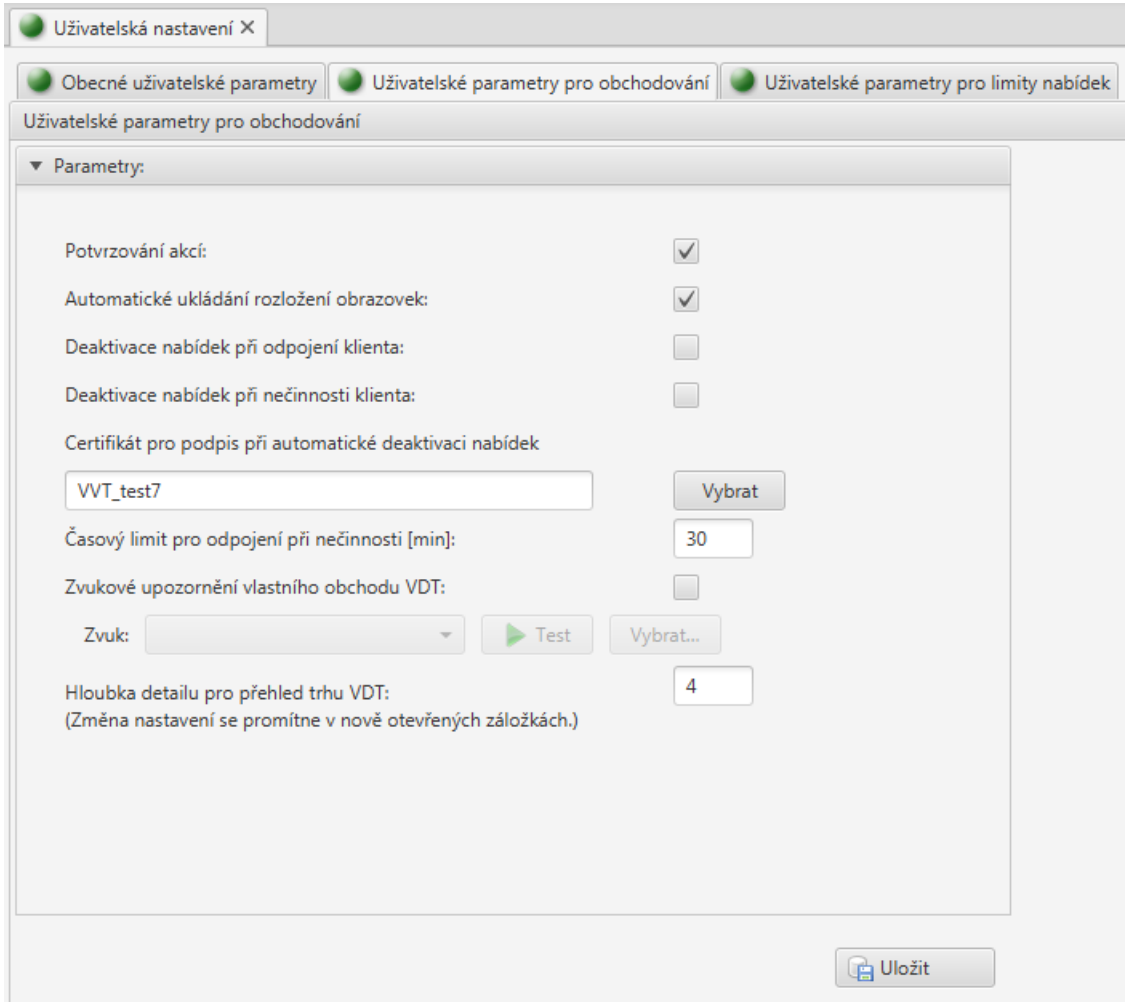

Obrázek 33: Uživatelské parametry pro obchodování

4.2.3 Uživatelské parametry pro limity nabídek

Tyto parametry lze definovat v závislosti na typu produktu VDT.

Parametr *Typ produktu* nabývá těchto hodnot:
- 60 min v případě hodinového produktu (XBID nebo Záložního VDT)
- 15 min v případě čtvrthodinového produktu (XBID nebo Záložního VDT)

Parametry nejsou závislé na potvrzování výkonných akcí. Implicitně nejsou zavedeny žádné uživatelské limity nabídek – pro vložení záznamu je třeba stisknout tlačítko *Přidat* . Poté je možno ve vloženém řádku specifikovat produkt výběrem ze seznamu ve sloupci *Produkt* - automaticky se dotáhne měna obchodování. Smazat řádek lze pomocí tlačítka *Smazat* . Pro obnovení stavu před uložením změn slouží tlačítko *Obnovit* .

- *Minimální cena nabídky na prodej* (pro daný produkt) – parametr definující minimální cenu nabídky na prodej v rámci zadání/modifikace nabídky na definovaném produktu daným uživatelem (pro XBID produkt a produkt Záložního VDT se jedná o cenu v Eur/MWh). Je-li

tento parametr stanoven, je v rámci zadání/modifikace prodejní nabídky na daném produktu systémem prováděna automatická kontrola na minimální cenu prodejní nabídky daného uživatele. Pokud je hodnota ceny nabídky na prodej pod definovaným limitem, zadání/modifikace nabídky na daném produktu je přerušeno s upozorněním na překročení dolního limitu ceny s volbou pokračovat, či ne. V případě volby *Nepokračovat* je uživatel vrácen na vstupní formulář. V případě volby *Pokračovat* proces zadání/modifikace prodejní nabídky dále pokračuje. Pokud není parametr stanoven, není systémem prováděna žádná kontrola na minimální cenu prodejní nabídky daného uživatele. Je povolena pouze hodnota s přesností na 2 des. místa v intervalu <minimální cena; maximální cena> - viz kapitola *4.1 Nastavení parametrů trhů*. V případě hromadného zadávání nabídek přes košík bude tato kontrola prováděna pro každou prodejní nabídku zvlášť, a v případě, že alespoň jedna prodejní nabídka na formuláři překračuje nastavený uživatelský limit, zobrazí se pouze jedna zpráva o překročených uživatelských limitech (viz kapitoly *5.2.6 Košík, 6.2.6 Košík Záložního VDT*).

- *Maximální cena nabídky na nákup* (pro daný produkt) – parametr definující maximální cenu nabídky na nákup (poptávky) v rámci zadání/modifikace nabídky na nákup na definovaném produktu daným uživatelem (pro hodinový produkt XBID/Záložního VDT se jedná o cenu v Eur/MWh). Je-li tento parametr stanoven, je v rámci zadání/modifikace nákupní nabídky na daném produktu systémem prováděna automatická kontrola na maximální cenu nákupní nabídky daného uživatele. Pokud je hodnota ceny nabídky na nákup nad definovaným limitem, zadání/modifikace nabídky na nákup na daném produktu je přerušeno s upozorněním na překročení horního limitu ceny s volbou pokračovat, či ne. V případě volby *Nepokračovat* je uživatel vrácen na vstupní formulář. V případě volby *Pokračovat* proces zadání/modifikace nákupní nabídky dále pokračuje. Pokud není parametr stanoven, není systémem prováděna žádná kontrola na maximální cenu nákupní nabídky daného uživatele. Je povolena pouze hodnota s přesností na 2 des. místa v intervalu <minimální cena; maximální cena> - viz kapitola *4.1 Nastavení parametrů trhů*. V případě hromadného zadávání nabídek přes košík bude tato kontrola prováděna pro každou nákupní nabídku zvlášť, v případě, že alespoň jedna nákupní nabídka na formuláři překračuje nastavený uživatelský limit, zobrazí se pouze jedna zpráva o překročených uživatelských limitech (viz kapitoly *5.2.6 Košík* a *6.2.6 Košík Záložního VDT*).
- *Maximální množství nabídky [MW]* (pro daný produkt) – parametr definující maximální množství nabídky pro zadání/modifikaci nabídky na definovaném produktu v MW daným uživatelem. V případě stanovení tohoto parametru je v rámci zadání/modifikace nabídky na daném produktu systémem prováděna automatická kontrola na stanovené limitní množství nabídky daného uživatele. Pokud je hodnota množství nabídky nad definovaným limitem, zadání/modifikace nabídky na daném produktu je přerušeno s upozorněním na překročení horního limitu množství a volbou pokračovat, či ne. V případě volby *Nepokračovat* je uživatel vrácen na vstupní formulář. V případě volby *Pokračovat* proces zadání/modifikace nabídky dále pokračuje. Pokud není parametr stanoven, není systémem prováděna žádná kontrola na limitní množství nabídky daného uživatele. Je povolena pouze celočíselná hodnota s přesností na 1 des. místo v MW v intervalu <minimální množství výkonu; maximální množství výkonu> - viz. kapitola *4.1 Nastavení parametrů trhů*. V případě hromadného zadávání nabídek přes košík bude tato kontrola prováděna pro každou nabídku zvlášť, v případě, že alespoň jedna nabídka na formuláři překračuje nastavený uživatelský limit, zobrazí se pouze jedna zpráva o překročených uživatelských limitech (viz kapitoly *5.2.6 Košík, 6.2.6 Košík Záložního VDT*).

Níže uvedená tabulka popisuje možnosti nastavení uživatelských parametrů pro limity nabídek pro typ produktu:

‘X‘ – parametr lze editovat/nastavit pro účastníka a typ produktu
‘-‘ – nepovolená kombinace – parametr nelze editovat

Typ produktu	Měna obchodování	Minimální cena nabídky na prodej	Maximální cena nabídky na nákup	Maximální cena nabídky na prodej	Minimální cena nabídky na nákup	Maximální množství nabídky [MWh]
60min	Eur	X	X	-	-	X
15min	Eur	X	X	-	-	X

Tabulka 7: Uživatelské parametry pro limity nabídek – kombinace nastavení

Pokud některý z uživatelských parametrů pro limity nabídek není ve formuláři vyplněn, pak omezení vyplývající z definice daného uživatelského parametru není aplikováno.

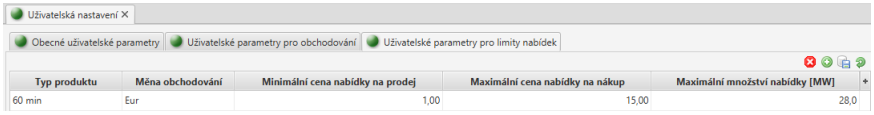

Obrázek 34: Uživatelské parametry pro limity nabídek

4.3 Přidělování produktů VDT

Prostřednictvím této funkce lze přidělit produkty obchodování na VDT zahrnující produkty XBID i Záložního VDT k obchodování osobám daného účastníka platných v době přidělení. Možnost přidělovat produkty VDT osobám daného účastníka je dostupná pouze vybranému uživateli daného ÚT, tzv. administrátorovi ÚT. V případě přidělení čtvrthodinového/hodinového typu produktu VDT dané osobě, je toto přidělení **automaticky aplikováno na produkty XBID i produkty Záložního VDT**.

Přidělování produktů je realizováno pomocí formuláře, který je přístupný uživatelům s rolí „Správa vlastních údajů RUT“. Pro ostatní osoby daného účastníka, kteří nejsou administrátory ÚT, není tato volba v menu zobrazována.

Formulář je dostupný v menu Nastavení → *Přidělování produktů VDT*

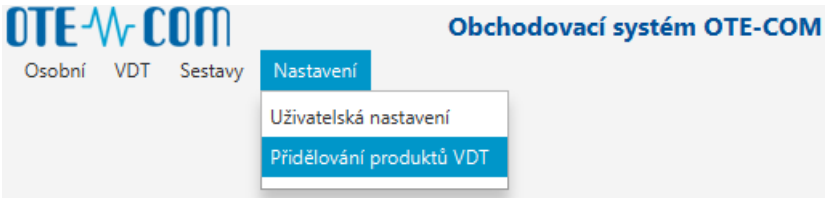

Obrázek 35: Přístup – Přidělování produktů VDT

Funkce umožňuje přidělit každé osobě daného účastníka výčet platných produktů VDT, na které může daná osoba zadávat nabídky. Pokud nebude dané osobě přidělen administrátorem ÚT žádný produkt k obchodování (implicitní nastavení), systém se k této osobě chová tak, že má nastaveny všechny platné produkty VDT k obchodování, což znamená, že u dané osoby **není uplatněna žádná restrikce** – může zadávat nabídky na všechny trhy a všechny produkty v nich platné. Pokud ale daná osoba má již záznam v této volbě, má povoleno zadávat nabídky pouze na zvolené

produkty. Pokud některý z platných produktů není zaškrtnut, **je uplatněna restrikce na daný produkt**, což znamená, že mu není povoleno zadávat nabídky na daný produkt.

Formulář obsahuje tyto informace:

- Identifikace účastníka:
    - *Účastník* – identifikace účastníka, položka je předvyplněna hodnotou ID RUT přihlášeného účastníka.
- Seznam osob daného ÚT – jsou načteny osoby, které již mají definovaný záznam v této volbě, implicitně je seznam osob prázdný:
    - *ID osoby* – identifikace osoby (převzato z registračního modulu)
    - *Jméno a Příjmení* – jméno a příjmení osoby (převzato z registračního modulu)

Pokud chce administrátor ÚT definovat oprávnění pro konkrétního uživatele a povolit/omezit mu přístup na kontrakty, musí nejprve přidat daného uživatele do seznamu osob pomocí tlačítka *Přidat* . Po výběru ID osoby ze seznamu je zobrazeno jeho Jméno a příjmení. Po kliknutí na přidaný řádek se zobrazí v panelech vpravo seznamy platných produktů VDT.

- Seznam produktů VDT:
    - *Seznam platných produktů VDT* – např. „Intraday 1 Hour“ - hodinový produkt VDT (platné produkty pro daný den jsou načteny z definovaných produktů VDT)

Zakliknuté produkty jsou dané osobě **povoleny** pro obchodování, nezakliknuté produkty jsou dané osobě **zakázány** pro obchodování.

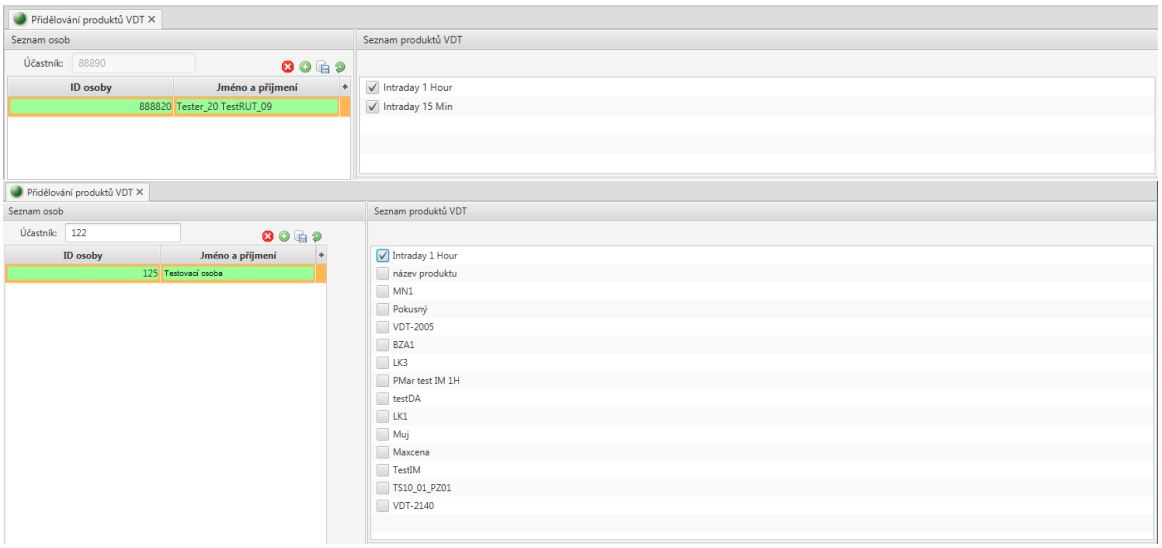

Obrázek 36: Přidělování produktů VDT

Změny nastavení je třeba uložit tlačítkem *Uložit* .

Zrušení nastavení se provádí tlačítkem *Smazat* , které je aktivní po označení řádku dané osoby.

Pro obnovení stavu před uložením změn slouží tlačítko *Obnovit* .

Při změně produktu Záložního VDT, který je již přidělen osobě účastníka, je tato změna automaticky promítnuta také do tohoto přidělení.

Při definování nového produktu není automaticky tento produkt promítnut do stávajících přidělení (tzn. administrátor ÚT musí provést manuálně přidělení nového produktu pomocí formuláře Přidělování produktů VDT).

V případě, že dané osobě nebyl přidělen administrátorem ÚT žádný produkt k obchodování (ID této osoby není v seznamu osob v této volbě), bude systém v případě definování nového produktu u této osoby implicitně považovat také nastavení tohoto nového produktu.

5 Implicitní obchodování na VDT – XBID trh

Za běžný provozní stav je považována organizace vnitrodenního trhu formou implicitního obchodování. V případě technických či jiných důvodů, které brání organizování VDT formou implicitního obchodování, bez ohledu na to, zda nastaly v systému OTE, v systému XBID nebo ostatních organizátorů trhů nebo provozovatelů přenosových soustav, může operátor trhu rozhodnout o zastavení obchodování na VDT formou implicitního obchodování a o možnosti aktivace obchodování na VDT formou Záložního VDT.

Popis změny formy organizace obchodování na VDT je popsán v kapitole *3 Základní principy obchodování na trhu VDT* a *5.1.2 Obchodovací obrazovka*.

5.1 Obchodovací obrazovka VDT

5.1.1 Přístup k obchodovací obrazovce

Po přihlášení účastníka k aplikaci použijte hlavní menu aplikace:

VDT →

Obrázek 37: Přístup k obchodovací obrazovce VDT

5.1.2 Obchodovací obrazovka

Obchodovací obrazovka slouží účastníkům trhu k zadávání, modifikaci a anulaci nabídek a rovněž i ke sledování průběhu a výsledků obchodování.

Za běžný provozní stav je považována organizace vnitrodenního trhu formou implicitního obchodování (nebo také “XBID trh)”. Tento stav je indikován následovně:

- v záhlaví aplikace je zobrazena ikona zelené “fajfky”
- na panelu Přehled trhu je zobrazen tučný text “XBID připojen – XBID produkty” v zelené barvě
- Semafor na kartě Obchodovací obrazovka VDT je zelený
- Na obchodovací obrazovce jsou zobrazeny kontrakty XBID trhu (vyznačeny černou barvou)

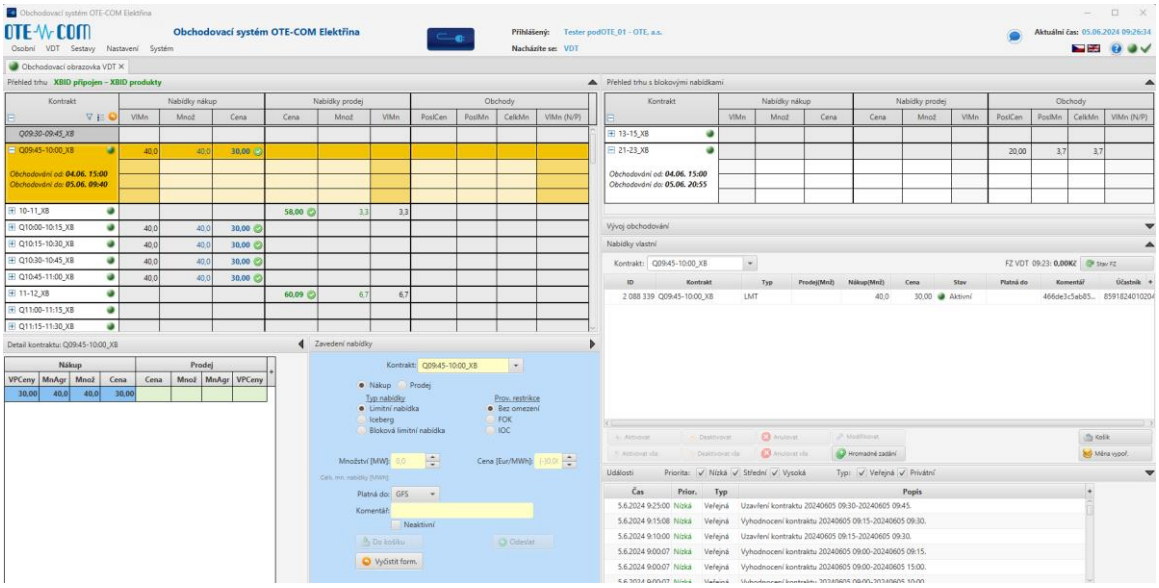

Obrázek 38: Obchodovací obrazovka XBID trh - běžný provozní stav

V případě, že dojde ke ztrátě spojení s centrálním systémem XBID:

- v záhlaví aplikace je zobrazena ikona červeného křížku.
- Na panelu Přehled trhu je zobrazen tučný text „XBID odpojen – Zastavení obchodování“ v červené barvě.
- Semafor na kartě Obchodovací obrazovka VDT je žlutý.
- U všech kontraktů XBID na panelu Přehled trhu je zobrazena ikona semaforu v zelené barvě.
- Na obchodovací obrazovce jsou zobrazeny kontrakty XBID, nelze vytvářet/modifikovat/anulovat nabídky XBID. Na tyto pokyny uživatel jako odpověď obdrží chybovou zprávu o pozastaveném obchodování na XBID trhu: „*Centrální úroveň XBID je nedostupná, obchodování je pozastaveno*“.

Obrázek 39: Obchodovací obrazovka XBID trh - ztráta spojení s XBID

Dojde-li k pozastavení XBID trhu na pokyn operátora OTE:

- V záhlaví aplikace je zobrazena ikona červeného křížku.
- Na panelu Přehled trhu je zobrazen tučný text „XBID odpojen – Zastavení obchodování“ v červené barvě.

- Semafor na kartě Obchodovací obrazovka VDT je žlutý.

- U všech kontraktů XBID na panelu Přehled trhu je zobrazena ikona semaforu ve žluté barvě

- Na obchodovací obrazovce jsou zobrazeny kontrakty XBID. Nelze vytvářet/modifikovat/anulovat nabídky XBID. Na tyto pokyny uživatel jako odpověď obdrží chybovou zprávu o pozastaveném obchodování na XBID trhu: „*Centrální úroveň XBID je nedostupná, obchodování je pozastaveno*“.

Obrázek 40: Obchodovací obrazovka XBID trh - pozastavené obchodování

Aktivace Záložního VDT se provádí na pokyn operátora OTE viz kapitola 6.1 Obchodovací obrazovka Záložního VDT.

Obchodovací obrazovka je tvořena souborem panelů – prvků obrazovky - sloužících k vizualizaci a zadávaní údajů v aplikaci instalované u RUT. Možnosti přizpůsobení obrazovky jsou popsané v kapitole *8 Nastavení parametrů obchodovací obrazovky VDT*.

Soubor panelů tvoří:

- *Přehled trhu* – vlastní přehledová obrazovka pro sledování průběhu a výsledků obchodování s hodinovými a čtvrthodinovými kontrakty; panel je umístěn vlevo nahoře.
- *Detail kontraktu* – přehled aktuálních aktivních nabídek vybraného kontraktu; panel je umístěn vlevo dole.
- *Zavedení nabídky* – vstupní formulář pro zavedení údajů nabídky; panel je umístěn v levé střední části dole.
- *Přehled trhu s blokovými nabídkami* – vlastní přehledová obrazovka pro sledování průběhu a výsledků obchodování s blokovými kontrakty; panel je umístěn vpravo nahoře (defaultně je panel minimalizovaný).
- *Vývoj obchodování* – grafické znázornění výsledků obchodování rozložených v čase; panel je umístěn vpravo druhý v pořadí.
- *Nabídky vlastní* – přehled nabídek daného účastníka trhu; panel je umístěn vpravo třetí v pořadí.
- *Události* (audit log) – přehled zpráv souvisejících s obchodováním pro daného účastníka trhu; panel je umístěn vpravo dole.
- *Obchody vlastní* – sledování průběhu a výsledků obchodování s předdefinovanými (hodinovými a čtvrthodinovými) kontrakty a UD blokovými kontrakty. V defaultním nastavení výchozí obchodovací obrazovky VDT není tento panel zobrazen. **Uživateli je k dispozici v rámci definice vlastního rozložení obchodovací obrazovky (případně obrazovek) s vlastním názvem (pomocí stávající volby Osobní -> Návrh obrazovek),**

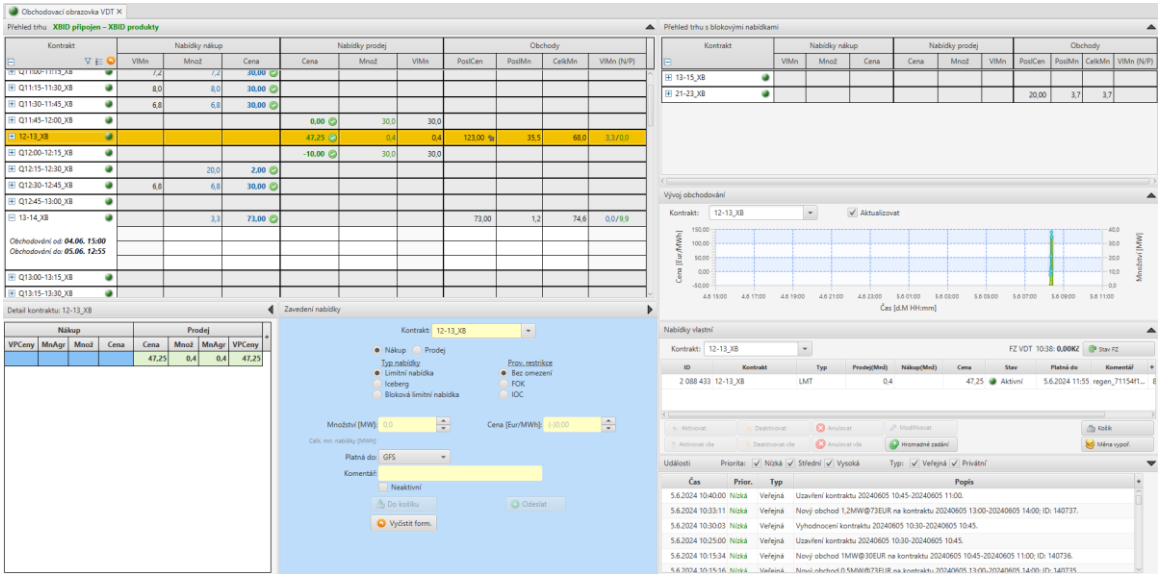

Obrázek 41: Obchodovací obrazovka XBID trh

Pokud je okno obchodovací obrazovky VDT otevřené (focus nemusí být v daném okně), provede systém po vzniku vlastního obchodu na VDT zvukové upozornění na základě definovaného zvuku v uživatelských parametrech (viz *4.2.2 Uživatelské parametry pro obchodování*), přičemž uživatelský parametr *Zvukové upozornění vlastního obchodu VDT* musí být nastaven na *Zapnuto*. Toto zvukové upozornění se bude opakovat pro každý obchod VDT (pokud tedy nastanou dva obchody VDT v krátkém časovém intervalu, tak první zvuk nebude dokončen a započne druhý zvukový signál).

5.1.2.1 Panel - Přehled trhu

Přehled trhu slouží k zobrazovaní nabídek a vznikajících obchodů v členění pro konkrétní hodinový nebo čtvrthodinový kontrakt.

V případě obchodování na XBID trhu jsou na panelu Přehled trhu zobrazeny kontrakty vytvořené systémem XBID.

Údaje v panelu *Přehled trhu* jsou řazeny dle ceny prodej vzestupně (pro nabídky prodeje) a dle ceny nákupu sestupně (pro nabídky nákupu).

Přehled trhu XBID připojen – XBID produkty

Kontrakt	Nabídky nákup			Nabídky prodej			Obchody			
	VlMn	Množ	Cena	Cena	Množ	VlMn	PoslCen	PoslMn	CelkMn	VlMn (N/P)
Q08:45-09:00_XB		40,0	42,60							
09-10_XB		14,5	24,30	29,61	25,8	25,8				
Q09:00-09:15_XB		40,0	44,00	104,75	21,9	21,9	97,41	36,6	36,6	0,0/36,6
Q09:15-09:30_XB		46,5	52,30	76,83	35,1	35,1	46,80	40,0	40,0	
Q09:30-09:45_XB		40,0	47,50	47,65	8,3	8,3				
Obchodování od: 11.06. 15:00		36,8 / 76,8	32,14	59,72	12,1 / 20,4	12,1				
Obchodování do: 12.06. 09:25		32,9 / 109,7	28,43	97,49	14,6 / 35,0	14,6				
		34,3 / 144,0	21,95	99,05	17,9 / 52,9	17,9				
Q09:45-10:00_XB		40,0	43,30	45,00	6,5	6,5				
10-11_XB		5,0	19,56	24,11	12,8		19,56	17,6	17,6	0,0/17,6
Q10:00-10:15_XB		5,5	10,00	172,30	51,3					
Q10:15-10:30_XB		27,1	19,19	26,59	19,2	19,2				
Q10:30-10:45_XB		12,4	11,11	15,60	16,7	16,7	9,49	15,6	15,6	15,6/0,0
Q10:45-11:00_XB	17,0	17,0	19,81	74,17	47,0					
11-12_XB										

Obrázek 42: XBID trh - Přehled trhu

Základem obrazovky je tabulka obsahující následující sloupce:

Hlavička I. úroveň	Hlavička II. úroveň	Popis	Ikony	Ovládací prvky
Kontrakt		Uvádí název hodinového nebo čtvrthodinového kontraktu, ke kterému jsou data nabídek a obchodů vztažena Po rozkliknutí řádku kontraktu je uvedeno rovněž počáteční a konečné datum a čas obchodovatelnosti kontraktu.	Stav kontraktu: *Vygenerovaný* - nevizualizováno *Otevřený* – Zelený *Ukončený* – nevizualizováno *Uzavřený* – nevizualizováno *Neaktivní* – Oranžový *Umístěno v buňce*	-Rozbalit vše -Sbalit vše -Výběr kontraktů -Defaultní nastavení *Umístěno v hlavičce* -Rozbalit kontrakt - Sbalit kontrakt *Umístěno v buňce*
Nabídky nákup	VlMn	Množství poptávané ke koupi daným účastníkem trhu (vlastní nabídka) Sloupec je odlišen podbarvením		
	Množ	Množství poptávané ke koupi jakýmkoli účastníkem trhu v členění: množství v nabídce / agregované množství za všechny nabídky se stejnou a vyšší cenou		
	Cena	Maximální nákupní cena nabídky		-Rychlá akceptace *Umístěno v buňce*
Nabídky prodej	Cena	Minimální prodejní cena nabídky		-Rychlá akceptace *Umístěno v buňce*
	Množ	Množství nabízené k prodeji jakýmkoli účastníkem trhu v členění: množství v nabídce / agregované množství za všechny nabídky se stejnou a nižší cenou		

	VlMn	Množství nabízené k prodeji daným účastníkem trhu (vlastní nabídka) Sloupec je odlišen podbarvením		
Obchody	PoslCen	Cena posledního uzavřeného obchodu	Indikace trendu: - Vzrůstající - Klesající - Setrvalý	
	PoslMn	Množství posledního uzavřeného obchodu		
	CelkMn	Množství všech uzavřených obchodů v rámci seance. V případě přeshraničních obchodů je do celkového množství obchodu započtena pouze česká strana obchodu. V případě vnitrostátních (lokálních) obchodů je do celkového množství obchodů započtena pouze jedna ze stran obchodu.		
	VlMn (N/P)	Množství všech uzavřených obchodů daným účastníkem trhu v rámci seance s rozdělením na nákup a prodej včetně barevného rozlišení (s přesností na 1 des. místo) Formát zobrazení: [nákup]/[prodej] - v případě žádných uzavřených obchodů daným účastníkem je položka prázdná - v případě obchodu jen na jedné straně je položka plněna „nulou“ za/před lomítkem dle typu obchodu (N/P) Sloupec je odlišen podbarvením		

Tabulka 8: XBID trh - Přehled trhu - seznam sloupců

Údaje obchodování daného hodinového nebo čtvrthodinového kontraktu jsou zobrazeny v jednom hlavním řádku, který uvádí údaje nabídky s nejnižší cenou na prodej a s nejvyšší cenou na nákup a dále výsledky obchodování. Rozbalením kontraktu jsou zobrazeny čtyři (implicitní nastavení viz *4.2.2 Uživatelské parametry pro obchodování*) nabídky s nejnižší cenou na prodej a čtyři nabídky s nejvyšší cenou za nákup. Zobrazení je provedeno na podbarvených řádcích.

Současně lze rozbalit pouze omezený počet kontraktů. Při pokusu o rozbalení kontrakt v počtu vyšším než je dané omezení, systém automaticky provede sbalení prvních z množiny již rozbalených kontraktů v daném panelu seřazených podle časového razítka rozbalení vzestupně (tzn. sbalí se kontrakt, který byl rozbalený jako první).

Hlavní řádek je aktivní prvek tabulky. Je-li uživatelem zvolen, pak je barevně zvýrazněn. Jednotlivé řádky Kontraktů je možné rozbalit. Zároveň jsou zobrazena data v panelech *Detail kontraktu*, *Vývoj obchodování* a *Zavedení nabídky*.

Volba *Rychlá akceptace* slouží k rychlé reakci na aktuální limitní a Iceberg nabídky na obchodovací obrazovce. Při této volbě je zobrazen uživateli dialog s předvyplněnými hodnotami dle zvolené akce na obchodní obrazovce. Je připravena limitní protinabídka s cenou a agregovaným množstvím pro zvolené nabídky na obchodovací obrazovce. Typ protinabídky je pevně určen jako „Fill or Kill“. Cena a množství je editovatelná. Tlačítko *Rychlá akceptace* není zobrazeno, pokud by rychlou akceptací došlo k spárovaní s vlastní nabídkou účastníka.

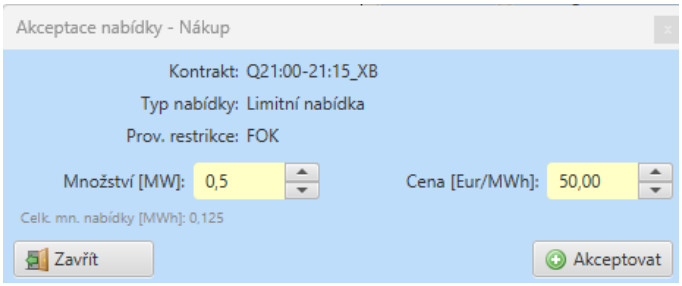

Obrázek 43: XBID trh - Rychlá akceptace nabídky

Volba *Výběr kontraktů* v hlavičce Kontraktu provede zobrazení pop-up okna s možností výběru kontraktů pro aktuální zobrazení na obchodovací obrazovce. Z dostupných standardních kontraktů pop-up okno umožňuje zvolit/odebrat konkrétní vybrané kontrakty, skupinově všechny kontrakty zvolené hodiny daného dne dodávky (v případě podzimního LCC přechodu je 3. a 4. hodina dne uvedena s notací 2A/2B), anebo skupinově všechny kontrakty pro daný den.

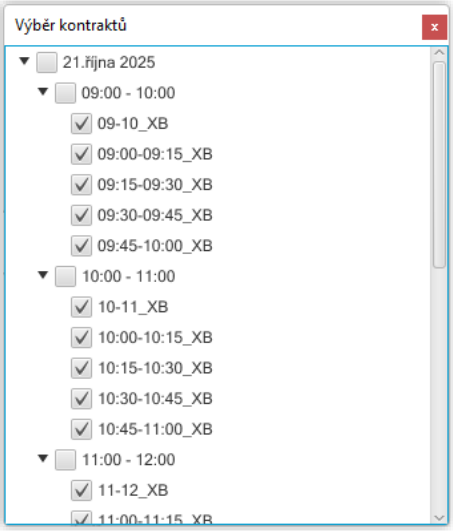

Obrázek 44: XBID trh - Výběr hodinových kontraktů

Volba „Výběr typu produktu“ (ikonové tlačítko) provede zobrazení pop-up okna s možností výběru typů produktu, kterými se omezí dostupné standardní kontrakty pro zobrazení na obchodovací obrazovce (zvolené omezení je poté aplikováno také ve Výběru kontraktů) Z typů produktu dostupných na daném trhu umožňuje zvolit/odebrat jeden či více typů produktu, poslední nastavení vybraných typů produktu uživatelem se ukládá v uživatelském rozložení obrazovky. Seznam je řazen vzestupně dle názvu typu produktu.

Příklad vzhledu Výběru typu produktu

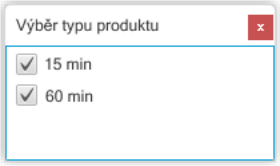

Obrázek 45: Vzhled – Okno Výběr typu produktů

5.1.2.2 Panel - Detail kontraktu

Detail kontraktu slouží k zobrazení všech nabídek vztažených ke kontraktu vybraném v jednom z panelů *Přehled trhu* nebo *Přehled trhu s blokovými nabídkami*. Zobrazení je provedeno prostřednictvím tabulky obsahujícího následující sloupce:

Sloupec		Popis
Nákup	VPCeny	Vážený průměr ceny všech nákupních nabídek se stejnou a vyšší cenou (Eur/MWh)

	MnAgr	Množství agregované za všechny nákupní nabídky se stejnou a vyšší cenou (MW)
	Množ	Množství dané nabídky na nákup (MW)
	Cena	Cena za jeden hodinový nebo čtvrthodinový (podkladový) kontrakt dané nabídky na nákup (Eur/MWh)
Prodej	Cena	Cena za jeden hodinový nebo čtvrthodinový (podkladový) kontrakt dané nabídky na prodej (Eur/MWh)
	Množ	Množství dané nabídky na prodej (MW)
	MnAgr	Množství agregované za všechny prodejní nabídky se stejnou a nižší cenou (MW)
	VPCeny	Vážený průměr ceny všech prodejních nabídek se stejnou a nižší cenou (Eur/MWh)

Tabulka 9: XBID trh - Detail kontraktu - seznam sloupců

Údaje jsou sortovány dle ceny v části Prodej vzestupně a v části Nákup sestupně. Vlastní nabídky jsou odlišené barvou písma (červeně) a první řádek s nejvýhodnějšími nabídkami je zvýrazněn tmavším podbarvením.

Detail kontraktu: Q13:30-13:45_XB

Nákup				Prodej			
VPCeny	MnAgr	Množ	Cena	Cena	Množ	MnAgr	VPCeny
50,00	0,8	0,8	50,00	50,05	2,7	2,7	50,05
				51,00	1,3	4,0	50,36

Obrázek 46**:** XBID trh - Detail čtvrthodinového kontraktu

Detail kontraktu: 21-23_XB

Nákup				Prodej			
VPCeny	MnAgr	Množ	Cena	Cena	Množ	MnAgr	VPCeny
50,00	7,0	7,0	50,00	50,05	2,7	2,7	50,05
49,73	15,0	8,0	49,50				

Obrázek 47**:** XBID trh - Detail blokového kontraktu

5.1.2.3 Panel - Přehled trhu s blokovými nabídkami

Přehled trhu slouží k zobrazovaní nabídek a vznikajících obchodů v členění pro konkrétní **blokový** kontrakt. Údaje v panelu *Přehled trhu* jsou řazeny dle ceny prodej vzestupně (pro nabídky prodeje) a dle ceny nákupu sestupně (pro nabídky nákupu).

Pro obchodování na XBID trhu jsou na panelu zobrazeny nabídky blokových kontraktů vytvořených v systému XBID.

Přehled trhu s blokovými nabídkami

Kontrakt	Nabídky nákup			Nabídky prodej			Obchody			
	VlMn	Množ	Cena	Cena	Množ	VlMn	PoslCen	PoslMn	CelkMn	VlMn (N/I
15-20_XB										
17-19_XB		8,0	49,50	50,10	3,0	3,0				
21-23_XB		7,0	50,00	50,00	0,5	0,5	20,00	3,7	3,7	

Obrázek 48: XBID trh - Přehled trhu s blokovými nabídkami

Základem obrazovky je tabulka obsahující následující sloupce:

Hlavička I. úroveň	Hlavička II. úroveň	Popis	Ikony	Ovládací prvky
Kontrakt		Uvádí název blokového kontraktu, ke kterému jsou data nabídek a obchodů vztažena. Formát blokového kontraktu pro XBID je XX-YY_XB, kde: *XX-YY* představuje interval dodávky blokového kontraktu (*T* označuje hodiny pro D+1) Příklady intervalu: • Maximálně 30 spojitých hodinových kontraktů: 19-T06 – jedná se o blok 11 hodin s dodávkou v intervalu od 19:00 do 06:00 • Přechod letní->zimní čas: 01-04 - jedná se o blok 4 hodin s dodávkou v intervalu od 02:00 letního času do 5:00 zimního času 02A-10 - jedná se o blok 9 hodin s dodávkou v intervalu od 03:00 letního času do 9:00 letního času • Přechod zimní->letní čas: 00-05 - jedná se o blok 4 hodin s dodávkou v	Stav blokového kontraktu: *Otevřený* – Zelený *Ukončený* – nevizualizováno *Uzavřený* – nevizualizováno *Neaktivní* – Oranžový *Umístěno v buňce gridu*	-Rozbalit vše -Sbalit vše *Umístěno v hlavičce* -Rozbalit kontrakt - Sbalit kontrakt *Umístěno v buňce*

		intervalu od 01:00 zimního času do 4:00 letního času 03-10 - jedná se o blok 9 hodin s dodávkou v interval od 03:00 letního času do 9:00 letního času Po rozkliknutí řádku kontraktu je uvedeno rovněž počáteční a konečné datum a čas obchodovatelnosti kontraktu.		
Nabídky nákup	VlMn	Množství poptávané ke koupi daným účastníkem trhu (vlastní nabídka) v každé jednotlivé hodině bloku Sloupec je odlišen podbarvením		
	Množ	Množství poptávané ke koupi jakýmkoli účastníkem trhu v jednotlivé hodině bloku		
	Cena	Maximální nákupní cena nabídky [Eur/MWh]		-Rychlé zavedení nabídky *Umístěno v buňce*
Nabídky prodej	Cena	Minimální prodejní cena nabídky [Eur/MWh]		-Rychlé zavedení nabídky *Umístěno v buňce*
	Množ	Množství nabízené k prodeji jakýmkoli účastníkem trhu v jednotlivé hodině bloku		
	VlMn	Množství nabízené k prodeji daným účastníkem trhu (vlastní nabídka) v každé jednotlivé hodině bloku Sloupec je odlišen podbarvením		
Obchody	PoslCen	Cena posledního uzavřeného obchodu [Eur/MWh]	Indikace trendu: - Vzrůstající - Klesající - Setrvalý	
	PoslMn	Množství posledního uzavřeného obchodu v		

		jednotlivé hodině daného bloku		
	CelkMn	Množství všech uzavřených blokových obchodů v rámci obchodování s daným blokovým kontraktem. V případě přeshraničních obchodů je do celkového množství blokových obchodů započtena pouze česká strana obchodu. V případě vnitrostátních (lokálních) obchodů je do celkového množství blokových obchodů započtena pouze jedna ze stran obchodu.		
	VlMn (N/P)	Množství všech uzavřených obchodů daným účastníkem trhu v jednotlivé hodině daného bloku v rámci seance s rozdělením na nákup a prodej včetně barevného rozlišení (s přesností na 1 des. místo) Formát zobrazení: [nákup]/[prodej] - v případě žádných uzavřených obchodů daným účastníkem je položka prázdná - v případě obchodu jen na jedné straně je položka plněna „nulou“ za/před lomítkem dle typu obchodu (N/P) Sloupec je odlišen podbarvením		

Tabulka 10: XBID trh – Přehled trhu s blokovými nabídkami - seznam sloupců

Údaje obchodování daného blokového kontraktu jsou zobrazeny v jednom hlavním řádku, který uvádí údaje nabídky s nejnižší cenou na prodej a s nejvyšší cenou na nákup a dále výsledky obchodování. Rozbalením kontraktu jsou zobrazeny čtyři nabídky (výchozí nastavení viz *4.2.2 Uživatelské parametry pro obchodování*) s nejnižší cenou na prodej a čtyři nabídky s nejvyšší cenou za nákup. Zobrazení je provedeno na podbarvených řádcích.

Zobrazení údajů jednotlivých nabídek respektuje restrikci AON.

V případě panelu *Přehled trhu s blokovými nabídkami* **nejsou zobrazována data nabídek agregovaně**, nabídky na nákup/prodej jsou zobrazeny na separátním řádku i v případě, že existuje více nabídek na nákup/prodej za stejnou cenu.

Hlavní řádek je aktivní prvek tabulky. Je-li uživatelem zvolen, pak je barevně zvýrazněn. Jednotlivé řádky Kontraktů je možné rozbalit. Zároveň jsou zobrazena data v panelech *Detail kontraktu*, *Vývoj obchodování* a *Zavedení nabídky*.

Volba *Rychlé zavedení nabídky* slouží k rychlé reakci na aktuální blokové limitní nabídky na obchodovací obrazovce. Při této volbě je zobrazen uživateli dialog s předvyplněnými hodnotami dle zvolené akce na obchodní obrazovce. Je připravena bloková limitní protinabídka s cenou [Eur/MWh] a množstvím v jednotlivé hodině daného bloku pro zvolenou nabídku na obchodovací obrazovce. Typ protinabídky je pevně určen jako „AON“. Pouze cena a množství jsou editovatelné. V dialogovém okně jsou dostupné také informace o celkovém množství za všechny hodiny bloku (*Celk. mn. bloku [MWh]*) a o rozpětí hodin dodávky (*Index hodin dodávky*; např. 22-T04 pro blokový kontrakt 22-T04_XB, kde T je představuje označení dne D+1).

Tlačítko *Rychlé zavedení nabídky* není zobrazeno, pokud by mělo dojít ke spárovaní s vlastní nabídkou účastníka.

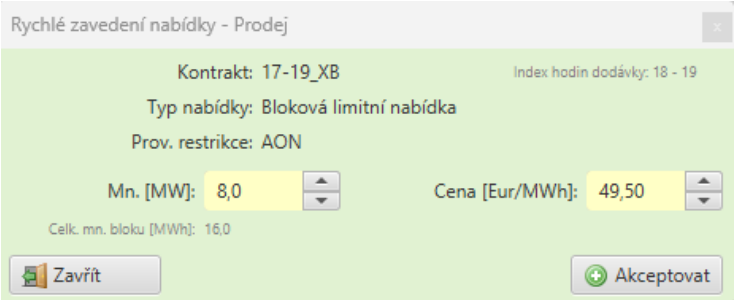

Obrázek 49: XBID trh – Rychlé zavedení nabídky

5.1.2.4 Panel - Zavedení nabídky

Zavedení nabídky je formulář sloužíc k zadání údajů nabídky a uvedení nabídky na trh. Přehled a forma vkládání atributů nabídky je uvedena v následující tabulce:

Atribut	Popis	Forma	Zobrazení
Kontrakt	Výběr hodinového kontraktu z přednačteného seznamu (implicitně nevyplněn)	Listbox	Dostupné pouze pro Limitní a Iceberg nabídky
Kontrakt od	Výběr prvního podkladového kontraktu z přednačteného seznamu (implicitně nevyplněn)	Listbox	Dostupné pouze pro Limitní blokové nabídky

Atribut	Popis	Forma	Zobrazení
Kontrakt do	Výběr posledního podkladového kontraktu z přednačteného seznamu (implicitně nevyplněn)	Listbox	Dostupné pouze pro Limitní blokové nabídky
Indexy hodin dodávky	Informativní položka zobrazující rozmezí bloku: indexy hodin dodávek od a do příslušného bloku, např. 22-T04 (pro blokový kontrakt 22-T04_XB).	Needitovatelné pole	Dostupné pouze pro Limitní blokové nabídky
Nákup/Prodej	Výběr ze stanovených variant: *Nákup / Prodej* (implicitně Nákup)	Přepínač (Radio button)	
Typ nabídky	Výběr ze stanovených variant: *Limitní nabídka / Iceberg / Bloková limitní nabídka* (implicitně Limitní nabídka)	Přepínač (Radio button)	
Prov. restrikce	Výběr ze stanovených variant: *Bez omezení / FOK / IOC / AON* (implicitně Bez omezení nebo *AON*)	Přepínač (Radio button)	Bez omezení - Dostupné pouze pro Limitní a Iceberg nabídky FOK / IOC - Dostupné pouze pro Limitní nabídky AON - Dostupné pouze pro Limitní blokové nabídky
Množství [MW]	Ruční zadání číselné hodnoty	Číselné pole s tlačítky pro navýšení/snížení hodnoty dle množstevního kroku	Dostupné pouze pro Limitní a Iceberg nabídky
Zobr. mn. [MW]	Ruční zadání číselné hodnoty	Číselné pole s tlačítky pro navýšení/snížení hodnoty dle množstevního kroku	Dostupné pouze pro Iceberg
Celk. mn. nabídky [MWh]	Celkové množství nabídk v MWh	Needitovatelné pole	Dostupné pouze pro Limitní a Iceberg nabídky
Množství [MW]	Ruční zadání číselné hodnoty Množství blokového kontraktu	Číselné pole s tlačítky pro navýšení/snížení hodnoty dle množstevního kroku	Dostupné pouze pro Limitní blokové nabídky
Celk. mn. bloku [MWh]	Celkové množství bloku za všechny hodiny	Needitovatelné pole	Dostupné pouze pro Limitní blokové nabídky

Atribut	Popis	Forma	Zobrazení
Cena [Eur/MWh]	Ruční zadání číselné hodnoty	Číselné pole s tlačítky pro navýšení/snížení hodnoty dle cenového kroku	
Změna ceny [Eur/MWh]	Ruční zadání číselné hodnoty	Číselné pole s tlačítky pro navýšení/snížení hodnoty dle cenového kroku	Dostupné pouze pro Iceberg
Platná do	Typ časového omezení (GFS, GTD, NON) (implicitně GFS)	Výběrový box	Pro prováděcí restrikce FOK a IOC pevně nastaveno na NON.
	Ruční zadání data a času (pro XBID trh jsou minuty uváděny pouze jako násobky pěti)	Pole formátu Datum/čas	Dostupné pouze pro volbu GTD, předvyplněno časem ukončení obchodování se zvoleným kontraktem.
Komentář	Ruční zadání textu	Textové pole	
Neaktivní	Výběr, zda má být nabídka vložená jako *Neaktivní* či nikoli	Checkbox	Implicitně nastaveno „Ne“

Tabulka 11: XBID trh – Přehled atributů pro zavedení nabídky

Ovládací prvky formuláře tvoří:

- Tlačítko *Do košíku* – nabídka bude umístěna do košíku (nebude odeslána do systému)
- Tlačítko *Odeslat* – pro potvrzení vyplněných údajů a uvedení nabídky na trh
- Tlačítko *Vyčistit form.* – slouží pro nastavení formuláře do stavu s prázdnými poli pro zadání vstupních údajů nabídky. Nastaví implicitní nastavení.

Pohyb po formuláři při použití kláves:

Základní pohyb mezi položkami je zajištěn standardní funkcionalitou klávesou *TAB*. Rozšířené možnosti jsou následující:

- *CTRL+1* – kurzor přesune do panelu pro zadání limitní nabídky (do položky Množství), s volbou Nákup a provede vyčištění formuláře,
- *CTRL+2* – kurzor přesune do panelu pro zadání limitní nabídky (do položky Množství), s volbou Prodej a provede vyčištění formuláře,
- Zadání množství uživatelem,
- *ENTER* v poli Množství – kurzor se přesune do položky Cena, pokud množství není vyplněno, kurzor zůstává v položce Množství,
- Zadání ceny uživatelem,
- *ENTER* v poli Cena – kursor se přesune na tlačítko *Odeslat*, pokud cena není vyplněna, kurzor zůstává v políčku Cena,

- *ENTER* na tlačítku *Odeslat* – odeslání nabídky do systému v případě, že je aktivní focus na tlačítku *Odeslat*.

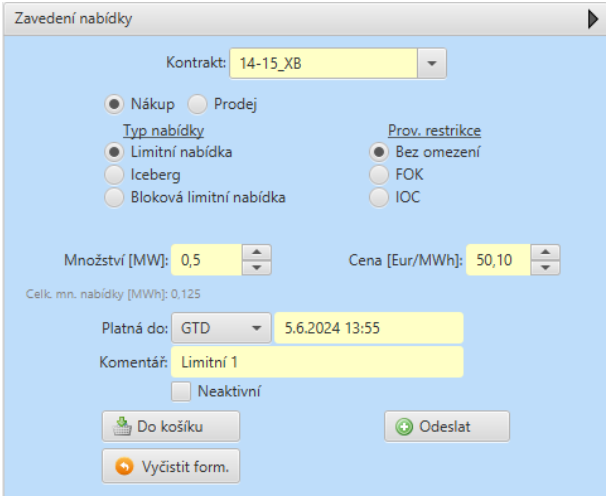

Obrázek 50: XBID trh – Formulář pro zadání limitní nabídky

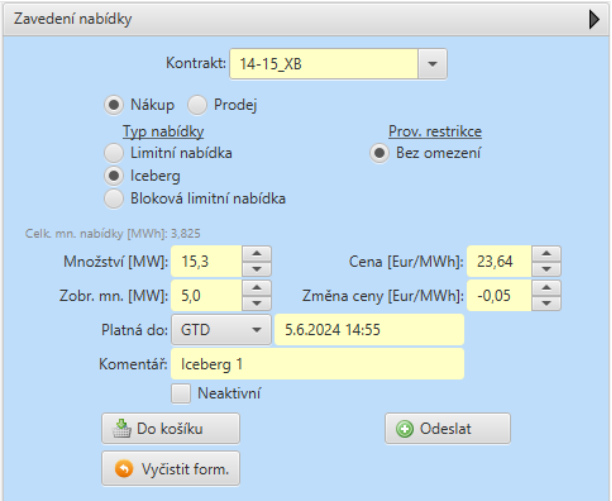

Obrázek 51: XBID trh – Formulář pro zadání Iceberg nabídky

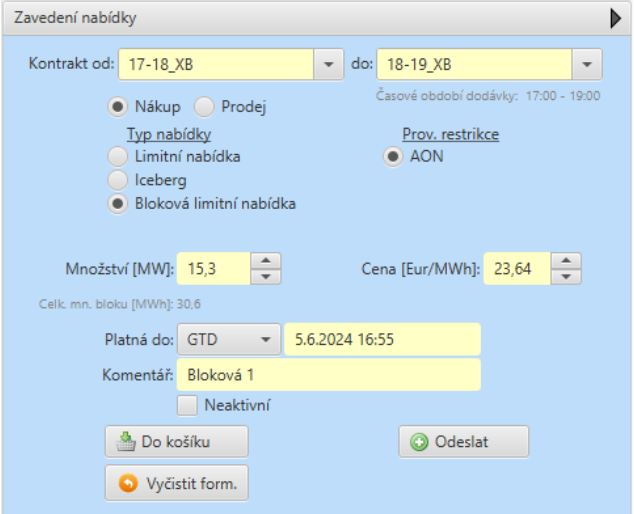

Obrázek 52: XBID trh – Formulář pro zadání blokové limitní nabídky

5.1.2.5 Panel – Vývoj obchodování

Graf vývoje obchodování slouží ke grafickému zobrazení časového průběhu dosažených cen a zobchodovaných množství toho kontraktu, který byl uživatelem zvolen na některém z panelů obchodní obrazovky VDT. Při otevření obchodní obrazovky není zvolen žádný kontrakt a panel *Vývoj obchodování* je prázdný. Pokud chce uživatel zobrazit data pro jiný kontrakt, provede volbu v listboxu se seznamem čtvrthodinových, hodinových i blokových kontraktů v záhlaví panelu. Vývoj ceny i zobchodovaného množství jsou uvedeny ve dvou různých grafech situovaných přes sebe. Při najetí kurzorem nad jednotlivé body v grafu je zobrazen popisek s údaji.

V případě obchodování na XBID trhu jsou v položce Kontrakt automaticky nabízeny pouze kontrakty XBID. Vývoj obchodování se zobrazuje pouze pro obchody, jejichž alespoň jednou stranou je účastník trhu registrovaný u OTE, resp. Nabídka byla zadána prostřednictvím VDT organizovaném OTE.

Panel nezobrazuje zrušené obchody (viz kapitola *5.5 Zrušení obchodu (Trade cancel)*).

Automatická aktualizace grafu je aktivována volbou „*Aktualizovat*“, implicitně zaškrtnuto. Automatická aktualizace proběhne vždy po vzniku obchodu.

Šíře grafu (osa X) implicitně (a v režimu automatické aktualizace) respektuje časové období od začátku obchodování do aktuálního času (zaokrouhleným na celou hodinu nahoru), maximálně však do konce obchodování s daným kontraktem (maximální ZOOM OUT):

- Tímto může být v případech, kdy se období obchodování u kontraktů liší (na VDT), měřítko osy X pro jednotlivé kontrakty rozdílné (rozdíl mezi hodinovým kontraktem pro 1. a 24. hodinou na VDT bude 24 hodin)
- Uživatel může využít funkci ZOOM IN pro detailnější náhled na obchody ve zvolené oblasti grafu (pomocí kliku myši a táhnutím pro výběr oblasti)
- Pokud je nastavená automatická aktualizace grafu (check box „Aktualizovat“ je zaškrtnutý), pak při ZOOMování (ZOOM IN/OUT) budou v případě vzniku nových obchodů tyto obchody automaticky zapisovány do provedeného výřezu grafu (zazoomovaného okna). Pokud

se reálný čas dostane mimo provedený výřez, aktualizace obchodů již nebude v tomto výřezu prováděna.

- Pokud dojde ke změně zaškrtávacího tlačítka z hodnoty Vypnuto na hodnotu Zapnuto při ZOOMovaném grafu (ZOOM IN), pak se graf vrátí do implicitní podoby pro aktualizaci (maximální ZOOM OUT).
- Funkcionalita ZOOM je dostupná pomocí kláves + / - nebo označením oblasti pro přiblížení pomocí myši (kliknutí a táhnutí).

Je umožněno posouvání grafem pomocí kláves vlevo/vpravo pro zobrazení starších hodnot průběhu v případech, kdy graf (po ZOOM IN) nepokryje celé období obchodování.

Při najetí myší nad sloupec s množstvím nebo bod zlomu křivky s cenou systém v bublině zobrazí Množství, Cenu a Čas vzniku obchodu.

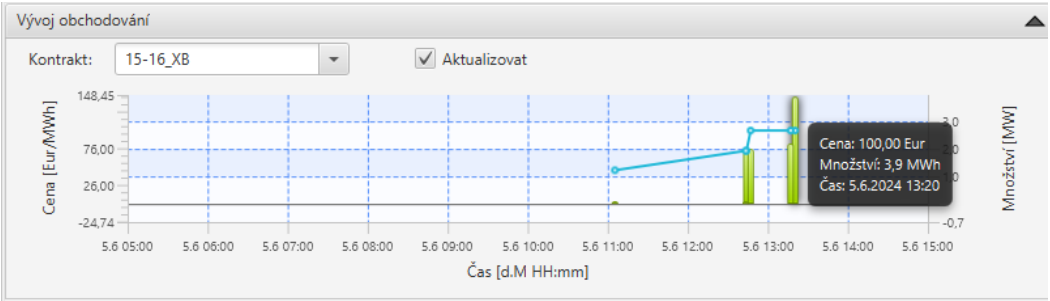

Obrázek 53: XBID trh - Vývoj obchodování – hodinový kontrakt

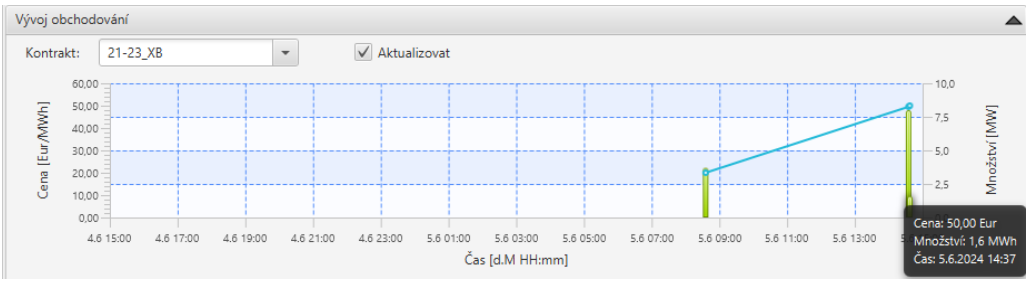

Obrázek 54: XBID trh - Vývoj obchodování – blokový kontrakt

5.1.2.6 Panel - Nabídky vlastní

Nabídky vlastní nabízí přehled všech nabídek vložených přihlášeným účastníkem trhu a vztažených ke zvolenému hodinovému nebo blokovému kontraktu. Při obchodování na XBID trhu jsou na panelu zobrazeny nabídky pouze pro čtvrthodinové, hodinové a blokové kontrakty XBID.

Přehled je zobrazen formou tabulky s následujícími sloupci:

Sloupec	Popis	Ikony
ID	Jednoznačný identifikátor nabídky	
Kontrakt	Jednoznačná identifikace hodinového nebo blokového kontraktu	

Typ	Typ nabídky (LMT, ICB, BLM)	
Prodej (Mnž)	Celkové množství prodejní nabídky (v případě nabídky Iceberg pole obsahuje Zobrazované množství/Celkové zbývající množství; v případě blokové nabídky se jedná o množství v jednotlivé hodině bloku)	
Nákup (Mnž)	Celkové množství nákupní nabídky (v případě nabídky Iceberg pole obsahuje Zobrazované množství/Celkové zbývající množství; v případě blokové nabídky se jedná o množství v jednotlivé hodině bloku)	
Cena	Minimální cena prodejní nabídky nebo maximální cena nákupní nabídky (v případě nabídky Iceberg cena pro aktuálně zobrazované množství)	
Stav	Stav nabídky	Stav nabídky: Aktivní - Zelená Neaktivní - Žlutá *Umístěno v buňce*
Platná do	Datum a čas konce platnosti nabídky	
Komentář	Text vložený účastníkem trhu	

Tabulka 12: XBID trh - Nabídky vlastní – seznam sloupců

Pro výběr zobrazení údajů je použit parametr Kontrakt. Výběr Kontraktu se provádí z předem načtených možností prostřednictvím Listboxu umístěném v horní liště panelu. Defaultně nastaveno na všechny kontrakty, tedy hodinové i blokové.

Jakoukoli položku ze seznamu lze editovat. Editace nabídky se iniciuje dvojklikem na vybraný záznam nebo stiskem tlačítka *Modifikovat*. Otevře se modální pop-up okno, kde uživatel může provést modifikaci nabídky, případně její anulaci, viz kapitoly *5.2.2 Modifikace nabídek* a *5.2.5 Anulace nabídek*.

V horní části panelu jsou umístěna ovládací tlačítka:

- *Kontrakt* – umožňuje zvolit konkrétní kontrakt z předvyplněného seznamu obchodovatelných čtvrthodinových, hodinových a blokových kontraktů. Při otevření obchodovací obrazovky je nastaven na hodnotu *Všechny*.
- *Stav FZ* – provede zjištění aktuálních volných prostředků limitu VDT finančního zajištění (FZ) v Kč či v Eur a jejich zobrazení. Aktuální volné prostředky limitu VDT FZ v Kč jsou zobrazeny v záhlaví panelu společně s časem aktualizace posledního stavu FZ (ve formátu HH:MI). Při otevření obchodovací obrazovky je provedeno zjištění a zobrazení aktuálních volných prostředků limitu VDT FZ automaticky systémem.

Po najetí myší na zobrazenou hodnotu FZ v Kč se zobrazí v bublině (tzv. tooltip) informace o limitu v měně Eur.

V dolní části panelu jsou pak umístěna ovládací tlačítka:

- *Aktivovat* – provede aktivaci vybrané nabídky
- *Aktivovat vše* – provede aktivaci všech neaktivních nabídek v seznamu
- *Deaktivovat* – provede deaktivaci vybrané nabídky
- *Deaktivovat vše* – provede deaktivaci všech aktivních nabídek v seznamu
- *Anulovat* – provede anulaci vybraných nabídek, viz kapitola *5.2.5 Anulace nabídek*
- *Anulovat vše* – provede anulaci všech aktivních a neaktivních nabídek v seznamu
- *Modifikovat* – provede modifikaci vybrané nabídky, viz kapitola *5.2.2 Modifikace nabídek*
- *Hromadné zadání* – umožní zadat limitní nabídky na více kontraktů najednou, viz kapitola *5.2.1 Příjem nabídek*
- *Košík* – otevře okno pro hromadnou správu nabídek, viz kapitola *5.2.6 Košík*
- *Měna vypoř.* - umožní nastavení měny vypořádání, viz kapitola *5.2.7 Nastavení vypořádací měny* .

Pro aktivaci, deaktivaci a anulaci nabídek je možné označit jednu nebo více nabídek ze seznamu.

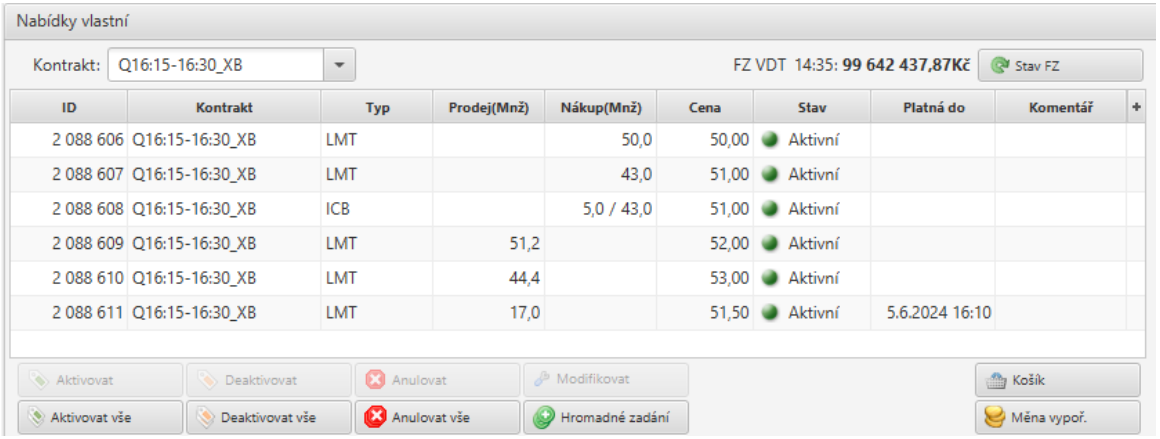

Obrázek 55: XBID trh - Nabídky vlastní

5.1.2.7 Panel – Události

Panel *Události* (audit log) slouží k zobrazování zpráv, kterými trh informuje účastníka trhu o proběhnuvších událostech. Zobrazování je realizováno prostřednictvím tabulky s následujícími sloupci:

Sloupec	Popis
Čas	Datum a čas zprávy
Prior.	Priorita zprávy (Nízká/Střední/Vysoká) – barevně odlišeno
Typ	Typ zprávy (Veřejná/Privátní) – barevně odlišeno
Popis	Obsah zprávy

Tabulka 13: XBID trh – Události – seznam sloupců

Řazení událostí je dle času události sestupně. Zobrazuje se maximálně 100 posledních záznamů, které uživatel obdržel. V případě zvolení vlastního řazení, bude toto řazení zachováno v případě vzniku nové události.

V horní liště panelu jsou umístěny checkboxy pro filtrování zpráv zobrazených v seznamu - všechny jsou zaškrtnuté, takže implicitně jsou zobrazovány všechny události:

- Priorita:
  - Nízká priorita - zeleně
  - Střední priorita - modře
  - Vysoká priorita - červeně
- Typ zprávy:
  - Veřejná zpráva - černě
  - Privátní zpráva – červeně

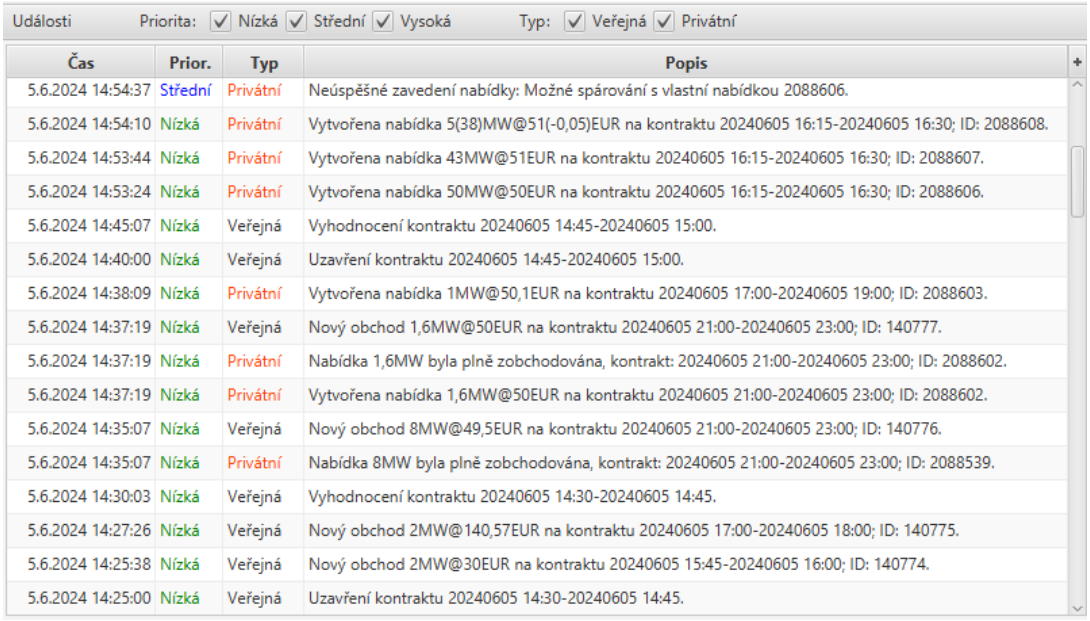

Čas	Prior.	Typ	Popis
5.6.2024 14:54:37	Střední	Privátní	Neúspěšné zavedení nabídky: Možné spárování s vlastní nabídkou 2088606.
5.6.2024 14:54:10	Nízká	Privátní	Vytvořena nabídka 5(38)MW@51(-0,05)EUR na kontraktu 20240605 16:15-20240605 16:30; ID: 2088608.
5.6.2024 14:53:44	Nízká	Privátní	Vytvořena nabídka 43MW@51EUR na kontraktu 20240605 16:15-20240605 16:30; ID: 2088607.
5.6.2024 14:53:24	Nízká	Privátní	Vytvořena nabídka 50MW@50EUR na kontraktu 20240605 16:15-20240605 16:30; ID: 2088606.
5.6.2024 14:45:07	Nízká	Veřejná	Vyhodnocení kontraktu 20240605 14:45-20240605 15:00.
5.6.2024 14:40:00	Nízká	Veřejná	Uzavření kontraktu 20240605 14:45-20240605 15:00.
5.6.2024 14:38:09	Nízká	Privátní	Vytvořena nabídka 1MW@50,1EUR na kontraktu 20240605 17:00-20240605 19:00; ID: 2088603.
5.6.2024 14:37:19	Nízká	Veřejná	Nový obchod 1,6MW@50EUR na kontraktu 20240605 21:00-20240605 23:00; ID: 140777.
5.6.2024 14:37:19	Nízká	Privátní	Nabídka 1,6MW byla plně zobchodována, kontrakt: 20240605 21:00-20240605 23:00; ID: 2088602.
5.6.2024 14:37:19	Nízká	Privátní	Vytvořena nabídka 1,6MW@50EUR na kontraktu 20240605 21:00-20240605 23:00; ID: 2088602.
5.6.2024 14:35:07	Nízká	Veřejná	Nový obchod 8MW@49,5EUR na kontraktu 20240605 21:00-20240605 23:00; ID: 140776.
5.6.2024 14:35:07	Nízká	Privátní	Nabídka 8MW byla plně zobchodována, kontrakt: 20240605 21:00-20240605 23:00; ID: 2088539.
5.6.2024 14:30:03	Nízká	Veřejná	Vyhodnocení kontraktu 20240605 14:30-20240605 14:45.
5.6.2024 14:27:26	Nízká	Veřejná	Nový obchod 2MW@140,57EUR na kontraktu 20240605 17:00-20240605 18:00; ID: 140775.
5.6.2024 14:25:38	Nízká	Veřejná	Nový obchod 2MW@30EUR na kontraktu 20240605 15:45-20240605 16:00; ID: 140774.
5.6.2024 14:25:00	Nízká	Veřejná	Uzavření kontraktu 20240605 14:30-20240605 14:45.

Obrázek 56: XBID trh - Události

Zápis do audit logu se provádí při těchto operacích:

- *Příjem nabídky*: zpráva o úspěšném/neúspěšném zavedení nabídky (viz kapitola *5.2.1 Příjem nabídek*), privátní zpráva s nízkou/střední prioritou (úspěšná/neúspěšná operace),
- *Modifikace nabídky*: zpráva o úspěšné/neúspěšné modifikaci nabídky (viz kapitola *5.2.2 Modifikace nabídek*), privátní zpráva s nízkou/střední prioritou (úspěšná/neúspěšná operace),
- *Anulace nabídky*: zpráva o úspěšné/neúspěšné anulaci nabídky (viz kapitola *5.2.5 Anulace nabídek*), privátní zpráva s nízkou/střední prioritou (úspěšná/neúspěšná operace),
- *Aktivace nabídky*: zpráva o úspěšné/neúspěšné modifikaci nabídky (viz kapitola *5.2.2.2 Aktivace a deaktivace*), privátní zpráva s nízkou/střední prioritou (úspěšná/neúspěšná operace),
- *Deaktivace nabídky*: zpráva o úspěšné/neúspěšné deaktivaci nabídky (viz kapitola *5.2.2.2 Aktivace a deaktivace*), privátní zpráva s nízkou/střední prioritou (úspěšná/neúspěšná operace),

- *Zveřejnění dalšího množství nabídky Iceberg*: zpráva o úspěšném/neúspěšném zveřejnění dalšího množství nabídky Iceberg (viz kapitola *5.3 Proces kontinuálního obchodování*), privátní zpráva s nízkou/střední prioritou (úspěšná/neúspěšná operace),
- *Zobchodování nabídky*: zpráva o plném/částečném zobchodování nabídky (viz kapitola *5.3 Proces kontinuálního obchodování*), privátní zpráva s nízkou/střední prioritou (úspěšná/neúspěšná operace),
- *Vznik obchodu*: zpráva o úspěšném vzniku obchodu (viz kapitola *5.3 Proces kontinuálního obchodování*), veřejná zpráva s nízkou prioritou,
- *Zrušení obchodu*: zpráva o zrušení obchodu, privátní zpráva s vysokou prioritou
- *Změna stavu kontraktu*: zpráva o otevření, vyhodnocení a uzavření kontraktu, veřejná zpráva s nízkou/střední prioritou (vypsání, otevření, vyhodnocení a uzavření/nevypsání kontraktu),
- *Změna příznaku deaktivace kontraktu*: zpráva o úspěšné/neúspěšné aktivaci/deaktivaci kontraktu, veřejná zpráva s vysokou prioritou,
- *Modifikace nastavení trhu*: zpráva o aktivaci/deaktivaci Záložního VDT, aktivaci/deaktivaci XBID trhu, veřejná zpráva s vysokou prioritou,
- *Párování:* zahájení/ukončení dávkového párování, veřejná zpráva s nízkou prioritou

5.1.2.8 Panel – Obchody vlastní

V defaultním nastavení výchozí obchodovací obrazovky VDT není tento panel zobrazen. Uživatel má možnost přidat panel „Obchody vlastní“ do skladby panelů na obchodovací obrazovce v rámci definice vlastního rozložení obchodovací obrazovky s vlastním názvem (pomocí stávající volby Osobní -> Návrh obrazovek - viz kapitola *8 Nastavení parametrů obchodovací obrazovky VDT*.)

Panel „Obchody vlastní“ slouží ke sledování průběhu a výsledků obchodování se čtvrthodinovými, hodinovými a UD blokovými kontrakty, přičemž daný účastník vidí jen obchody, které sám uskutečnil.

Data o obchodech jsou na panelu dostupná okamžitě po vzniku obchodu. Na panelu se zobrazují data pouze pro aktuálně obchodovatelné dny a periody dodávky. Každá perioda dodávky je v samostatném řádku panelu. Každý řádek příslušné periody dodávky je možné rozbalit (a sbalit) pomocí ikony “-“ a “+“, kdy se v samostatných podřízených řádcích zobrazí data jednotlivých obchodů uskutečněných v dané periodě dodávky.

Výsledky obchodování s UD blokovým kontraktem jsou na panelu prezentovány v jednotlivých řádcích hodinových period dodávky, které odpovídají podkladovým hodinovým kontraktům, na jejichž základě byl vytvořený daný blokový kontrakt. Zobchodované množství na straně nákupu nebo prodeje za daný blokový kontakt je poměrnou částí rozdělené mezi dané hodinové periody dodávky.

Přehled je zobrazen formou tabulky s následujícími sloupci:

Sloupec	Popis
Den dodávky / Perioda / Obchod	Den dodávky/Perioda dodávky daného dne dodávky [v případě hodinové periody dodávky 24 (23/25) hodnot ve tvaru hh-hh+1 v případě čtvrthodinové periody dodávky 96 (92-96) hodnot ve tvaru hh:mi-hh:mi$_{+15}$]/Identifikátor obchodu uskutečněného v dané periodě dodávky

Saldo [MW]	Rozdíl hodnot Prodej celkem a Nákup celkem v dané periodě dodávky vyjádřený v MW. *Vyplněn pouze v případě hodinového záznamu*
Nákup celkem [MW]	Pro agregovaný hodinový záznam: Celkové nakoupené množství spočtené jako součet zobchodovaného množství všech uzavřených obchodů pro kontrakt s danou periodou dodávky a množství ze všech uzavřených obchodů pro blokové kontrakty vztažené k dané hodinové periodě dodávky, kde daný účastník vystupuje na straně nákupu vyjádřené v MW. Pro záznam o obchodě: Zobchodované množství v rámci daného obchodu, kde daný účastník vystupuje na straně nákupu vyjádřené v MW. *Zobrazí se po rozbalení dané periody dodávky.*
Prodej celkem [MW]	Pro agregovaný hodinový záznam: Celkové prodané množství spočtené jako součet zobchodovaného množství všech uzavřených obchodů pro kontrakt s danou periodou dodávky a množství ze všech uzavřených obchodů pro blokové kontrakty vztažené k dané hodinové periodě dodávky, kde daný účastník vystupuje na straně prodeje vyjádřen v MW. Pro záznam o obchodě: Zobchodované množství v rámci daného obchodu, kde daný účastník vystupuje na straně prodeje vyjádřené v MW. *Zobrazí se po rozbalení dané periody dodávky.*
VP ceny nákup [Eur/MWh]	Pro agregovaný hodinový záznam: Vážený průměr ceny stanovený na základě všech uzavřených obchodů pro danou periodu dodávky, kde daný účastník vystupuje na straně nákupu vyjádřený v Eur/MWh. Pro záznam o obchodě: Cena obchodu stanovená dle pravidel obchodování. *Zobrazí se po rozbalení dané periody dodávky.*
VP ceny prodej [Eur/MWh]	Pro agregovaný hodinový záznam: Vážený průměr ceny stanovený na základě všech uzavřených obchodů pro danou periodu dodávky, kde daný účastník vystupuje na straně prodeje vyjádřený v Eur/MWh. Pro záznam o obchodě: Cena obchodu stanovená dle pravidel obchodování *Zobrazí se po rozbalení hodiny dodávky.*

Tabulka 14: Přehled panelu Obchody vlastní

Obchody vlastní

Den dodávky / Perioda / Obchod	Saldo [MW]	Nákup celkem [MW]	Prodej celkem [MW]	VP ceny nákup [Eur/MWh]	VP ceny prodej [Eur/MWh]
21-22	-9,6	9,6		49,58	
140 776		8,0		49,50	
140 777		1,6		50,00	
21:00-21:15	0,0				
21:15-21:30	0,0				
21:30-21:45	0,0				
21:45-22:00	0,0				
22-23	-9,6	9,6		49,58	
140 776		8,0		49,50	
140 777		1,6		50,00	
22:00-22:15	0,0				
22:15-22:30	0,0				
22:30-22:45	0,0				
22:45-23:00	0,0				
23-00	0,0				
23:00-23:15	0,0				
23:15-23:30	0,0				
23:30-23:45	0,0				
23:45-00:00	0,0				
6.6.2024					
00-01	0,0				
00:00-00:15	0,0				
00:15-00:30	0,0				

Obrázek 57: XBID trh - Obchody vlastní

5.1.2.9 Panel - Hub-to-hub Online matice

V defaultním nastavení výchozí obchodovací obrazovky VDT není tento panel zobrazen. Uživatel má možnost přidat panel „Hub-to-hub Online matice“ do skladby panelů na obchodovací obrazovce v rámci definice vlastního rozložení obchodovací obrazovky s vlastním názvem (pomocí stávající volby Osobní -> Návrh obrazovek - viz kapitola *8 Nastavení parametrů obchodovací obrazovky VDT*.)

Hub-to-hub Online matice zobrazuje hodnoty dostupné přenosové kapacity mezi Českou republikou a ostatními propojenými tržními oblastmi, které systém XBID stanovuje na základě aktuálních dat ATC a topologie propojení jednotlivých oblastí. Počet zobrazovaných tržních oblastí je možné omezit pomocí vlastního nastavení.

Data v této matici jsou nepřetržitě automaticky aktualizována (tzv. Hub-to-hub Online matice).

Po uzavření kontraktu zmizí daný interval z Hub-to-hub Online matice (a stane se viditelným v sestavě Hub-to-hub matice, viz *5.6.20 Hub-to-hub matice*)

Data jsou v panelu prezentována dvěma způsoby:

- Matice – oblast trhu – popisuje přenosové kapacity vybrané tržní oblasti vůči ostatním tržním oblastem pro všechny kontrakty, které jsou otevřeny k obchodování,

- Matice – perioda – zobrazuje pro zvolený den a interval dodávky data všech kontraktů otevřených k obchodování. Je-li vybrán takový interval dodávky, pro který nejsou otevřeny žádné kontrakty, nejsou zobrazena žádná data.

Matice - oblast dodávky | Matice - perioda

Matice - oblast dodávky

Období	50HzT	AMP	APG	DK1	DK2	EE
22.8.2019						
18-19	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0
19-20	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0
20-21	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0
21-22	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0
22-23	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0
23-24	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0
23.8.2019						
00-01	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0
01-02	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0
02-03	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0
03-04	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0
04-05	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0
05-06	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0
06-07	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0
07-08	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0
08-09	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0
09-10	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0
10-11	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0
11-12	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0
12-13	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0
13-14	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0
14-15	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0
15-16	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0
16-17	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0
17-18	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0
18-19	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0
19-20	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0	800,0 / 800,0

Obrázek 58: XBID trh – Hub-to-Hub Online matice - oblast trhu (online)

Oblast dodávky	[Hub] –> CEPS	CEPS –> [Hub]
50HzT	800,0	800,0
AMP	800,0	800,0
APG	800,0	800,0
DK1	800,0	800,0
DK2	800,0	800,0
EE	800,0	800,0
ELIA	800,0	800,0
ES	800,0	800,0
FI	800,0	800,0
FRE	800,0	800,0
LT	800,0	800,0
LV	800,0	800,0
MA	800,0	800,0
NO1	800,0	800,0
NO2	800,0	800,0
NO3	800,0	800,0
NO4	800,0	800,0
NO5	800,0	800,0
PT	800,0	800,0
RTE	800,0	800,0
SE1	800,0	800,0
SE2	800,0	800,0
SE3	800,0	800,0
SE4	800,0	800,0
TNG	800,0	800,0
TTG	800,0	800,0

Obrázek 59: XBID trh – Hub-to-Hub Online matice - perioda (online)

5.2 Práce s nabídkami při implicitním obchodování

5.2.1 Příjem nabídek

Příjem nabídek ve svém principu provádí sjednocení různých vstupů, kterými je možno nabídky do systému podávat tak, aby následující proces validace mohl probíhat identicky bez ohledu na způsobu podání nabídky.

Funkci příjmu nabídek VDT může účastník trhu aktivovat dvěma způsoby:

- Podáním nabídky prostřednictvím uživatelské aplikace
- Zasláním odpovídající zprávy prostřednictvím automatické komunikace (není předmětem tohoto manuálu)

Výsledkem funkce příjmu nabídek VDT je uložení nabídky do knihy nabídek. Další zpracování nabídky probíhá v souladu s kapitolami *5.2.4 Validace dat* a *5.3 Proces kontinuálního obchodování*.

V rámci příjmu nabídek VDT jsou podporovány typy nabídek, prováděcí restrikce nabídek a časové restrikce nabídek dle nastavení trhu VDT – viz kapitola *3.2.2 Podporované typy nabídek VDT*.

Pro nabídku zadávanou prostřednictvím uživatelské aplikace platí:

- Typ nabídky je implicitně nastaven na **Limitní nabídku**, prováděcí restrikce *Bez omezení* a časová restrikce *GFS*.

- V případě výběru prováděcí restrikce **FOK** nebo **IOC** není nastavení časové restrikce umožněno, takováto nabídka je *bez časové restrikce*.

- V případě výběru typu nabídky **Iceberg** je prováděcí restrikce nastavena na hodnotu *Bez omezení* (prováděcí restrikce u typu nabídek Iceberg nejsou povoleny) a časová restrikce je implicitně nastavena na hodnotu *GFS*.

- V případě výběru typu nabídky **Bloková limitní nabídka** je nastavena prováděcí restrikce AON (jiná restrikce u blokových limitních nabídek povolena není) a časová restrikce je implicitně nastavena na hodnotu GFS.

Níže uvedená tabulka zobrazuje možné kombinace prováděcích a časových restrikcí pro dané typy nabídek:

Typ nabídky	**Prováděcí restrikce**				**Časové restrikce**	
	FOK	**IOC**	**AON**	**Bez omezení**	**GFS**	**GTD**
Limitní nabídka	X	X		X	X	X
Iceberg				X	X	X
Bloková limitní nabídka			X		X	X

Možnost časové restrikce
Bez časové restrikce
Nepodporovaná kombinace

Tabulka 15: Prováděcí a časové restrikce pro typy nabídek VDT

Zadání množství dle typu nabídky:

- Pro **Limitní nabídku** účastník vyplní hodnotu položky *Množství*

- Pro nabídku typu **Iceberg** účastník vyplní hodnoty položek *Množství* a *Zobr.mn*.

- Pro **Limitní blokovou nabídku** účastník vyplní hodnotu položky *Množství* (jedná se o množství v jednotlivé hodině bloku)

Zadání ceny dle typu nabídky:

- Pro **Limitní nabídku** účastník vyplní hodnotu položky *Cena*.

- Pro nabídku typu **Iceberg** účastník vyplní hodnoty položek *Cena* a *Změna ceny*.

- Pro **Limitní blokovou nabídku** účastník vyplní hodnotu položky *Cena*.

V procesu párování pro nabídku na nákup nemůže být cena obchodu vyšší než cena nabídky, pro nabídku na prodej nemůže být cena obchodu nižší než cena nabídky. Pro spárování se v případě nabídky zadané na nákup vybere nabídka na prodej s nejnižší cenou a v případě nabídky zadané na prodej se vybere nabídka na nákup s nejvyšší cenou.

Každé nové nabídce přidělí systém jedinečný číselný kód a verzi nabídky rovnající se 1. V případě odmítnutí nabídky (např. z důvodu nedostatečného FZ, nebo neúspěšné validace) **není nabídka do systému zavedena**.

5.2.2 Modifikace nabídek

Systém umožňuje účastníkovi provádět modifikaci aktivních/neaktivních nabídek (včetně již částečně zobchodovaných) ze seznamu vlastních nabídek. Modifikací se rozumí úprava existující nabídky identifikované kódem a verzí nabídky. Modifikaci je možno provádět pouze pro obchodovatelné čtvrthodinové, hodinové a blokové kontrakty.

V případě modifikace, která má vliv na prioritu vyřízení požadavku (např. při změně ceny nebo množství), systém XBID mění ID a verzi nabídky (systém XBID vnímá modifikaci jako aktivaci/deaktivaci nabídky). Další platnou modifikaci je tedy možné provést až poté, co je úspěšně provedena modifikace předchozí (je známé poslední aktuální ID a verze nabídky v systému). V případě, že provedená modifikace neovlivňuje prioritu vyřízení požadavku, dochází u nabídky pouze ke zvýšení verze a ponechání aktuálního ID.

V rámci modifikace nabídky nelze měnit následující atributy nabídky:

- Nákup/Prodej
- Kontrakt
- ID nabídky
- Prováděcí restrikci (v případě Iceberg a blokové limitní nabídky)

Nabídku nelze modifikovat, pokud:

- je anulovaná,
- je stažena z obchodování (má uplynulou časovou platnost),
- v OTE-COM nebyla přijata odpověď z XBID k předchozí modifikaci dané nabídky.

Pokud v rámci modifikace nabídky dochází ke změně **atributů nabídky, které mohou mít vliv na stanovení priority v procesu párování** nabídek, je v rámci takovéto modifikace nabídky připojeno nové **časové razítko**. Níže je uveden seznam atributů nabídky, jejichž změna vede k aktualizaci časového razítka nabídky:

- Modifikace na pokyn účastníka trhu:
  - Změna typu nabídky,
  - Změna ceny,
  - Navýšení[4] množství (v případě nabídky Iceberg se jedná o navýšení celkového zbývajícího množství),
  - Navýšení zobrazovaného množství (platí pouze pro nabídky Iceberg),
  - Změna prováděcí restrikce (v případě limitní nabídky),
  - Aktivace nabídky.
- Modifikace prováděná systémem automaticky:
  - Změna ceny v rámci zveřejnění dalšího zobrazovaného množství (platí pouze pro nabídky typu Iceberg).

- V rámci formuláře pro modifikaci nabídky, má uživatel možnost provést vlastní úpravu nabídky (volba *„Modifikovat“*) nebo provést anulaci nabídky (volba *„Anulovat“*).
- V případě zvolení limitní nabídky nebo Iceberg nabídky (zavádí se na čtvrthodinový nebo hodinový kontrakt) pro modifikaci je zobrazen následující formulář pro modifikaci:

[4] V případě snížení množství nabídky nedochází ke změně časového razítka nabídky

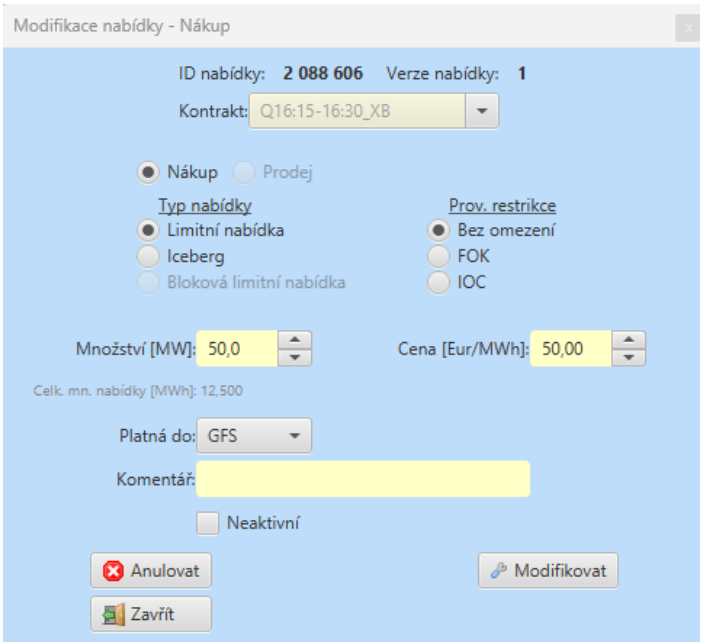

Obrázek 60: Modifikace nabídek na VDT – čtvrthodinový kontrakt

- V případě zvolení blokové limitní nabídky (zavádí se na blokový kontrakt) pro modifikaci je zobrazen následující formulář pro modifikaci:

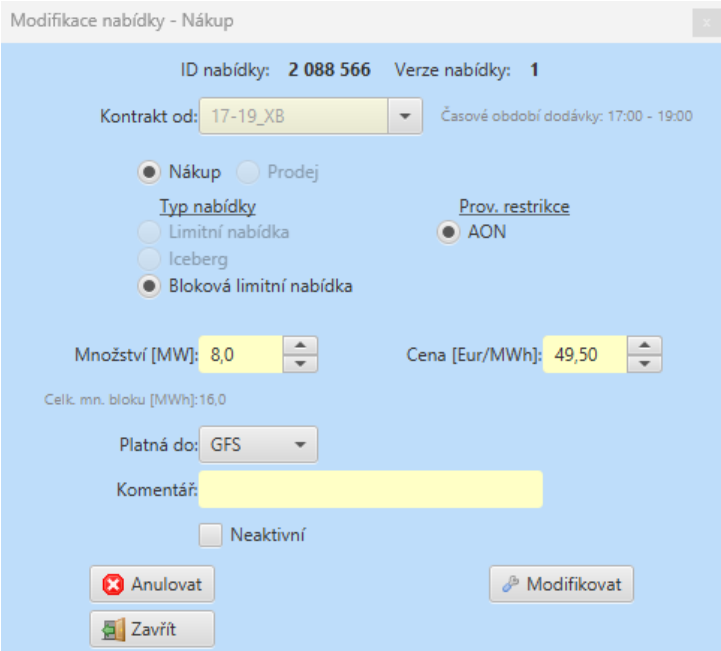

Obrázek 61: Modifikace nabídek na VDT – blokový kontrakt

5.2.2.1 Životní cyklus nabídky

V rámci svého životního cyklu může nabídka nabývat těchto stavů:

- *Aktivní* – nabídka byla úspěšně validována, je aktivní a nabízí se k obchodování; po částečném zobchodování nabídka zůstává ve stavu aktivní,
- *Ukončená* – nabídka je plně zobchodována nebo uplynula doba její platnosti nebo byla ukončena obchodní seance daného kontraktu; nabídka se nenabízí k obchodování,
- *Neaktivní* – nabídka byla deaktivována účastníkem nebo systémem a nenabízí se k obchodování,
- *Zrušená* – nabídka byla anulována účastníkem (nebo systémem při systémové anulaci).

Níže uvedený obrázek znázorňuje životní cyklus nabídky VDT:

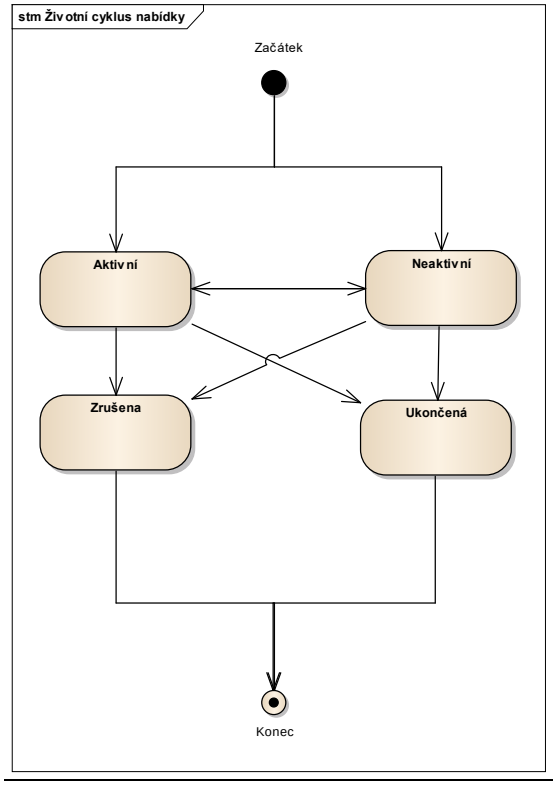

Obrázek 62: Životní cyklus nabídky na VDT

Při zadání/modifikaci nabídek **si musí být účastníci vědomi skutečnosti, že pracují nad transakčním on-line systémem,** ve kterém probíhají paralelní procesy a v závislosti na těchto procesech jsou aktualizována veškerá data. To může znamenat, že v okamžiku příjmu nabídky zadané účastníkem, který reaguje na jinou již dříve zadanou nabídku, tato nemusí již v systému existovat (zbylé množství nabídky je nulové, tedy nabídka byla zobchodována nebo byla anulována).

5.2.2.2 Aktivace a deaktivace nabídek

Aktivace nabídky v panelu *Nabídky vlastní*:

- Neaktivní nabídky může účastník aktivovat buď postupně tlačítkem *Aktivovat* (budou aktivovány jen zvolené nabídky - maximálně však 25 najednou) nebo hromadně tlačítkem *Aktivovat vše*. V rámci aktivace nabídky je původní neaktivní nabídka automaticky modifikována a je vytvořena nová verze nabídky s novým časovým razítkem a se stavem

Aktivní. O úspěšné aktivaci nabídky je účastník informován zobrazením zprávy o aktivaci nabídky v panelu *Události* na obchodní obrazovce (viz kapitola *5.1.2.7 Panel – Události*). Z procesního hlediska je aktivace chápána jako modifikace nabídky, čemuž odpovídá i zobrazovaná zpráva.

Deaktivace nabídek v panelu *Nabídky vlastní:*

- Aktivní nabídky může účastník deaktivovat buď postupně tlačítkem *Deaktivovat* (budou deaktivovány jen zvolené nabídky - maximálně však 25 najednou) nebo hromadně tlačítkem *Deaktivovat vše*. V rámci deaktivace se změní stav aktivní nabídky/nabídek na stav *Neaktivní*. O úspěšné deaktivaci nabídky je účastník informován zobrazením zprávy o deaktivaci nabídky v panelu *Události* na obchodní obrazovce (viz kapitola *5.1.2.7 Panel – Události*). Při deaktivaci dochází k navýšení verze dané nabídky.

5.2.3 Hromadné zadání nabídek v rámci jednoho dne dodávky

Formulář *Rychlé hromadné zadání nabídek* slouží k hromadnému zadání nabídek pro více čtvrthodinových nebo hodinových kontraktů v rámci jednoho dne dodávky. Formulář je dostupný z obchodovací obrazovky stiskem tlačítka 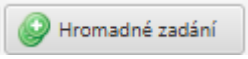

.

Nabídky zavedené touto volbou jsou všechny typu *Limitní nabídka* s nastavenou prováděcí restrikcí *Bez omezení*.

Formulář obsahuje tato pole:

- *Den dodávky* – výběrový box se seznamem dnů dodávky, pro které jsou aktuálně otevřené kontrakty k obchodování,
- *Produkt* – výběrový box se seznamem XBID produktů, jehož kontrakty jsou aktuálně otevřené pro obchodování. Podle délky periody dodávky zvoleného produktu se ve formuláři zobrazí seznam čtvrthodinových nebo hodinových period dodávky pro příslušný zvolený den dodávky.
- *Nákup/Prodej* – volba nabídky typu „Nákup“ nebo „Prodej“, implicitně nastaven „Nákup“
- *Množství* – hodnoty množství pro jednotlivé periody dodávky
- *Cena* – hodnoty ceny pro jednotlivé periody dodávky

Je umožněno zadávat pouze hodnoty pro periody dodávky, které mají aktuálně otevřené a aktivní příslušně odpovídající kontrakty. Zadávací pole pro uzavřené nebo neaktivní kontrakty jsou podbarvené šedě a nejsou přístupné. Počet period pro zvolený den se dynamicky mění podle aktuálního počtu period zvoleného dne (u hodinového zobrazení v případě hodinového produktu běžně 24 hodin, ve dnech přechodu na letní/zimní čas 23 nebo 25 hodin, u čtvrthodinového zobrazení v případě čtvrthodinového produktu běžně 96 čtvrthodin, ve dnech přechodu na letní/zimní čas 92 nebo 100 čtvrthodin). Pro zadání dat do formuláře je možno použít možnost paste (CTRL+V) např. z excel souboru. Pro kopii dat z formuláře je třeba daná pole označit tahem myši a poté použít možnost copy (CTRL+C).

Hodnoty zadané mimo uživatelské limity (viz kapitola *4.2.3 Uživatelské parametry pro limity nabídek*) jsou podbarveny oranžovou barvou.

Ovládací prvky formuláře jsou tyto:

- *Odeslat* – provede vygenerování sady požadavků na zavedení nabídky a jejich odeslání do systému. Každá vyplněná perioda představuje zavedení jedné nabídky pro příslušný kontrakt odpovídající dané periodě dodávky.
  V případě, že alespoň jedna perioda na formuláři **překračuje nastavené uživatelské limity**, zobrazí se upozornění a uživatel zvolí, zda chce opravdu nabídky odeslat.

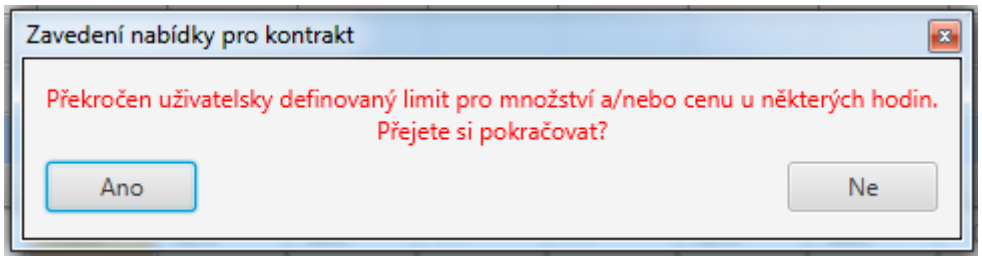

Obrázek 63: Hromadné zadání nabídek – upozornění

  Při potvrzení jsou nabídky odeslány, při odmítnutí je umožněna editace formuláře. Při úspěšném odeslání systém oznámí zadání nabídek ke zpracování, výsledek zpracování lze sledovat v panelu *Události* (audit log).
- *Vyčistit form.* – vyprázdní vyplněná pole formuláře.
- *Zavřít* – provede uzavření formuláře bez uložení/zavedení nabídek do systému.

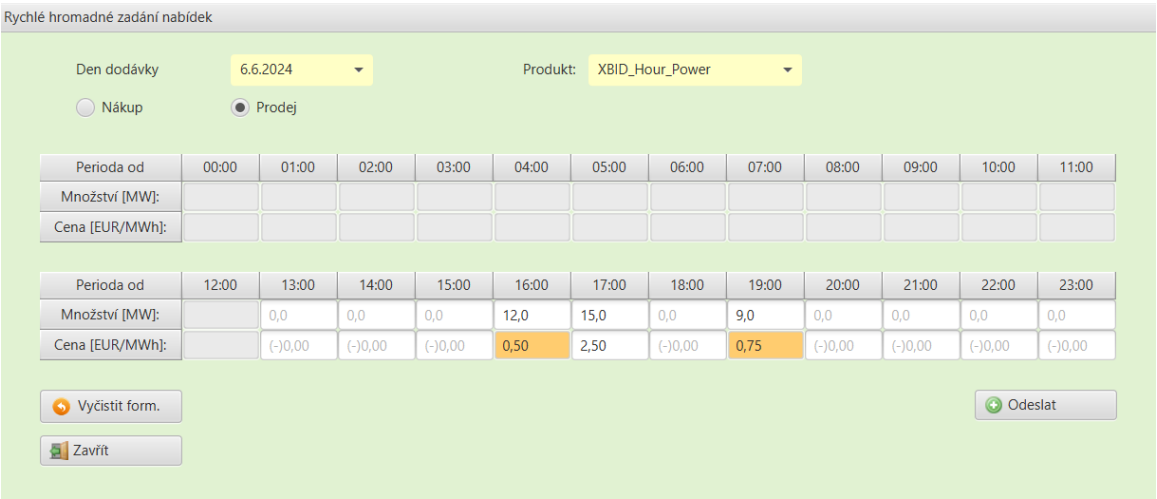

Obrázek 64: Rychlé hromadné zadání hodinových nabídek na VDT

5.2.4 Validace dat

Funkce provádí všechny nezbytné validace s cílem zaručit splnění podmínek trhu definovaných pro vkládání nabídek pro jednotlivé kontrakty v souladu s definicí trhu a parametry trhu a kontraktů.

Validace je prováděna ve dvou fázích. **První fáze** se provádí *na straně klientské aplik*ace a týká se především prověření formátů dat a jejich platnosti v jednotlivých polích.

Výčet kontrol je následující:

- Formální kontrola vyplněných polí formuláře (například: Množství, Zobrazované množství, Cena).
- Kontrola časového kroku pro časovou restrikci GTD (kontrola se provádí automaticky po vyplnění a opuštění pole pro specifikaci časového okamžiku platnosti nabídky *Platná do*):
    - Datum a čas platnosti nabídky v případě časové restrikce GTD musí odpovídat definovanému časovému kroku (5 minut), pokud je kontrola neúspěšná, formulář zobrazí chybovou zprávu o neplatném časovém kroku: *„Datum/čas musí být zadán v rozlišení na celých % časový krok v minutách%.“*
- Kontrola uživatelských parametrů pro limity nabídek (viz *kapitola 4.2.3 Uživatelské parametry pro limity nabídek*):
    - Minimální cena nabídky na prodej pro daný trh, Maximální cena nabídky na nákup pro daný trh:
        - Cena definovaná v nabídce **na prodej** kontraktu nesmí přesáhnout uživatelský parametr *Minimální cena nabídky na prodej* pro daný trh daného uživatele. Pokud není uživatelský parametr stanoven, není systémem z pohledu tohoto parametru prováděna žádná kontrola. Pokud je kontrola neúspěšná, je operace přerušena s upozorněním na překročení **dolního limitu ceny** s volbou pokračovat, či ne. Text upozornění: *„Překročen uživatelsky definovaný limit pro minimální cenu nabídky na prodej. Povolený limit je %minimální cena%. Přejete si pokračovat?“*
        - Cena definovaná v nabídce **na nákup** kontraktu nesmí přesáhnout uživatelský parametr *Maximální cena nabídky na nákup* pro daný trh daného uživatele. Pokud není uživatelský parametr stanoven, není systémem z pohledu tohoto parametru prováděna žádná kontrola. Pokud je kontrola neúspěšná, je operace přerušena s upozorněním na překročení **horního limitu ceny** s volbou pokračovat, či ne. Text upozornění: *„Překročen uživatelsky definovaný limit pro maximální cenu nabídky na nákup. Povolený rozsah je %maximální cena%. Přejete si pokračovat?“*.
    - Maximální množství nabídky pro daný trh:
        - Pro limitní nebo Iceberg nabídku platí:

          Množství nabídky nesmí přesáhnout uživatelský parametr *Maximální množství nabídky* pro daný trh. Pokud není uživatelský parametr stanoven, není systémem z pohledu tohoto parametru prováděna žádná kontrola. Pokud je kontrola neúspěšná, je operace přerušena s upozorněním na překročení **limitu množství** s volbou pokračovat, či ne. Text upozornění: *„Překročen uživatelsky definovaný limit pro maximální množství nabídky. Povolený limit je %maximální množství%. Přejete si pokračovat?“*.
        - Pro blokovou limitní nabídku platí:

          Množství nabídky **v jednotlivé hodině** nesmí přesáhnout uživatelský parametr *Maximální množství nabídky pro daný trh* definovaný pro

produkt s hodinovou periodou dodávky. Pokud není uživatelský parametr stanoven, není systémem z pohledu tohoto parametru prováděna žádná kontrola. Pokud je kontrola neúspěšná, je operace přerušena s upozorněním na překročení **limitu množství** s volbou pokračovat, či ne. Text upozornění: *„Překročen uživatelsky definovaný limit pro maximální množství nabídky. Povolený limit je %maximální množství%. Přejete si pokračovat?“.*

- Kontrola cen:
    - Cena definovaná v nabídce na nákup/prodej kontraktu musí odpovídat parametrům produktu: Minimální cena, maximální cena a cenový krok. Cena musí být v nabídce uvedena.
    - Atribut „Změna ceny“ musí odpovídat parametrům produktu: Minimální cena, Maximální cena a Cenový krok. Kontrola se provádí pouze pro nabídky typu ICEBERG
    - Hodnota atributu *Změna ceny* nesmí přesáhnout parametr produktu *Peak Price Delta Range*, pokud je kontrola neúspěšná, formulář zobrazí chybovou zprávu se zobrazením hodnoty parametru produktu *Peak Price Delta Range*
- Kontrola množství:
    - Množství definované v nabídce na nákup/prodej kontraktu musí odpovídat parametrům produktu: Minimální množství, Maximální množství a Množstevní krok. Celkové množství musí být v nabídce uvedeno.
    - Zobrazované množství musí odpovídat parametrům produktu: Minimální množství, Maximální množství a Množstevní krok. Zobrazované množství musí být v nabídce uvedeno. Kontrola se provádí pouze pro nabídky typu ICEBERG.
    - Zobrazované množství nabídky Iceberg nesmí přesáhnout hodnotu *Minimum Peak Size*, v případě, že je kontrola neúspěšná, formulář zobrazí chybovou zprávu se zobrazením hodnoty parametru produktu *Minimum Peak Size*.

Druhá fáze validace probíhá na straně *aplikačního serveru,* a to shodně pro nabídky zadané prostřednictvím AK i obchodovací obrazovky. Provádí se kontrola správnosti registrace uživatele a účastníka trhu a ověřuje se správnost vložených dat v porovnání s ostatními hodnotami v databázi (registrační data účastníka, informace o obchodovaném kontraktu, informace o parametrech trhu v souladu s nastavením parametrů kontraktů XBID).

Výčet kontrol je následující:

- Kontrola účastníka:
    - Účastník musí být platným SZ pro období dodávky čtvrthodinového/hodinového/blokového kontraktu (v případě blokové nabídky přes dva dny musí být platným SZ pro oba dny dodávky).
    - Účastník musí mít přidělenu činnost „VDT“ pro období dodávky čtvrthodinového/hodinového/blokového kontraktu (v případě blokové nabídky přes dva dny musí mít činnost přidělenu pro oba dny dodávky).
    - Účastník zadávající či modifikující nabídky na VDT musí mít právo pro přístup a právo modifikace na VDT pro období dodávky

čtvrthodinového/hodinového/blokového kontraktu (v případě blokové nabídky přes dva dny musí mít právo pro přístup na VDT pro oba dny dodávky).

- Kontrola kontraktu:
  - V případě kteréhokoliv typu nabídky
    - Kontrola přiděleného produktu - kontrola produktu přiděleného pro obchodování danému uživateli (viz kapitola *4.3 Přidělování produktů VDT*).
  - V případě limitní nebo Iceberg nabídky:
    - Kontrola identifikace čtvrthodinového/hodinového kontraktu - specifikovaný kontrakt existuje.
  - V případě blokové limitní nabídky:

    Zavedení:
    - Kontrola identifikace všech podkladových kontraktů - kontrola existence všech podkladových kontraktů.
    - Kontrola intervalu dodávky podkladových kontraktů – kontrola, zdali je interval dodávky mezi prvním a posledním podkladovým kontraktem minimálně 2 obchodní hodiny
    - Kontrola, zdali je interval dodávky mezi prvním a posledním podkladovým kontraktem maximálně 30 obchodních hodin

    Modifikace:
    - Kontrola identifikace blokového kontraktu - specifikovaný kontrakt existuje.
- Kontrola finančního zajištění:
  - **Při zadávání nabídek** je aplikována kontrola finančního zajištění (vlastní kontrolu FZ provádí modul finančního zajištění).
    - Kontrola je prováděna **synchronně**, to znamená, že systém čeká na vyhodnocení FZ. Zajišťovány jsou nabídky ve stavu *Aktivní* a *Neaktivní* (pokud jsou založeny na produkt otevřený pro obchodování).
  - **Při modifikaci nabídek** v případě, že se jedná o změnu celkového/zobrazeného množství a/nebo ceny, je provedena kontrola finančního zajištění vůči limitu VDT. **Tato kontrola není prováděna v případě automatické modifikace nabídky v rámci vypsání dalšího dílu nabídky Iceberg** v rámci procesu kontinuálního párování (viz kapitola *5.3 Proces kontinuálního obchodování*).
    - Kontrola je prováděna **synchronně**, to znamená, že systém čeká na vyhodnocení FZ. Zajišťovány jsou nabídky ve stavu *Aktivní* a *Neaktivní* (pokud jsou založeny na produkt otevřený pro obchodování).
- Kontrola typu nabídky a restrikce (viz kapitola *3.2.2 Podporované typy nabídek VDT*):
  - Časová restrikce GTD a GFS není povolena spolu s prováděcí restrikcí FOK, IOC.
  - Datum a čas stažení nabídky (v případě časové restrikce GTD) se musí nacházet v období, kdy je kontrakt obchodovatelný a musí být vyšší než aktuální čas.
  - Blokovou limitní nabídku lze zadat pouze, pokud je u produktu XBID nastaveno umožnění obchodování s blokem hodin (nastavení je vyhrazeno administrátorovi systému).

- Propojené nabídky:
    - V případě prováděcí instrukce Propojené nabídky nebo Platné nabídky musí všechny nabídky v košíku úspěšně projít validací na straně OTE-COM, pokud je validace neúspěšná alespoň u jedné nabídky košíku s touto prováděcí restrikcí, bude systémem automaticky provedeno odrolování FZ u těch nabídek daného košíku s příslušnou instrukcí, které již prošly úspěšně kontrolou FZ, zpracování validace nabídek košíku s touto prováděcí instrukcí se ukončí ihned po zjištění první neúspěšné validace nabídek daného košíku.
- Kontrola akce modifikace:
    - v rámci modifikace nabídky nelze měnit následující atributy nabídky: *Nákup/Prodej, Kontrakt, ID nabídky, Prováděcí instrukci košíku nabídek*,
    - v případě aktivace/deaktivace nabídky nelze kromě stavu měnit ostatní atributy nabídky
    - modifikaci nelze provést, pokud nabídka:
        - je anulovaná nebo
        - je stažena z obchodování (má uplynulou časovou platnost),
        - zadané ID nabídky je neplatné,
        - max. verze nabídky v systému neodpovídá požadované verzi nabídky na modifikaci (modifikovat lze pouze poslední verzi nabídky).

Třetí fáze validace probíhá na straně *systému XBID,* kdy jsou v rámci implicitního obchodování prováděny kontroly správnosti vložených dat v porovnání s ostatními hodnotami v databázi (informace o obchodovaném kontraktu, informace o parametrech trhu v souladu s nastavením parametrů kontraktů XBID), a to shodně pro nabídky zadané prostřednictvím AK i obchodovací obrazovku.

Na základě výsledku kontroly je nabídka na nákup/prodej kontraktu VDT klasifikována jako:

Platná nabídka na nákup/prodej kontraktu: jedná se o nabídku na nákup/prodej kontraktu, která **úspěšně prošla procesem validace**. Výsledek zavedení/modifikace nabídky je účastníkovi oznámen prostřednictvím zprávy audit logu (viz kapitola *5.1.2.7 Panel – Události*). Nabídce je přiřazeno jednoznačný identifikátor nabídky a verze rovna 0 (při zavedení nové nabídky), nebo navýšena verze nabídky (při modifikace nabídky). Podle zadaného příznaku může být nabídka zavedena do systému jako *Aktivní*/*Neaktivní* s příslušným stavem.

Neúspěšná nabídka na nákup/prodej kontraktu: jedná se o nabídku na nákup/prodej kontraktu, která **neprošla validačním procesem**. Výsledek zavedení/modifikace nabídky je účastníkovi oznámen prostřednictvím zprávy audit logu se specifikací chyby (viz kapitola *5.1.2.7 Panel – Události*). **Nabídka je zamítnuta a není vložena do systému.**

Po úspěšném ukončení validace a vložení nabídky do systému je řízení předáno procesu kontinuálního obchodování (viz kapitola *5.3 Proces kontinuálního obchodování* a *5.4 Proces dávkového párování)*.

Úspěšné aktivní nabídky jsou zobrazeny na obrazovce obchodování (viz kapitola *5.1 Obchodovací obrazovka*).

5.2.5 Anulace nabídek

Účelem této funkcionality je provedení anulace nabídky VDT na pokyn účastníka trhu.

Účastník trhu může pro anulaci zvolit jednu konkrétní nabídku nebo více nabídek (maximálně však 25) vybraných na základě zvolených položek filtru pro zobrazení nabídek. Výběr nabídky/nabídek i následný pokyn provede účastník prostřednictvím aplikace.

Následně systém provádí validaci vybraných záznamů nabídek – jsou implementovány tyto kontroly:

- Kontrola účastníka:
    - Účastník trhu musí mít právo přístupu na VDT pro období dodávky čtvrthodinového/hodinového/blokového kontraktu.
    - Účastník trhu musí mít právo modifikace pro období dodávky čtvrthodinového/hodinového/blokového kontraktu.
    - Účastník trhu (RUT) musí být vlastníkem nabídky.
    - Účastník trhu musí být platným SZ pro období dodávky čtvrthodinového/hodinového/blokového kontraktu.

- Kontrola nabídky:
    - Existuje nabídka s daným ID evidovaná na AS.
    - Okamžik anulace limitní nebo Iceberg nabídky se musí nacházet uvnitř období, pro které je daný kontrakt otevřený pro obchodování nebo vypsaný.
    - Okamžik anulace blokové limitní nabídky se musí nacházet uvnitř období, pro které je první podkladový kontrakt nabídky otevřený pro obchodování nebo vypsaný.
    - Verze nabídky specifikovaná v pokynu k anulaci se musí shodovat s maximální verzi této nabídky evidované na AS.
    - Musí se jednat o nabídku, která nebyla již anulována (je ve stavu *Zrušená*), nebo plně zobchodována či stažena z obchodování (je ve stavu *Ukončená)*.

Proběhnou-li validace alespoň v jednom případě se záporným výsledkem, anulace není provedena a proces je ukončen s chybovým hlášením.

Proběhnou-li všechny validace s kladným výsledkem, systém změní platnou nabídku na nabídku anulovanou (se stavem *Zrušená*). Nabídka se již nezobrazuje v žádném panelu na obchodní obrazovce.

Při anulaci nabídek ve stavu *Aktivní* je uvolněna příslušná výše finančního zajištění (v rámci limitu VDT).

Systém informuje účastníka trhu o výsledku anulace hlášením audit logu (viz kapitola *5.1.2.7 Panel – Události*):

- v případě úspěšné anulace zprávou o úspěšném provedení anulace nabídky,
- v případě neúspěšné anulace zprávou o neúspěšném provedení anulace včetně určení důvodu.

5.2.6 Košík

Základní obchodní obrazovka trhu VDT slouží účastníkovi k rychlému reagování na aktuální situaci na trhu pomocí rychlého vytvoření/úpravy pouze jedné nabídky v daný okamžik. Obrazovka *Košík* doplňuje funkcionalitu obchodních obrazovek popsanou v předchozích kapitolách tak, že umožňuje účastníkům přípravu sady nových nabídek, případně úpravu již existujících nabídek mimo systém. Čas vložení připravené sady nabídek do systému pak určuje sám uživatel stiskem příslušného tlačítka *Odeslat košík*.

Funkcionalita je přístupná z obchodní obrazovky pomocí tlačítka

.

Otevře se samostatné okno s formulářem Košík:

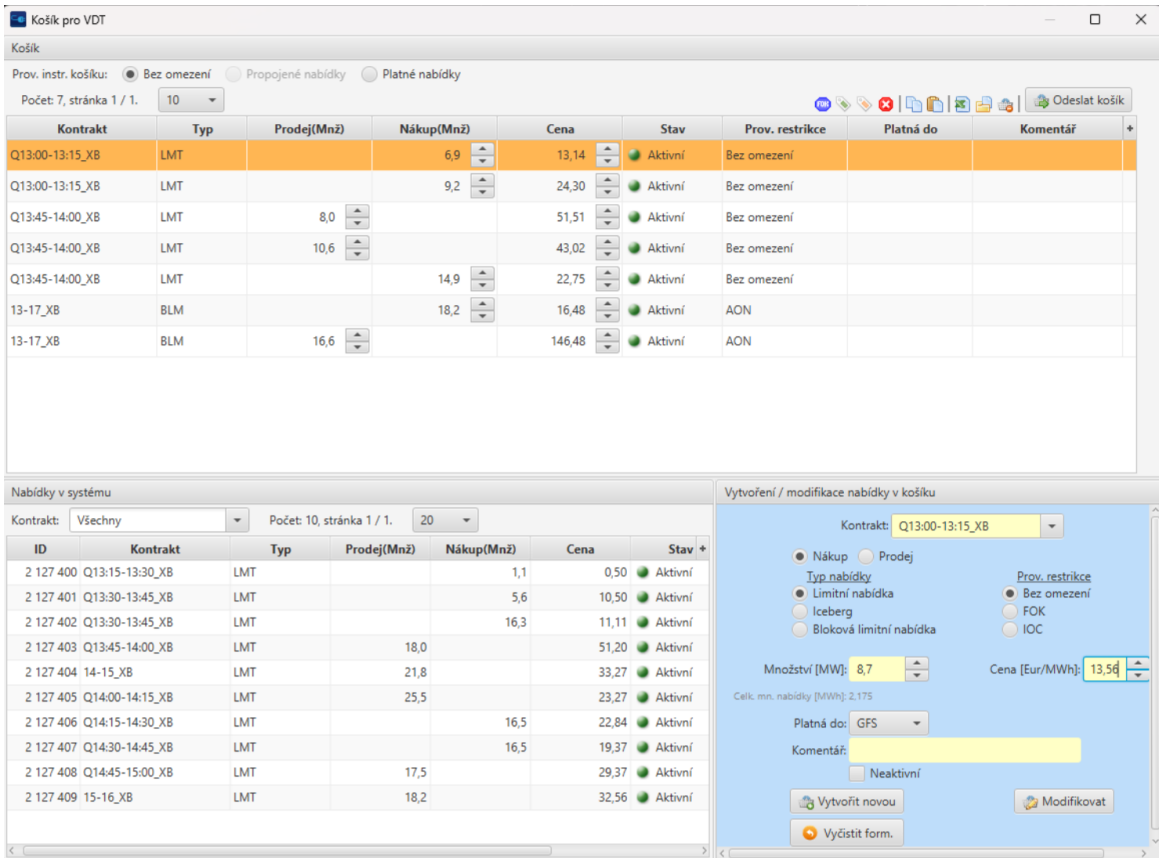

Obrázek 65: XBID trh - Košík

Formulář *Košík* je tvořen tímto souborem panelů:

- *Košík* – sada nabídek, které účastník upravuje/vytváří,
- *Nabídky v systému* – přehled aktivních a neaktivních nabídek daného účastníka trhu,
- *Vytvoření / modifikace nabídky v košíku* – formulář pro vytvoření nové nebo modifikaci vybrané nabídky v košíku.

5.2.6.1 Panel – Košík

Tento panel obsahuje seznam nabídek, se kterými v dané chvíli účastník pracuje v rámci košíku. Možnost upravovat/vytvářet nabídky náležící různým čtvrthodinovým/hodinovým (podkladovým) kontraktům, popř. upravovat nabídky náležící různým čtvrthodinovým/hodinovým/blokovým kontraktům, pod stejným trhem není omezena.

Práce s již existující nabídkou (změna stavu atp.) je popsána v kapitole *5.2.6.2 Panel – Nabídky v* systému.

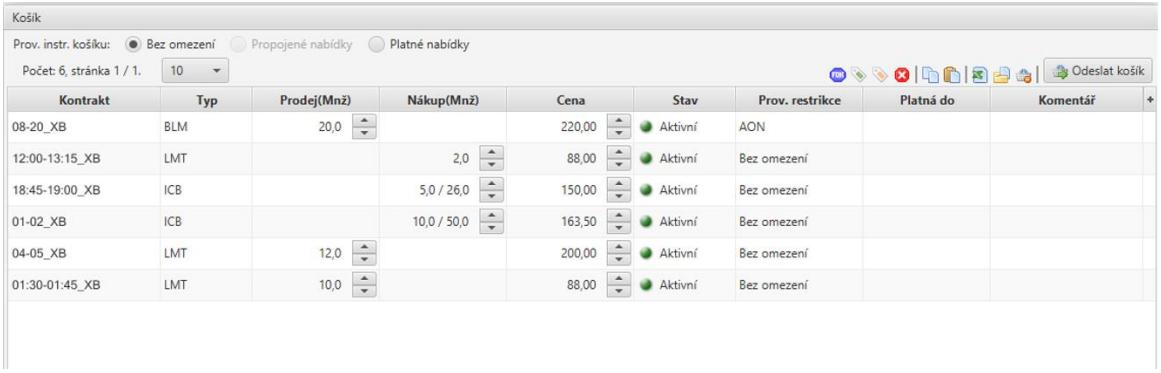

Obrázek 66**:** XBID trh - Panel Košík

Vybrání řádku s nabídkou způsobí její načtení do panelu *Zavedení / modifikace nabídky v košíku*. V případě vybrané nabídky na panelu *Košík* a její následné změně množství nebo ceny pomocí tlačítka pro navýšení/snížení hodnoty, je tato změna automaticky promítnuta také do panelu *Zavedení/modifikace nabídky v košíku.* Toto chování je jednosměrné, tzn. v případě kdy se na panelu *Zavedení/modifikace nabídky v košíku* pro vybranou nabídku provede změna množství nebo ceny pomocí tlačítka pro navýšení/snížení hodnoty, není tato změna zpětně promítnuta u dané nabídky na panelu *Košík* (z důvodu možnosti vytvořit v košíku i novou nabídku). Hodnoty zadané mimo limity definované v kapitole *4.2.3 Uživatelské parametry pro limity nabídek* jsou podbarvené oranžovou barvou.

Panel obsahuje tyto sloupce:

Sloupec	**Popis**	**Ikony**	**Ovládací prvky**
Kontrakt	Jednoznačná identifikace čtvrthodinového/hodinového/blokového kontraktu v systému		
Typ	Typ nabídky (LMT, ICB BLM)		
Prodej(Mnž)	Zobrazuje množství u nabídek na prodej		-Rychlé snížení množství o definovaný krok -Rychlé zvýšení množství o definovaný krok

			Umístěno v buňce
Nákup(Mnž)	Zobrazuje množství u nabídek na nákup		-Rychlé snížení množství o definovaný krok -Rychlé zvýšení množství o definovaný krok *Umístěno v buňce gridu*
Cena	Cena nabídky		-Rychlé snížení ceny o definovaný krok -Rychlé zvýšení ceny o definovaný krok *Umístěno v buňce*
Stav	Aktuální stav nabídky v systému	Stav nabídky: Aktivní - Zelená Neaktivní - Žlutá *Umístěno v buňce*	
Prov. restrikce	Identifikace prováděcí restrikce (Bez omezení, FOK, IOC, AON)		
Platná do	Časová známka platnosti nabídky		
Komentář	Komentář k nabídce		

Tabulka 16: XBID trh - Panel Košík – seznam sloupců

V záhlaví tabulky jsou účastníkovi zpřístupněny tyto akce:

- *Prov. instr. košíku* – umožňuje nastavit prováděcí instrukci košíku
  - *Bez omezení* – není uplatněna žádná prováděcí instrukce košíku (implicitní nastavení), všechny nabídky daného košíku jsou zpracovány, jako by byly zadány samostatně, pokud některá nabídka neprojde validací, neovlivní to ostatní nabídky daného košíku
  - *Propojené nabídky* – tato prováděcí restrikce je dostupná pouze pokud v košíku není zadána nabídka Iceberg (propojené nabídky musí mít restrikci FOK a ta není u ICB nabídek podporována), na základě této prováděcí instrukce musí být všechny nabídky daného košíku po úspěšné validaci (včetně kontroly FZ) okamžitě v plném množství zobchodovány, pokud nebylo možné jednu či několik nabídek daného košíku plně spárovat, všechny nabídky se smažou

- *Platné nabídky* – pro všechny nabídky daného košíku musí úspěšně proběhnout validační fáze včetně kontroly FZ, pouze v takovém případě jsou nabídky daného košíku vloženy do Order Book k dalšímu již standardnímu zpracování

- *Změnit vše na FOK* – nastaví u všech nabídek košíku prováděcí restrikci FOK, pokud v košíku existuje alespoň jedna bloková nabídka nebo nabídka Iceberg, není tato akce provedena a systém zobrazí chybovou zprávu

V případě nastavení prováděcí instrukce košíku na *Propojené nabídky,* kdy nemají všechny nabídky v košíku nastavenou prováděcí restrikci FOK, zobrazí systém dialogové okno se zprávou:

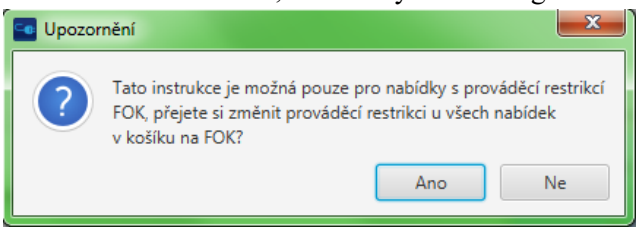

Obrázek 67: XBID trh – Košík – Upozornění FOK restrikce

V případě volby ANO je u všech nabídek košíku změněna prováděcí restrikce na FOK. V případě volby NE zůstává prováděcí restrikce u všech nabídek košíku beze změny.

Je-li v košíku nastavena prováděcí instrukce *Propojené nabídky*, není možné do košíku vložit nabídku typu Iceberg (ani její přesun ze systému pomocí drag&drop funkcionality). Je zobrazena chybová správa a operace je přerušena.

Pokud není kontrola na FZ úspěšná u všech nabídek košíku s prováděcí instrukci košíku *Propojené nabídky* nebo *Platné nabídky*, systém automaticky provede uvolnění FZ u těch nabídek košíku, které prošly úspěšně kontrolou FZ.

V záhlaví tabulky jsou účastníkovi zpřístupněny tyto ovládací prvky:

- Tlačítko *Aktivovat* – nastaví vybraným nabídkám stav na *Aktivní*.
- Tlačítko *Deaktivovat* – nastaví vybraným nabídkám stav na *Neaktivní*.
- Tlačítko *Odstranit z košíku* – odstraní vybrané nabídky z košíku (neprovádí smazání ze systému!).
- Tlačítko *Kopírovat* – vloží vybrané nabídky do schránky operačního systému a umožní je vložit např. do Excelu.
- Tlačítko *Vložit ze schránky* – umožňuje vložit nabídku/y do košíku např. z Excelu přes schránku operačního systému, seznam a pořadí položek musí být identické jako výše uvedený seznam sloupců této tabulky. Importované položky jsou přidány k již existujícím v košíku.
- Tlačítko *Export do excelu* – umožňuje exportovat obsah košíku do souboru ve formátu Excel.

- Tlačítko *Import ze souboru* – umožňuje importovat objednávky do košíku ze souboru ve formátu CSV, seznam a pořadí položek vstupního souboru musí být identické jako výše uvedený seznam sloupců této tabulky. Importované položky jsou přidány k již existujícím v košíku.
- Tlačítko *Vyčistit košík* – odstraní všechny nabídky z košíku (neprovádí smazání ze systému!).
- Tlačítko *Odeslat košík* – odešle celý obsah košíku do systému ke zpracování, úspěšné odeslání vyprázdní košík. Nabídky odeslané z košíku jsou vkládány do systému s aktuálním novým časovým razítkem. V případě, že alespoň jedna nabídka na formuláři překračuje nastavené uživatelské limity, zobrazí se zpráva: „*Překročen uživatelský definovaný limit pro množství a/nebo cenu u některých nabídek. Přejete si pokračovat?*“ a uživatel zvolí, zda chce opravdu košík odeslat. Při úspěšném odeslání systém ohlásí účastníkovi, že nabídky byly zadány ke zpracování, jejich úspěšné/neúspěšné vytvoření může sledovat v audit logu na obchodovací obrazovce.

Díky funkcionalitě Kopírovat/Vložit lze jednoduše provádět hromadné zadávání, modifikace nabídek s využitím např. Excelu nebo souboru CSV.

Kopírovaná oblast může být včetně záhlaví nebo bez záhlaví. Pokud je první kopírovaná položka vyplněna textem „Kontrakt“, je první řádek ignorován a považován za záhlaví. Pořadí a počet sloupců je pevně definován a musí být shodný se uvedeným vzorem.

Seznam sloupců:

1. sloupec – **Kontrakt**, plná identifikace názvu čtvrthodinového/hodinového/blokového kontraktu.
2. sloupec – **Typ** nabídky, možné volby *LMT* – Limitní nabídka, *ICB* – Iceberg, *BLM* - Bloková limitní nabídka.
3. sloupec – **Prodej (Mnž)**, velikost nabídky v případě, že se jedná o typ prodej. Pokud se jedná o nabídku *ICB*, pak se udává hodnota ve formátu x/y, kde x udává *Zobr. množství* a y *Celkové množství*. Pokud se jedná o nabídku BLM, pak hodnota udává množství v jednotlivé hodině bloku. Desetinný oddělovač se musí shodovat s uživatelským nastavením aplikace daného uživatele. Počet desetinných míst nesmí překročit nastavení produktu.
4. sloupec – **Nákup (Mnž)**, velikost nabídky v případě, že se jedná o typ nákup. Pokud se jedná o nabídku *ICB*, pak se udává hodnota ve formátu x/y, kde x udává *Zobr. množství* a y *Celkové množství*. Pokud se jedná o nabídku BLM, pak hodnota udává množství v jednotlivé hodině bloku. Desetinný oddělovač se musí shodovat s uživatelským nastavením aplikace daného uživatele. Počet desetinných míst nesmí překročit nastavení produktu.
5. sloupec – **Cena**, udává cenu nabídky. Pokud se jedná o nabídku *ICB*, pak může být uvedena i změna ceny při vypsání nového dílu ve formátu x/y, kde x udává *Cenu* a y *Změnu ceny*. Desetinný oddělovač se musí shodovat s uživatelským nastavením aplikace daného uživatele. Počet desetinných míst nesmí překročit nastavení produktu.
6. sloupec – **Stav** nabídky, možné stavy *A* – aktivní a *N* – neaktivní.
7. sloupec – **Prov. restrikce**, možné stavy *FOK, IOC, AON*. Pokud není stanovena žádná restrikce, je položka prázdná.

8. sloupec – **Platná do**, volitelně určuje časovou platnost nabídky. Formát data a času se musí shodovat s uživatelským nastavením aplikace daného uživatele.
9. sloupec – **Komentář**, volitelný komentář k nabídce.

Příklad formátu dat kopírovaných z Excelu přes schránku:

Kontrakt	Typ	Prodej (množství)	Nákup (množství)	Cena	Stav	Prov. restr.	Platná do	Komentář
21-22_XB	LMT	15		12,3	A	FOK		Nabídka 4
21-22_XB	ICB		5/20	12,3	A		15.11.2016 18:35	
18-24_XB	BLM	12		17,2	A	AON	15.11.2016 16:45	Nabídka BLM
21-22_XB	ICB		3/18,5	15/0,5	N			
22-23_XB	LMT		15	12,3	A		15.11.2016 19:10	Nabídka 5
22-23_XB	LMT	15		12,3	A	IOC		

Tabulka 17**:** Příklad formátu dat kopírovaných do Košíku XBID trhu z Excelu přes schránku

Příklad vstupního souboru ve formátu CSV pro funkci *Import ze souboru* (data představují stejné nabídky jako u příkladu pro Excel). První řádek se záhlavím je nepovinný:

```
Kontrakt;Typ;Prodej (množství);Nákup (množství);Cena;Stav;Prov. restr.;Platná do;Komentář
21_22;LMT;15;;12,3;A;FOK;;Nabídka 4
21_22;ICB;;5/20;12,3;A;;15.11.2016 18:35;
21_22;ICB;;3/18,5;15/0,5;N;;;
18-24;BLM;12;17,2;A;15.11.2016 16:45;Nabídka BLM
22_23;LMT;;15;12,3;A;;15.11.2016 19:10;Nabídka 5
22_23;LMT;15;;12,3;A;IOC;;
```

Obrázek 68**:** XBID trh - Košík – vstupní soubor CSV

5.2.6.2 Panel – Nabídky v systému

Panel obsahuje tabulku, který zobrazuje aktuální seznam nabídek evidovaný systémem pro přihlášeného účastníka. Zobrazovaná data obsahují **pouze aktivní a neaktivní nabídky**. Anulované (ve stavu *Zrušena*) a plně sesouhlasené nabídky (ve stavu *Ukončena*) jsou z tohoto seznamu vyloučeny. V seznamu lze zobrazit jak nabídky pro všechny kontrakty daného trhu, tak i použitím filtru nacházejícího se v záhlaví tabulky zúžit výběr nabídek pouze na konkrétní čtvrthodinový/hodinový/blokový kontrakt.

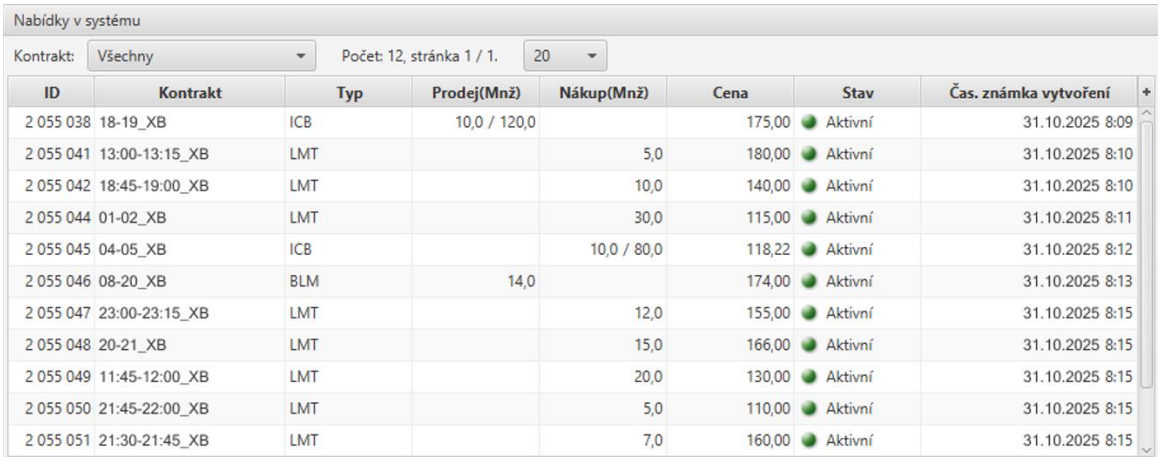

ID	Kontrakt	Typ	Prodej(Mnž)	Nákup(Mnž)	Cena	Stav	Čas. známka vytvoření
2 055 038	18-19_XB	ICB	10,0 / 120,0		175,00	Aktivní	31.10.2025 8:09
2 055 041	13:00-13:15_XB	LMT		5,0	180,00	Aktivní	31.10.2025 8:10
2 055 042	18:45-19:00_XB	LMT		10,0	140,00	Aktivní	31.10.2025 8:10
2 055 044	01-02_XB	LMT		30,0	115,00	Aktivní	31.10.2025 8:11
2 055 045	04-05_XB	ICB		10,0 / 80,0	118,22	Aktivní	31.10.2025 8:12
2 055 046	08-20_XB	BLM	14,0		174,00	Aktivní	31.10.2025 8:13
2 055 047	23:00-23:15_XB	LMT		12,0	155,00	Aktivní	31.10.2025 8:15
2 055 048	20-21_XB	LMT		15,0	166,00	Aktivní	31.10.2025 8:15
2 055 049	11:45-12:00_XB	LMT		20,0	130,00	Aktivní	31.10.2025 8:15
2 055 050	21:45-22:00_XB	LMT		5,0	110,00	Aktivní	31.10.2025 8:15
2 055 051	21:30-21:45_XB	LMT		7,0	160,00	Aktivní	31.10.2025 8:15

Obrázek 69**:** XBID trh – Košík – Panel Nabídky v systému

Toto neumožňuje přímou editaci nabídky, ale pomocí *drag&drop* funkcionality lze přesunout vybranou nabídku do panelu *Košík* pro následnou editaci. **Přesunem nabídky do košíku dochází k automatické anulaci této zdrojové nabídky v systému! (je stažena z obchodování, změna je nevratná i v případě pozdějšího zrušení obsahu košíku).** V *Košíku* je vytvořena nová nabídka, která je kopií stavu původní nabídky.

Panel obsahuje tyto sloupce:

Sloupec	**Popis**	**Ikony**	**Ovládací prvky**
ID	Jednoznačná identifikace nabídky v systému		
Kontrakt	Jednoznačná identifikace čtvrthodinového/hodinového/blokového kontraktu v systému		
Typ	Typ nabídky		
Prodej (Mnž)	Zobrazuje množství u nabídek na prodej (V případě blokové limitní nabídky se jedná o množství v jednotlivé hodině bloku)		
Nákup (Mnž)	Zobrazuje množství u nabídek na nákup (V případě blokové limitní nabídky se jedná o množství v jednotlivé hodině bloku)		
Cena	Cena nabídky		
Stav	Aktuální stav nabídky v systému	Stav nabídky: Aktivní - Zelená Neaktivní - Žlutá *Umístěno v buňce*	
Čas. známka vytvoření	Datum a čas zavedení nabídky v systému		

Tabulka 18**:** XBID trh – Košík – Panel Nabídky v systému – seznam sloupců

5.2.6.3 Panel – Vytvoření / modifikace nabídky v košíku

Panel umožňuje editaci již existující nabídky v košíku, či vytvoření nové nabídky v košíku.

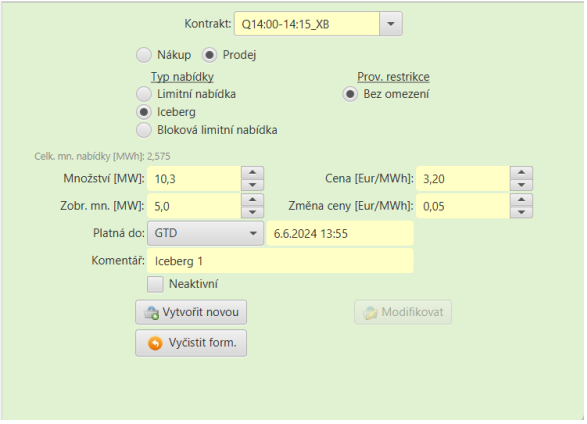

Obrázek 70**:** XBID trh – Košík **–** Vytvoření / modifikace LMT nebo ICB nabídky v košíku

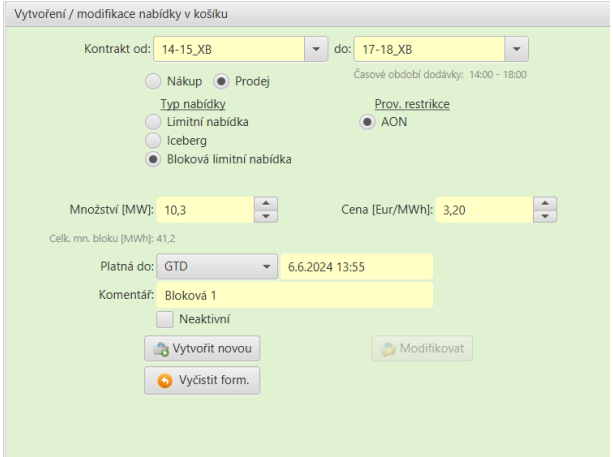

Obrázek 71**:** XBID trh – Košík **–** Vytvoření / modifikace blokové limitní nabídky v košíku

Ovládací prvky formuláře tvoří:

- Tlačítko *Vytvořit novou* způsobí, že podle aktuálních dat ve formuláři se v košíku vytvoří nová nabídka. Toto tlačítko tudíž neslouží k aktualizaci editované nabídky, ale vytvoření nové nabídky dle stávající. Díky tomu je umožněno vytvoření rychlých kopií nabídky, které se liší například pouze v ceně – účastník si vybere nabídku, upraví cenu, vytvoří z dat novou, znova upraví cenu a vytvoří další.
- Tlačítko *Modifikovat* upraví data již existující nabídky v košíku podle současných dat ve formuláři.
- Tlačítko *Vyčistit form.* nastaví data ve formuláři do výchozích hodnot:
    - Bude vybrána volba nabídky pro *Nákup*

- Typ nabídky bude *Limitní nabídka*
- Prováděcí restrikce bude *Bez omezení*
- Časová restrikce bude defaultně nastavená do konce trading session – *GFS*
- Položka *Neaktivní* nebude vybraná
- Ostatním položkám bude nastavena prázdná hodnota.

Dostupnost tlačítek bude zajištěna v těchto případech:

- *Vytvořit novou* – formulář obsahuje korektní data pro vytvoření nabídky (všechna povinná pole jsou vyplněna).
- *Modifikovat* – formulář obsahuje korektní data pro modifikaci nabídky.
- *Vyčistit form.* – tato volba je přístupná vždy.

V rámci vytvoření a modifikace nabídky v košíku systém automaticky provádí následující kontrolu na existující duplicitní prodejní/nákupní nabídku v košíku (nabídka s identickým kontraktem, typem nabídky, množstvím a cenou). V případě úspěšné kontroly je zobrazeno následující upozornění:

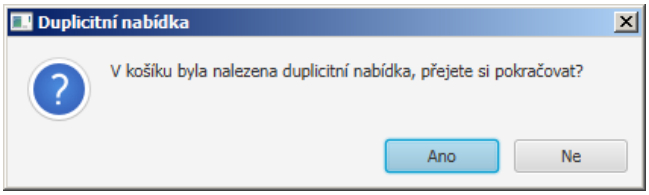

Obrázek 72: XBID trh – Košík - Upozornění na duplicitu

Vytvářet a modifikovat nabídky v košíku lze bez omezení – zůstávají v *Košíku* i po uzavření formuláře účastníkem, takže se k nim lze kdykoli vrátit a pokračovat v editaci. Neexistují v systému, dokud nejsou odeslány ke zpracování (tlačítkem *Odeslat košík* v panelu *Košík*). Po úspěšném odeslání je panel *Košík* vyprázdněn – úspěšně založené nabídky se objeví v panelu *Nabídky vlastní*.

5.2.7 Nastavení vypořádací měny

Nastavení vypořádací měny VDT je uživateli umožněno na samostatném formuláři, ve kterém může zvolit měnu vypořádání. Není-li provedena volba měny vypořádání uživatelem, pak bude v rámci procesu agregace použita defaultní měna vypořádání účastníka na VDT, která je pro něj nastavena v registračním modulu.

Uživatel má možnost nastavit měnu vypořádání trhu VDT pro dny dodávky, u kterých nebylo ještě zahájeno obchodování na VDT, a to nejpozději 10 minut před začátkem obchodování. Není tedy možné provést toto nastavení zpětně.

Stejný formulář také slouží uživateli pro zobrazení přehledu vypořádacích měn VDT pro období specifikované rozsahem dní dodávky. Data jsou zaznamenána při každé agregaci.

Funkcionalita je přístupná z obchodní obrazovky pomocí tlačítka 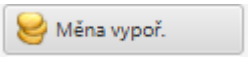

.

Sestava má tyto parametry:

- *Den dodávky od* – specifikace počátku intervalu

- *Den dodávky do* – specifikace konce intervalu

Sestava obsahuje tyto sloupce:

- *Den dodávky* - identifikuje den, ve kterém dochází k fyzické dodávce komodity
- *Kód měny vypořádání* - pomocí této položky uživatel specifikuje měnu, ve které budou vypořádané obchody (nabídky se vždy zadávají - obchodují v měně definované v produktu VDT, měnu vypořádání lze měnit). Přípustné hodnoty jsou Kč/Eur, které lze vybrat ze seznamu.
- *Kód defaultní měny vypořádání* - položka je pouze informativní – nelze ji editovat. Systém jej vyplní automaticky podle defaultní měny vypořádání, kterou má účastník nastavenu v kmenových datech registračního modulu pro daný den dodávky a trh VDT
- *Účastník* - EAN kód účastníka; po přidržení kurzoru na EAN účastníka je zobrazen popisek s jeho názvem
- *Uživatel* - identifikace uživatele, který provedl poslední aktualizaci měny vypořádání
- *Časová známka* - datum a čas vzniku poslední aktualizace měny

Sestava obsahuje tyto ovládací prvky:

- *Uložit* – provede uložení nastavené měny vypořádání
- *Export dat* – provede export dat sestavy do zvoleného formátu

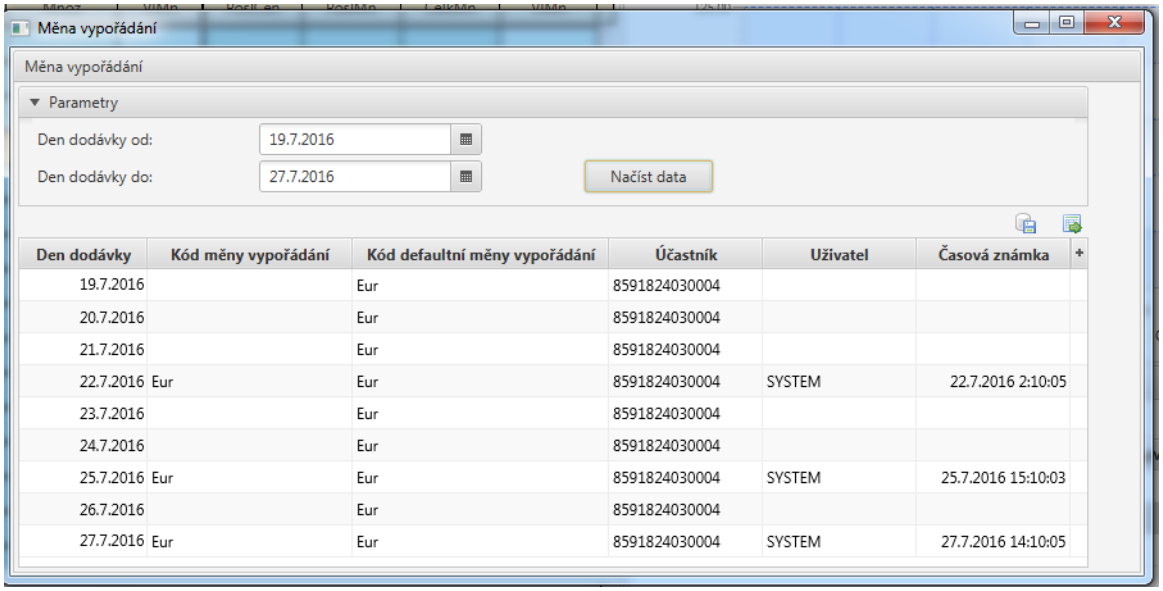

Den dodávky	Kód měny vypořádání	Kód defaultní měny vypořádání	Účastník	Uživatel	Časová známka
19.7.2016		Eur	8591824030004		
20.7.2016		Eur	8591824030004		
21.7.2016		Eur	8591824030004		
22.7.2016	Eur	Eur	8591824030004	SYSTEM	22.7.2016 2:10:05
23.7.2016		Eur	8591824030004		
24.7.2016		Eur	8591824030004		
25.7.2016	Eur	Eur	8591824030004	SYSTEM	25.7.2016 15:10:03
26.7.2016		Eur	8591824030004		
27.7.2016	Eur	Eur	8591824030004	SYSTEM	27.7.2016 14:10:05

Obrázek 73: Sestava Měna vypořádání

5.3 Proces kontinuálního obchodování

Proces párování limitních a Iceberg nabídek je aktivován v případě úspěšného zadání nové aktivní nabídky, pokud pro daný čtvrthodinový/hodinový kontrakt probíhá fáze kontinuálního obchodování a zároveň daný kontrakt není deaktivován (o deaktivaci kontaktu viz kapitola *5.2.4 Validace dat*).

Proces párování blokových limitních nabídek je aktivován v případě úspěšného zadání nové aktivní blokové limitní nabídky, pokud pro podkladové kontrakty nabídky probíhá fáze kontinuálního

obchodování a některý z podkladových kontraktů není deaktivován (o deaktivaci kontaktu viz kapitola *5.2.4 Validace dat*).

Není povoleno párování s vlastní limitní, Iceberg nebo blokovou nabídkou – v případě zadání takové nabídky, která by způsobila vznik obchodu, je uživatel upozorněn chybovým hlášením a nabídka není založena. Obdobná restrikce je uplatněna při modifikaci nebo aktivaci nabídky.

5.3.1 Párování nabídek

Nabídky limitní a Iceberg se nepárují s blokovými limitními nabídkami.

- Pro limitní a Iceberg nabídku platí, že se spáruje:
    - Vstupující limitní/Iceberg nabídka na prodej, jež má nižší nebo stejnou cenu s již existující aktivní limitní/Iceberg nabídkou na nákup.
    - Vstupující limitní/Iceberg nabídka na nákup, jež má vyšší nebo stejnou cenu s již existující aktivní limitní/Iceberg nabídkou na prodej.
- Pro blokovou limitní nabídku platí, že se spáruje:
    - Vstupující bloková limitní nabídka na prodej, jež má nižší nebo stejnou cenu s již existující aktivní blokovou limitní nabídkou na nákup.
    - Vstupující bloková limitní nabídka na nákup, jež má vyšší nebo stejnou cenu s již existující aktivní blokovou limitní nabídkou na prodej.
- **Nabídky čtvrthodinových/hodinových kontraktů nemůžou být spárované s nabídkami kontraktů blokových a naopak.**
- **Nabídky čtvrthodinových kontraktů nemůžou být spárované s nabídkami hodinových kontraktů a naopak.**
- Prioritu při spárování nabídek mají aktivní nabídky na nákup s nejvyšší cenou a aktivní nabídky na prodej s nejnižší cenou. Pokud mají dvě nebo více aktivních nabídek na nákup nebo aktivních nabídek na prodej stejnou cenu, pak prioritu má časově dříve vložená aktivní nabídka, tj. nabídka s nižším časovým údajem přijetí nabídky v systému (datum a čas příjmu nabídky).
- Při spárování aktivních nabídek **je cenou obchodu cena již existující aktivní nabídky v opačné pozici, tj. při spárování aktivní nabídky na nákup je cenou obchodu cena již existující aktivní nabídky na prodej a naopak**. Pokud dojde ke spárování více nabídek s rozdílnými cenami, vzniká pro každou spárovanou dvojici nabídek samostatná cena. Tato cena je pro každý obchod určená samostatně na základě již existující aktivní nabídky.

5.3.2 Uplatňování prováděcích restrikcí v rámci procesu párování

Nabídky s prováděcí restrikcí FOK musí být zcela spárovány (tzn. ve výši celkového množství nabídky), přičemž nabídky s prováděcí restrikcí NON a IOC mohou být spárovány částečně (viz kapitola *3.2.2 Podporované typy nabídek VDT*). Nabídka s prováděcí restrikcí FOK nebo IOC přechází po ukončeném procesu párování automaticky do stavu *Ukončená* (viz kapitola *5.2.2.1 Životní cyklus nabídky*).

Nabídky s prováděcí restrikcí AON musí být zcela spárovány (tzn. ve výši celkového množství nabídky) a to pouze oproti jediné protinabídce. (viz kapitola *3.2.2 Podporované typy nabídek VDT*). Pokud po vložení AON nabídky nelze tuto úplně spárovat právě s jednou protinabídkou, zůstává tato nabídka na obchodní obrazovce ve stavu *Aktivní* a je možné ji dále obchodovat. Pokud k nově vložené AON nabídce existuje jiná AON protinabídka stejného kontraktu za výhodnou cenu, ale s jiným množstvím, pak **nedojde ke spárování** a obě AON nabídky zůstávají aktivní (není splněna prováděcí restrikce AON).

Pokud dojde k úspěšnému spárování, sníží se u spárovaných nabídek zbytkové množství (u plně spárovaných nabídek na nulu). V případě, že je spárováno celé zobrazované množství nabídky Iceberg, je zveřejněno další zobrazované množství nabídky Iceberg s upravenou cenou, pokud byl v nabídce zadán atribut *Změna ceny* (viz kapitola *5.2.1 Příjem nabídek*), je provedena automatická modifikace nabídky Iceberg s novým časovým razítkem (viz kapitola *5.2.2 Modifikace nabídek*) a nové zobrazované množství nabídky Iceberg pak znovu vstupuje do párování s nejnižší časovou prioritou (řadí se ke spárování na konec možných nabídek se stejnou cenou).

Následně je proveden zápis do tabulky obchodů s cenou stanovenou dle principu uvedeného výše.

Po úspěšném spárování (vzniku obchodu) systém předá pro každý vzniklý obchod data obchodu i informaci o obou stranách obchodu do modulu FZ za účelem provedení finančního zajištění. Jedná se o asynchronní zpracování, systém nečeká na výsledek provedeného finančního zajištění, jinými slovy, systém pouze „informuje“ modul FZ o vzniklém obchodu.

Na trhu VDT systém pracuje v transakčním on-line režimu, takže mohou nastat tyto situace při odeslání nabídky na nákup či prodej uživatelem do databáze:

- již neexistuje původní nabídka na prodej/nákup, zobrazená na obrazovce obchodování, na kterou reaguje účastník svou nabídkou na nákup/prodej (byla anulována či deaktivovaná vlastníkem, případně anulována systémem z důvodu nedostatečného FZ),
- původní nabídka na prodej/nákup, zobrazená na obrazovce obchodování, na kterou reaguje účastník svou nabídkou na nákup/prodej, již byla zobchodována – proběhlo párování s nabídkou na nákup/prodej, která byla přijata ke zpracování dříve,
- změní se cena nebo množství původní nabídky, takže podmínky pro spárování s nově vloženou nabídkou již jsou jiné než při jejím vložení.

5.4 Proces dávkového párování

Proces dávkového párování limitních a Iceberg nabídek je implementován v technickém řešení XBID pro situace, kdy dojde k navýšení kapacit na přeshraničních profilech a přes rozšířený profil tak ke spárování mohou propadnout další vhodné nabídky. V těchto případech se dávkové párování na centrální straně spouští plně automaticky.
Iceberg nabídky s nulovou změnou ceny vstupují do aukce se svým celkovým zbývajícím množstvím. Iceberg nabídky s nenulovou změnou ceny vstupují do aukce tak, že se každá jeho část s jinou cenou sesouhlasuje odděleně, každý díl vstupuje do aukce postupně s jinou cenou a jiným časovým razítkem.
Po dobu dávkového párování je pozastaveno kontinuální párování, ačkoliv příjem nových nabídek pozastaven není (nové nabídky se hromadí ve frontě a po skončení dávkového párování je s nimi nakládáno dle standardních pravidel kontinuálního párování).

Pravidla pro tvorbu ceny jsou jiná než u kontinuálního párování. Závisí na limitních cenách nabídek vstupujících do dávkového párování a také na rozsahu oblastních cen nabídkových zón, ve kterých byly nabídky vloženy. Výsledná cena je přiřazena všem obchodům vzniklým v rámci jednoho dávkového párování.

Mohou nastat situace, kdy nárůst kapacit ovlivní více kontraktů najednou (čtvrthodinové, hodinové a blokové). V takovém případě aukce pro danou periodu dodávky jsou prováděné pro dotčené kontrakty postupně. Pořadí aukcí jednotlivých ovlivněných kontraktů se řídí následujícími pravidly:

- Začíná se aukcí s kontrakty s nejdelší periodou dodávky,
- Pokud existují kontrakty se stejnou délkou dodávky, přednost má kontrakt s dřívějším počátkem dodávky.
- Pokud stále nelze rozhodnout podle předchozích pravidel, pak se uplatňuje pravidlo, že přednost má předdefinovaný (čtvrthodinový/hodinový) kontrakt před kontraktem uživatelsky definovaným (blokovým).

Informace o zahájení i o ukončení dávkového párování je zveřejněna v panelu Události na Obchodovací obrazovce. Na úrovni atributů obchodu systém rozlišuje, jestli obchod vzniknul v rámci kontinuálního párování nebo v rámci dávkového párování.

5.5 Zrušení obchodu (Trade cancel)

Proces zrušení obchodu může být iniciován místním i zahraničním účastníkem trhu. Požadavek na zrušení obchodu je možné vznést pouze pro obchody vzniklé v blízké minulosti. Proces Zrušení obchodu může být iniciován pouze prostřednictvím operátora OTE, účastník trhu nemůže provést zrušení obchodu sám přímo prostřednictvím systému.

Důvodem pro zrušení obchodu může být:

- Vytvoření nežádoucího obchodu
- Vytvoření chybného obchodu na základě chyby v chování XBID trhu

O vyhovění zrušení obchodu rozhoduje OTE dle interních pravidel, v případě obchodu přeshraničního do procesu rozhodování vstupuje také PX na druhé straně obchodu.

Zrušené obchody mají v sestavách status „Obchod zrušen“.

5.6 Sestavy

Sestavy jsou jednotné pro trh XBID i Záložní VDT. V jednotlivých kapitolách jsou uvedeny shodné informace s upozorněním na specifika příslušného trhu.

Data sestav jsou nyní rozdělena do dvou skupin:

- Hot data - data za posledních 7 měsíců (za posledních 213 dní dodávek)
- Warm data - data starší než 7 měsíců, tzn. starší než 213 dní od posledního evidovaného dne dodávky (rozsahem kontinuálně navazující na poslední den dodávky v rozsahu Hot data). Rozsah zobrazených dat je omezen dle provedení poslední archivace (data starší 3 let)

Data se ze standardních sestav přesouvají do sestav historických na denní bázi.
Toto platí jen pro některé sestavy – viz kapitola *5.7 Historické sestavy*.

Volba umožňuje prohlížet data (tzv. hot data) kontraktů, vlastních nabídek a obchodů na vnitrodenním trhu, také poskytuje statistické údaje o výsledcích obchodování pro den dodávky a výsledky obchodování po periodách pro daného účastníka trhu.

Data zvolené sestavy jsou zobrazena po zadání parametrů a stisku tlačítka Načíst data.

Obsah sestav je možno exportovat do souboru ve zvoleném formátu (typy výstupu jsou Excel, PDF, TXT a XML) po načtení dat a stisku tlačítka *Export dat* nebo *Export všech dat* (platí pro sestavy Obchody dle dne dodávky VDT a Realizované obchody VDT všech účastníků trhu).

Volba je přístupná z hlavního menu aplikace:

Sestavy → VDT

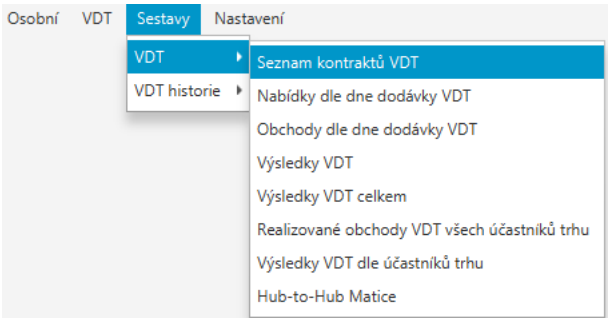

Obrázek 74: Přístup k sestavám XBID

5.6.1 Obecné informace

5.6.1.1 Přechody času

Časové periody vyjádřené v lokálním čase se upraví následujícím způsobem ve dnech, pro které je definován posun lokálního času:

- Při jarním přechodu (CET → CEST; SCC – Short Clock Change):
  - Periody v rámci hodiny dodávky 02-03 chybí (tzn. přechodový interval bude označen 01-03, resp. 01:45-03:00)
- Při podzimním přechodu (CEST → CET; LCC – Long Clock Change):
  - 3. hodina dne dodávky v pořadí je označena 02A
  - 4. hodina dne dodávky v pořadí je označena 02B
  - např.: 01:45-02A:00, 02A:15-02A:30, 02A:45-02B:00, 02B:00-02B:15, …, 02B:45-03:00

5.6.1.2 Parametr sestav Perioda

Parametr Perioda bude textové pole umožňující zapsat:

- čas ve formátu **hh:mi** či zkráceně **hh**, anebo
- časové rozpětí od-do v rámci dne ve formátu **hh:mi-hh:mi** či zkráceně **hh-hh**,

přičemž časy musí uživatel zadávat na celé čtvrthodiny (tedy hodnoty mi = 00/15/30/45), úvodní nuly nejsou povinné (lze zadat např. 7, 0, ale i 07, 00).
Sestavy (pokud daná sestava nespecifikuje chování jinak) obsahující parametr *Perioda* obecně vybere takové periody dodávky $\langle Perioda\ od; Perioda\ do)$, které se překrývají s hodnotou parametru Perioda (časové rozpětí $\langle Čas\ od; Čas\ do)$, nebo konkrétní $Čas$). To znamená,

- pokud uživatel zadá jen čas, budou se hledat periody dodávky, které daný čas obsahují:
  $Perioda\ od\ \leq Čas\ < Perioda\ do,$
- pokud zadá časové období od-do, budou se hledat periody dodávky, které se jakkoliv překrývají se zadaným časovým obdobím:
  $Perioda\ od\ < Čas\ do\ \ \&\ \ Perioda\ do > Čas\ od.$

Nebude možné použít notaci přechodné hodiny (02A/02B), nicméně zadání parametru *Perioda* z časového období 02:00-03:00 vybere, v případě dne přechodu na zimní čas, periody z obou přechodných hodin.
Příklad rozdílu načtených period pro různé hodnoty parametru Perioda:

- Hodnota 07:00 nebo 7 : vyberou se pouze standardní kontrakty 07-08 a 07:00-07:15 a případné blokové kontrakty obsahující tyto podkladové kontrakty.
- Hodnota 07:00-08:00 nebo 7-8 : vyberou se pouze kontrakty 07-08, 07:00-07:15, 07:15-07:30, 07:30-07:45, 07:45-08:00 a případné blokové kontrakty obsahující příslušné podkladové hodinové kontrakty.

5.6.2 Seznam kontraktů VDT

Sestava zobrazuje přehled vygenerovaných kontraktů VDT a XBID v definovaném období.

Sestava má tyto parametry:

- *Den dodávky od* – definuje počáteční datum dodávky pro výběr dat, implicitně nastaven na aktuální kalendářní den, zobrazí se všechny výsledky, jejichž dny dodávky se jakkoliv překrývají se zvoleným obdobím,
- *Den dodávky do* – definuje konečné datum dodávky pro výběr dat, implicitně nastaven na aktuální kalendářní den, zobrazí se všechny výsledky, jejichž dny dodávky se jakkoliv překrývají se zvoleným obdobím,
- *Perioda* - Způsob práce s parametrem je popsán v kapitole 5.6.1.2 Parametr sestav Perioda. Implicitně nevyplněno. Nejedná se o povinné pole. V případě nevyplnění se vrátí údaje za všechny periody,
- *Typ produktu* – výběr typu produktu:
  - *Vše – implicitní nastavení,*
  - *15 min,*
  - *60 min.*
- *Typ kontraktu* – výběr podle typu kontraktu:

- *Vše* – implicitní nastavení,
- *Standardní* – neblokový (hodinový/čtvrthodinový) kontrakt,
- *Blokový.*

Sestava je členěna do několika panelů – záložek:

- *Hlavní záložka* – obsahuje celkový přehled kontraktů dle zvolených kritérií,
- *Detail* – obsahuje detailní informace konkrétního kontraktu, jež se zobrazí po výběru kontraktu v hlavní záložce (označení řádku klikem myši).

Seznam kontraktů VDT obsahuje tyto sloupce:

- *Kontrakt* – krátký název kontraktu (např. 11-12),
- *Produkt* – název produktu, na základě kterého byl daný kontrakt vygenerován,
- *Den dodávky od* - datum dodávky od
- *Den dodávky do* – datum dne dodávky do, pro standardní a blokové kontrakty v rámci jednoho dne dodávky je stejné jako *Den dodávky od*, u obchodů blokových kontraktů přes 2 dny dodávky platí, že *Den dodávky do* = *Den dodávky od* +1

5.6.3 *Perioda od* – čas zahájení dodávky v rámci *Dne dodávky od* pro danou čtvrthodinovou nebo hodinovou periodu ve formátu hh:mi (reprezentace period při přechodu času je popsána v kapitole 5.6.1 Obecné informace

- Přechody času),

5.6.4 *Perioda do* – čas ukončení poslední periody dodávky v rámci *Dne dodávky do* pro danou čtvrthodinovou nebo hodinovou periodu ve formátu hh:mi (reprezentace period při přechodu času je popsána v kapitole 5.6.1 Obecné informace

- Přechody času),
- *Stav* - stav kontraktu ze seznamu definovaných stavů:
  - Vygenerovaný,
  - Otevřený,
  - Ukončený,
  - Uzavřený,

Záložka *Detail* má podobu formuláře s needitovatelnými poli. Tato pole jsou seskupena do celků dle významu obsažených údajů.

- Obecné údaje kontraktu:
  - *Kontrakt* – krátký název kontraktu,
  - *Stav* – aktuální stav daného kontaktu (výčet stavů je uveden výše),
  - *Neaktivní* – příznak *Ano/Ne*,
  - *Dodávka od* – počáteční datum a čas dodávky komodity daného kontraktu,
  - *Dodávka do* – konečné datum a čas dodávky komodity daného kontraktu.
- Nastavení objemu kontraktu:
  - *Množstevní jednotka* – konstanta „MW“,
  - *Množstevní krok* – minimální inkrement povolený pro zadání množství pro daný kontrakt,
  - *Minimální množství* - minimální množství definované v rámci kontraktu,
  - *Maximální množství* - maximální množství definované v rámci kontraktu.
- Nastavení ceny kontraktu:

- *Měna* – měna kontraktu,
- *Cenový krok* – číselný řád, ve kterém je možné stanovit cenu v nabídce,
- *Min. cena* - dolní hranice ceny zadávané v nabídce,
- *Max. cena* - horní hranice ceny zadávané v nabídce.

Popis kontraktu:

- *Místo dodávky* - konstanta „Elektrizační soustava ČR“,
- *Dlouhý popis kontraktu* – dlouhý textový popis kontraktu,
- *Krátký popis kontraktu* – krátký textový popis kontraktu.
- *Krátký popis UD kontraktu* – krátký textový popis kontraktu,
- *Dlouhý popis UD kontraktu* – dlouhý textový popis kontraktu.

Časové události kontraktu:

- *Šablona životního cyklu* - název šablony životního cyklu daného kontraktu a pod ním seznam časových událostí životního cyklu daného kontraktu ve sloupcích:
    - *Název* – název dané události,
    - *Čas aktivace*– datum a čas, kdy byla událost aktivována,
    - *Stav události*– aktuální stav dané události.

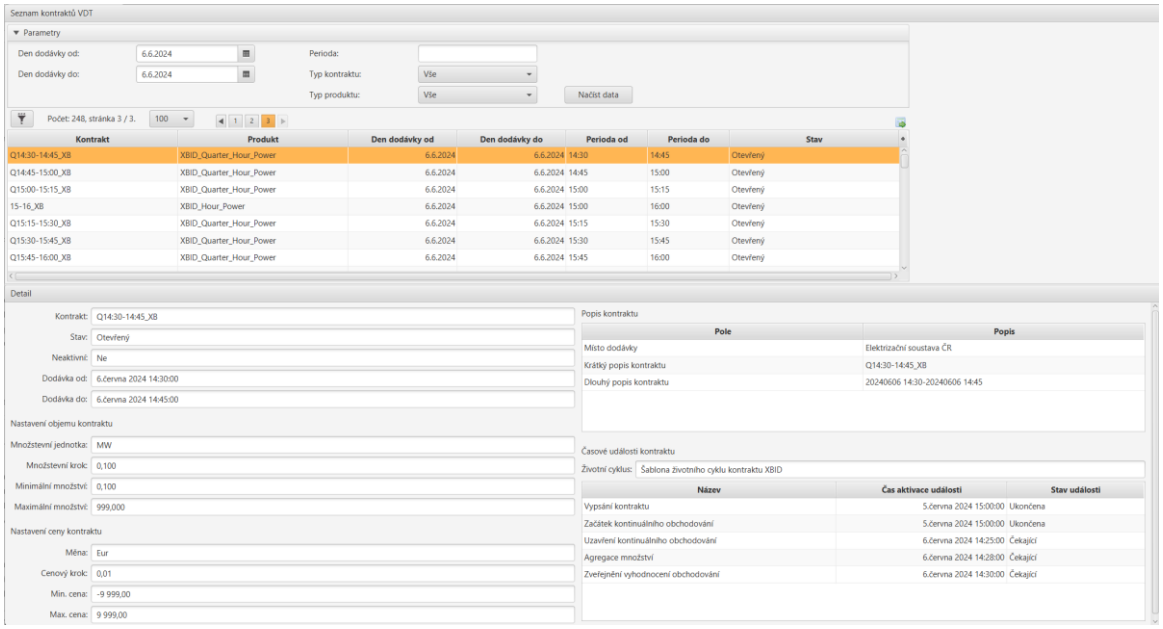

Obrázek 75: Sestavy – Seznam kontraktů VDT (XBID)

5.6.5 Nabídky dle dne dodávky VDT

Sestava zobrazuje přehled nabídek zadaných na VDT v definovaném období.

Sestava má tyto parametry:

- *Den dodávky od* – definuje počáteční datum dodávky pro výběr dat, implicitně nastaven na aktuální kalendářní den, zobrazí se všechny výsledky, jejichž dny dodávky se jakkoliv překrývají se zvoleným obdobím,
- *Den dodávky do* – definuje konečné datum dodávky pro výběr dat, implicitně nastaven na aktuální kalendářní den, zobrazí se všechny výsledky, jejichž dny dodávky se jakkoliv překrývají se zvoleným obdobím,
- *Perioda* - Způsob práce s parametrem je popsán v kapitole 5.6.1.2 Parametr sestav Perioda. Implicitně nevyplněno. Nejedná se o povinné pole. V případě nevyplnění se vrátí údaje za všechny periody,
- *Nákup/Prodej* – výběr podle atributu nabídky:
    - *Vše* – implicitní nastavení,
    - *Nákup*,
    - *Prodej*.
- *Stav nabídky* – výběr podle stavu nabídky:
    - *Vše* – implicitní nastavení,
    - *Aktivní*,
    - *Neaktivní*,
    - *Ukončená*,
    - *Zrušená*.
- *Typ kontraktu* – výběr podle typu kontraktu:
    - *Vše* – implicitní nastavení,
    - *Standardní* – neblokový (hodinový/čtvrthodinový) kontrakt,
    - *Blokový.*
- *Typ produktu* – výběr typu produktu:
    - *Vše – implicitní nastavení,*
    - *15 min*,
    - *60 min*.

Sestava obsahuje tyto <u>sloupce</u>:

- *Kontrakt* - název kontraktu, na jehož základě byla nabídka vytvořena,
- *Krátký název kontraktu* - pro kontrakty XBID je krátký název kontraktu zobrazen ve formátu *YYYYMMDD hh:mi*$_{od}$- *YYYYMMDD hh:mi*$_{do}$,
- *ID nabídky* - identifikátor nabídky,
- *Verze nabídky* - verze nabídky,
- *ID výchozí nabídky* – identifikátor výchozí nabídky (u Záložního VDT je ID výchozí nabídky vždy rovno ID nabídky)
- *ID nadřazené nabídky* – identifikátor nadřazené nabídky (vyplněno pouze v případě modifikace nabídky XBID se změnou časové priority)
- *Den dodávky od* - datum dne dodávky od,
- *Den dodávky do* – datum dne dodávky do, pro standardní a blokové kontrakty v rámci jednoho dne dodávky je stejné jako *Den dodávky od*, u obchodů blokových kontraktů přes 2 dny dodávky platí, že *Den dodávky do* = *Den dodávky od* +1

5.6.6 *Perioda od* – čas zahájení dodávky v rámci *Dne dodávky od* pro danou čtvrthodinovou nebo hodinovou periodu ve formátu hh:mi (reprezentace period při přechodu času je popsána v kapitole 5.6.1 Obecné informace

- Přechody času),

5.6.7 *Perioda do* – čas ukončení poslední periody dodávky v rámci *Dne dodávky do* pro danou čtvrthodinovou nebo hodinovou periodu ve formátu hh:mi (reprezentace period při přechodu času je popsána v kapitole 5.6.1 Obecné informace

- Přechody času),
- *Nahrazena* - příznak definující, zda se jedná o nahrazenou verzi nabídky (*Ano/Ne*); poslední verze nabídky je vždy nenahrazena,
- *Nákup/Prodej* - udává, zda se jedná o nákup či prodej,
- *Typ nabídky* – udává typ nabídky (*Limitní nabídka, Iceberg, Bloková limitní nabídka*),
- *Prov.restrikce* - prováděcí restrikce (*Bez omezení, FOK, IOC, AON*),
- *Stav nabídky* - aktuální stav nabídky (*Aktivní, Neaktivní, Ukončená, Zrušená*),
- *ID košíku* – identifikace sady nabídek (vyplněno pouze u propojených nebo platných nabídek)
- *Prov. instrukce košíku* – prováděcí instrukce sady nabídek (*Bez omezení, Propojené nab., Platné nab.*)
- *Cena [Eur/MWh]* - cena uvedená v zadané nabídce,
- *Množství [MW]* - množství v zadané nabídce uvedené v jednotkách MW, v případě blokové limitní nabídky se jedná o množství vztažené k jedné hodině nabídky,
- *Celkové množství bloku [MWh]* - celkové množství v daném bloku hodin uvedené v jednotkách MWh, v případě hodinových nabídek zůstane pole sloupce nevyplněno,
- *Zobr. množství [MW]* - množství určené pro zobrazení na obchodovací obrazovce (pouze pro nabídky typu Iceberg),
- *Zbývající množství [MW]* - aktuální rozdíl mezi celkovým množstvím zadaným v nabídce a doposud zobchodovaným množstvím,
- *Platná do* - datum a čas platnosti nabídky,
- *Vytvořeno* - časová známka vzniku nabídky,
- *Čas. priorita* – časová známka změny nabídky rozhodná pro určení priority párování,
- *Anulováno* - časová známka anulace nabídky,
- *Účastník* - identifikátor účastníka trhu (ID RUT); po přidržení kurzoru na ID RUT účastníka je zobrazen popisek s jeho názvem,
- *Uživatel* - identifikátor uživatele (osoby) daného účastníka trhu,
- *Komentář* - krátký komentář nabídky.

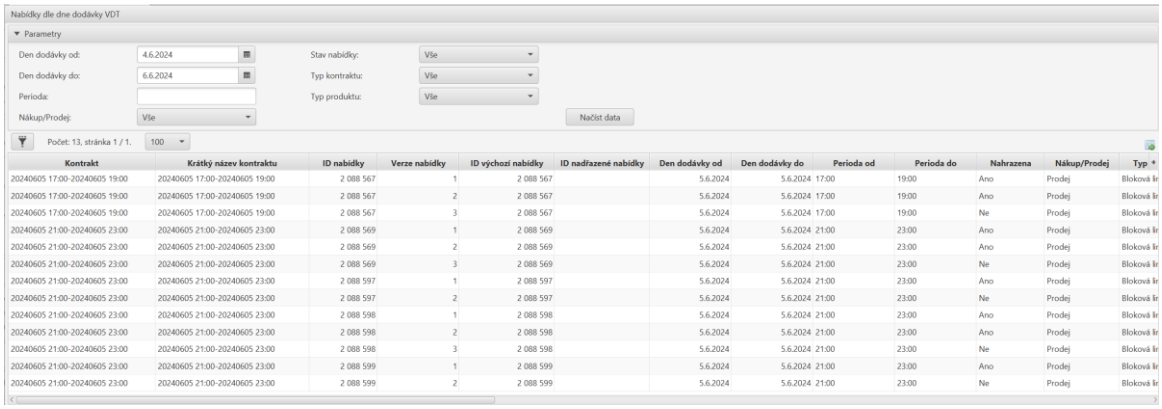

Kontrakt	Krátký název kontraktu	ID nabídky	Verze nabídky	ID výchozí nabídky	ID nadřazené nabídky	Den dodávky od	Den dodávky do	Perioda od	Perioda do	Nahrazena	Nákup/Prodej	Typ *
20240605 17:00-20240605 19:00	20240605 17:00-20240605 19:00	2 088 567	1	2 088 567		5.6.2024	5.6.2024	17:00	19:00	Ano	Prodej	Bloková li
20240605 17:00-20240605 19:00	20240605 17:00-20240605 19:00	2 088 567	2	2 088 567		5.6.2024	5.6.2024	17:00	19:00	Ano	Prodej	Bloková li
20240605 17:00-20240605 19:00	20240605 17:00-20240605 19:00	2 088 567	3	2 088 567		5.6.2024	5.6.2024	17:00	19:00	Ne	Prodej	Bloková li
20240605 21:00-20240605 23:00	20240605 21:00-20240605 23:00	2 088 569	1	2 088 569		5.6.2024	5.6.2024	21:00	23:00	Ano	Prodej	Bloková li
20240605 21:00-20240605 23:00	20240605 21:00-20240605 23:00	2 088 569	2	2 088 569		5.6.2024	5.6.2024	21:00	23:00	Ano	Prodej	Bloková li
20240605 21:00-20240605 23:00	20240605 21:00-20240605 23:00	2 088 569	3	2 088 569		5.6.2024	5.6.2024	21:00	23:00	Ne	Prodej	Bloková li
20240605 21:00-20240605 23:00	20240605 21:00-20240605 23:00	2 088 597	1	2 088 597		5.6.2024	5.6.2024	21:00	23:00	Ano	Prodej	Bloková li
20240605 21:00-20240605 23:00	20240605 21:00-20240605 23:00	2 088 597	2	2 088 597		5.6.2024	5.6.2024	21:00	23:00	Ne	Prodej	Bloková li
20240605 21:00-20240605 23:00	20240605 21:00-20240605 23:00	2 088 598	1	2 088 598		5.6.2024	5.6.2024	21:00	23:00	Ano	Prodej	Bloková li
20240605 21:00-20240605 23:00	20240605 21:00-20240605 23:00	2 088 598	2	2 088 598		5.6.2024	5.6.2024	21:00	23:00	Ano	Prodej	Bloková li
20240605 21:00-20240605 23:00	20240605 21:00-20240605 23:00	2 088 598	3	2 088 598		5.6.2024	5.6.2024	21:00	23:00	Ne	Prodej	Bloková li
20240605 21:00-20240605 23:00	20240605 21:00-20240605 23:00	2 088 599	1	2 088 599		5.6.2024	5.6.2024	21:00	23:00	Ano	Prodej	Bloková li
20240605 21:00-20240605 23:00	20240605 21:00-20240605 23:00	2 088 599	2	2 088 599		5.6.2024	5.6.2024	21:00	23:00	Ne	Prodej	Bloková li

Obrázek 76: Sestavy – Nabídky dle dne dodávky VDT (XBID)

5.6.8 Obchody dle dne dodávky VDT

Tato sestava zobrazuje přehled uzavřených obchodů na VDT v definovaném období.

Sestava má tyto parametry:

- *Den dodávky od* – definuje počáteční datum dodávky pro výběr dat, implicitně nastaven na aktuální kalendářní den, zobrazí se všechny výsledky, jejichž dny dodávky se jakkoliv překrývají se zvoleným obdobím,
- *Den dodávky do* – definuje konečné datum dodávky pro výběr dat, implicitně nastaven na aktuální kalendářní den, zobrazí se všechny výsledky, jejichž dny dodávky se jakkoliv překrývají se zvoleným obdobím,
- *Perioda* - Způsob práce s parametrem je popsán v kapitole 5.6.1.2 Parametr sestav Perioda. Implicitně nevyplněno. Nejedná se o povinné pole. V případě nevyplnění se vrátí údaje za všechny periody,
- *Typ kontraktu* – výběr podle typu kontraktu:
    - *Vše* – implicitní nastavení,
    - *Standardní* – neblokový (hodinový/čtvrthodinový) kontrakt,
    - *Blokový.*
- *Typ produktu* – výběr typu produktu:
    - *Vše – implicitní nastavení,*
    - *15 min,*
    - *60 min.*
- *Stav obchodu* – výběr podle stavu obchodu
    - *Aktivní,*
    - *Požádáno odvolání obchodu (stav obchodů dle XBID, v OTE-COM není podporováno),*
    - *Odvolání obchodu schváleno (stav obchodů dle XBID, v OTE-COM není podporováno),*
    - *Odvolání obchodu zamítnuto (stav obchodů dle XBID, v OTE-COM není podporováno),*
    - *Obchod zrušen,*
    - *Vše* – implicitní nastavení,
- *Zobrazit pouze platné obchody* – zaškrtávací tlačítko:
    - *Zapnuto* – implicitní nastavení, sestava zobrazuje pouze platné obchody (tzn. „Aktivní“, které nebyly odvolány nebo zrušeny)
    - *Vypnuto* – parametr nelimituje výběr dat.

Sestava obsahuje tyto sloupce:

- *Kontrakt* - název kontraktu, na jehož základě byla nabídka vytvořena,
- *Krátký název kontraktu* - pro standardní kontrakty XBID je krátký název kontraktu zobrazen ve formátu *YYYYMMDD* $hh{:}mi_{od}$-$hh{:}mi_{do}$, pro blokové kontrakty XBID je krátký název kontraktu zobrazen ve formátu $YYYYMMDD_{od}\ hh{:}mi_{od}$- $YYYYMMDD_{do}\ hh{:}mi_{do}$
- *ID obchodu* - identifikátor obchodu, v případě obchodu, který vznikl na XBID trhu se jedná o ID obchodu XBID,
- *Verze obchodu* – verze obchodu,
- *Den dodávky od* - datum dne dodávky od,
- *Den dodávky do* – datum dne dodávky do, pro standardní a blokové kontrakty v rámci jednoho dne dodávky je stejné jako *Den dodávky od*, u obchodů blokových kontraktů přes 2 dny dodávky platí, že *Den dodávky do* = *Den dodávky od* +1

5.6.9 *Perioda od* – čas zahájení dodávky v rámci *Dne dodávky od* pro danou čtvrthodinovou nebo hodinovou periodu ve formátu hh:mi (reprezentace period při přechodu času je popsána v kapitole 5.6.1 Obecné informace

- Přechody času),

5.6.10 *Perioda do* – čas ukončení poslední periody dodávky v rámci *Dne dodávky do* pro danou čtvrthodinovou nebo hodinovou periodu ve formátu hh:mi (reprezentace period při přechodu času je popsána v kapitole 5.6.1 Obecné informace

- Přechody času),
- *Nákup/Prodej* – udává atribut nabídky (nákup či prodej), na jejímž základě obchod vznikl,
- *Stav obchodu* – stav obchodu*:*
    - *Aktivní*
    - *Požádáno odvolání obchodu (stav obchodů dle XBID, v OTE-COM není podporováno),*
    - *Odvolání obchodu schváleno (stav obchodů dle XBID, v OTE-COM není podporováno),*
    - *Odvolání obchodu zamítnuto (stav obchodů dle XBID, v OTE-COM není podporováno),*
    - *Obchod zrušen,*
- *Fáze obchodování* – fáze obchodování kontraktu, ve které obchod vzniknul*:*
    - *Kontinuální (v případě XBID trhu a Záložního VDT),*
    - *Dávkové párování (v případě XBID trhu),*
- *Množství [MW]* - množství obchodu uvedené v jednotkách MW, v případě obchodu nad blokovou nabídkou se jedná o množství vztažené k jedné hodině. U hodinových obchodů je v případě stavu nouze množství obchodu nulové. U blokových obchodů je množství obchodu nulové, pokud všechny hodiny bloku spadly do hodin stavu nouze.
- *Celkové zobchodované množství bloku [MWh]* - celkové zobchodované množství za všechny hodiny bloku (spočtené jako součin množství daného obchodu a počtu hodin bloku) uvedené v jednotkách MWh, v případě hodinových obchodů zůstane pole sloupce nevyplněno. V případě stavu nouze je poníženo o zobchodované množství v hodinách stavu nouze. V případě stavu nouze ve všech hodinách bloku je nulové.
- *Cena [Eur/MWh]* - cena obchodu stanovená podle pravidel obchodování; je uvedena v měně kontraktu. V případě hodinového obchodu ve stavu nouze a v případě stavu nouze ve všech hodinách blokového obchodu není cena vyplněna.
- *Částka [Eur]* - celková částka uzavřeného obchodu (spočtena jako součin množství a ceny obchodu). V případě hodinového obchodu ve stavu nouze je celková částka obchodu nulová. V případě blokového obchodu je celková částka obchodu ponížena o částku zobchodovaného množství, které spadá do hodin stavu nouze. V případě stavu nouze pro všechny hodiny bloku je celková částka obchodu nulová.
- *Vytvořeno* - časová známka vzniku obchodu,
- *ID nabídky* - identifikátor nabídky účastníka trhu, na jejímž základě obchod vznikl,
- *Uživatel* - identifikátor uživatele daného účastníka trhu, který vložil nabídku, na jejímž základě obchod vznikl,
- *Komentář* – Komentář k nabídce, která vstoupila do daného obchodu (je zobrazen z pohledu účastníka, který nabídku zadal).

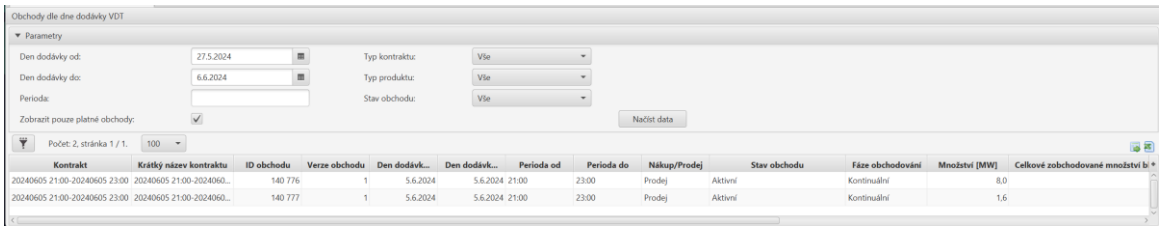

Obrázek 77: Sestavy – Obchody dle dne dodávky VDT (XBID)

5.6.11 Výsledky VDT

Sestava zobrazuje přehled agregovaných výsledků obchodování pro českou oblast se standardními i blokovými kontrakty na VDT bez ohledu na obchodování na XBID trhu i Záložním VDT. Do výpočtu jsou zahrnuty pouze obchody, jejichž alespoň jednou stranou je ÚT OTE a které nebyly zrušeny. Agregované výsledky standardních kontraktů jsou dostupné po agregaci dané obchodní hodiny. V případě hodinových kontraktů jsou zobrazovány také hodiny, ve kterých nebyl realizován žádný obchod VDT. Agregované výsledky blokových kontraktů jsou dostupné již po agregaci první obchodní hodiny daného bloku. Výsledky obchodování s blokovými kontrakty jsou v sestavě umístěny na konci tabulky a jsou zobrazované pouze ty bloky hodin od do, pro které byl realizován obchod.

Sestava má tyto parametry:

- *Den dodávky od* – definuje počáteční datum dodávky pro výběr dat, implicitně nastaven na aktuální kalendářní den, zobrazí se všechny výsledky, jejichž dny dodávky se jakkoliv překrývají se zvoleným obdobím,
- *Den dodávky do* – definuje konečné datum dodávky pro výběr dat, implicitně nastaven na aktuální kalendářní den, zobrazí se všechny výsledky, jejichž dny dodávky se jakkoliv překrývají se zvoleným obdobím,
- *Perioda* - Způsob práce s parametrem je popsán v kapitole 5.6.1.2 Parametr sestav Perioda. Implicitně nevyplněno. Nejedná se o povinné pole. V případě nevyplnění se vrátí údaje za všechny periody,
- *Typ kontraktu* – výběr podle typu kontraktu:
    - *Vše* – implicitní nastavení,
    - *Standardní* – neblokový (hodinový/čtvrthodinový) kontrakt,
    - *Blokový.*
- *Typ produktu* – výběr typu produktu:
    - *Vše – implicitní nastavení,*
    - *15 min,*
    - *60 min.*

Sestava obsahuje tyto sloupce:

- *Den dodávky* - datum dne dodávky, v případě dvoudenního kontraktu jsou zobrazeny dva záznamy se stejným ID a relevantním dnem dodávky,

5.6.12 *Perioda* - Časové období periody daného hodinového (časové období vyjádřeno jako hh-hh), nebo 15min) nebo čtvrthodinového (časové období vyjádřeno jako hh:mi-

hh:mi) kontraktu. Reprezentace period při přechodu času je popsána v kapitole 5.6.1 Obecné informace

- Přechody času.
- *Produkt* – typ produktu, může nabývat hodnot:
    - *15 min – čtvrthodinový produkt*
    - *60 min – hodinový produkt*
    - *Blokový – blokový hodinový produkt*
- *Vážený průměr [Eur/MWh]* - vážený průměr ceny uzavřených obchodů pro daný kontrakt,
- *Průměrná cena [Eur/MWh]* - průměrná cena uzavřených obchodů pro daný kontrakt,
- *Množství [MW]* - množství daného kontraktu vztažené k dané periodě dodávky a spočtené jako součet zobchodovaného množství všech uzavřených obchodů pro daný kontrakt,
- *Celkové zobchodované množství [MWh]* – Celkové zobchodované množství v MWh spočtené jako součin množství (viz položka Množství) a délky období dodávky daného kontraktu v hodinách (např. v případě čtvrthodinových kontraktu je délka dodávky 1/4h, v případě hodinových kontraktů platí, že *Celkové zobchodované množství=Množství*). U blokového kontraktu přes dva dny dodávky bude zobrazena pouze ta část celkového množství bloku, které je relevantní pro daný den dodávky,
- *Zobchodovaná částka [Eur]* - celková částka spočtená jako součet částek všech uzavřených obchodů pro daný kontrakt, u blokového kontraktu přes dva dny dodávky bude zobrazena pouze ta část zobchodované částky bloku, která je relevantní pro daný den dodávky,
- *Kontrakt* – název kontraktu, vyplněno pouze v případě blokového kontraktu přes dva dny dodávky.

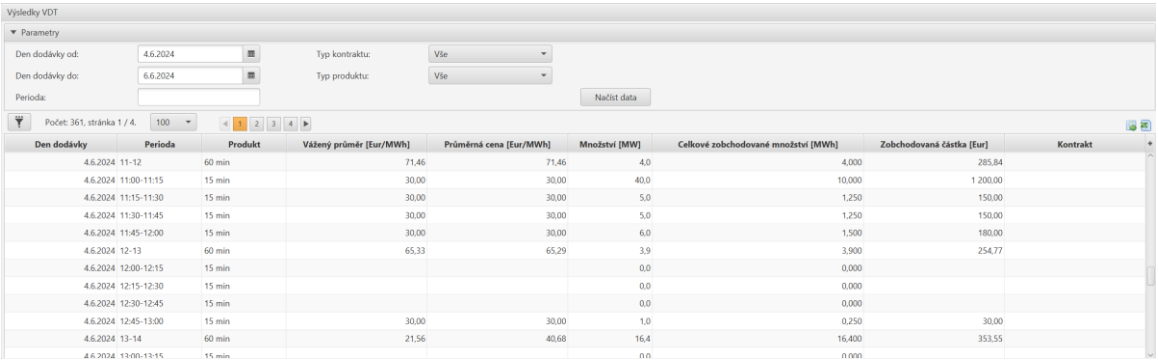

Den dodávky	Perioda	Produkt	Vážený průměr [Eur/MWh]	Průměrná cena [Eur/MWh]	Množství [MW]	Celkové zobchodované množství [MWh]	Zobchodovaná částka [Eur]	Kontrakt
4.6.2024	11-12	60 min	71,46	71,46	4,0	4,000	285,84	
4.6.2024	11:00-11:15	15 min	30,00	30,00	40,0	10,000	1 200,00	
4.6.2024	11:15-11:30	15 min	30,00	30,00	5,0	1,250	150,00	
4.6.2024	11:30-11:45	15 min	30,00	30,00	5,0	1,250	150,00	
4.6.2024	11:45-12:00	15 min	30,00	30,00	6,0	1,500	180,00	
4.6.2024	12-13	60 min	65,33	65,29	3,9	3,900	254,77	
4.6.2024	12:00-12:15	15 min			0,0	0,000		
4.6.2024	12:15-12:30	15 min			0,0	0,000		
4.6.2024	12:30-12:45	15 min			0,0	0,000		
4.6.2024	12:45-13:00	15 min	30,00	30,00	1,0	0,250	30,00	
4.6.2024	13-14	60 min	21,56	40,68	16,4	16,400	353,55	

Obrázek 78: Sestavy – Výsledky trhu VDT (XBID)

5.6.13 Výsledky VDT celkem

Sestava zobrazuje přehled agregovaných výsledků obchodování pro českou oblast se standardními i blokovými kontrakty na VDT bez ohledu na obchodování na XBID trhu i Záložním VDT. Hodnoty blokových obchodů jsou přepočteny do hodin a zobrazeny v hodinovém rastru. Do výpočtu jsou zahrnuty pouze obchody, jejichž alespoň jednou stranou je ÚT OTE a které nebyly zrušeny.

Sestava má tyto parametry:

- *Den dodávky od* – datum dodávky od, implicitně nastaven na aktuální kalendářní den,
- *Den dodávky do* – datum dodávky do, implicitně nastaven na aktuální kalendářní den.

- *Perioda* - způsob práce s parametrem je popsán v kapitole 5.6.1.2 Parametr sestav Perioda. Implicitně nevyplněno. Nejedná se o povinné pole. V případě nevyplnění se vrátí údaje za všechny periody.

Sestava obsahuje tyto sloupce:

- *Den dodávky* – den dodávky,

5.6.14 *Perioda* - Časové období dané hodinové (časové období vyjádřeno jako hh-hh), nebo čtvrthodinové (časové období vyjádřeno jako hh:mi-hh:mi) periody dodávky. Rozlišení periody dodávky (hodinové nebo čtvrthodinové) je pro jeden den dodávky vždy stejné a odpovídá nejkratší době dodávky obchodovatelných produktů na VDT v daném dni dodávky. Reprezentace period při přechodu času je popsána v kapitole 5.6.1 Obecné informace

- Přechody času.
- *VP ceny [Eur/MWh]* - Vážený průměr ceny stanovený na základě všech uzavřených obchodů pro hodinové kontrakty, čtvrthodinové kontrakty i blokové kontrakty, jež intervalem dodávky spadají do dané periody (obchod uvnitř oblasti dodávky je započten pouze jednou). Při výpočtu váženého průměru ceny se cena každého obchodu váží jeho množstvím v MW.
- *VP ceny nákup [Eur/MWh]*- Vážený průměr ceny stanovený na základě všech uzavřených obchodů na nákup pro hodinové kontrakty, čtvrthodinové kontrakty i blokové kontrakty, jež intervalem dodávky spadají do dané periody. Při výpočtu váženého průměru ceny se cena každého obchodu váží jeho množstvím v MW.
- *VP ceny prodej [Eur/MWh]* - Vážený průměr ceny stanovený na základě všech uzavřených obchodů na prodej pro hodinové kontrakty, čtvrthodinové kontrakty i blokové kontrakty, jež intervalem dodávky spadají do dané periody. Při výpočtu váženého průměru ceny se cena každého obchodu váží jeho množstvím v MW.
- *Nákup celkem [MW]* - Celkové nakoupené množství v MW spočtené jako součet zobchodovaného množství všech uzavřených obchodů pro dané hodinové kontrakty, čtvrthodinové kontrakty i blokové kontrakty, jež intervalem dodávky spadají do dané periody a zároveň, kde účastník trhu obchodující na VDT vystupuje na straně nákupu.
- *Prodej celkem[MW]* - Celkové prodané množství v MW spočtené jako součet zobchodovaného množství všech uzavřených obchodů pro dané hodinové kontrakty, čtvrthodinové kontrakty i blokové kontrakty, jež intervalem dodávky spadají do dané periody a zároveň, kde účastník trhu obchodující na VDT vystupuje na straně prodeje.
- *Množství celkem [MW]* - Celkové zobchodované množství v MW spočtené jako součet zobchodovaného množství všech uzavřených obchodů pro dané hodinové kontrakty, čtvrthodinové kontrakty i blokové kontrakty, jež intervalem dodávky spadají do dané periody a zároveň, kde účastník trhu obchodující na VDT vystupuje na straně prodeje a/nebo nákupu (obchod uvnitř oblasti dodávky je započten pouze jednou).
- *Saldo I/E [MW]* - Rozdíl mezi položkami Nákup celkem [MW] a Prodej celkem [MW]. V případě importu (prodej celkem < nákup celkem) se jedná o kladnou hodnotu, v případě exportu (prodej celkem > nákup celkem) se jedná o zápornou hodnotu, jinak 0.
- *Nákup celkem [MWh]* – Položka *Nákup celkem [MW]* převedená na MWh
- *Prodej celkem [MWh]* –Položka *Prodej celkem [MW]* převedená na MWh
- *Množství celkem [MWh]* – Položka *Množství celkem [MW]* převedená na MWh
- *Saldo I/E [MW]* – Rozdíl - Položka *Saldo I/E [MW]* převedená na MWh

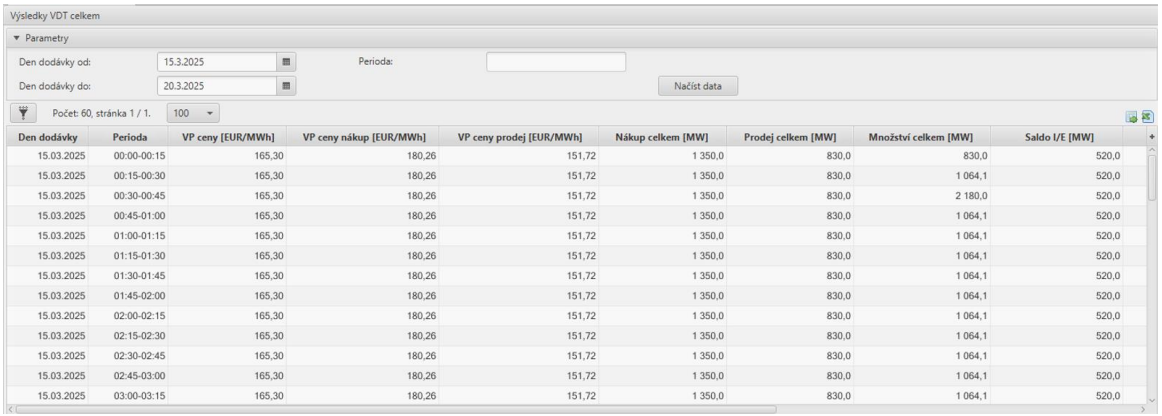

Den dodávky	Perioda	VP ceny [EUR/MWh]	VP ceny nákup [EUR/MWh]	VP ceny prodej [EUR/MWh]	Nákup celkem [MW]	Prodej celkem [MW]	Množství celkem [MW]	Saldo I/E [MW]
15.03.2025	00:00-00:15	165,30	180,26	151,72	1 350,0	830,0	830,0	520,0
15.03.2025	00:15-00:30	165,30	180,26	151,72	1 350,0	830,0	1 064,1	520,0
15.03.2025	00:30-00:45	165,30	180,26	151,72	1 350,0	830,0	2 180,0	520,0
15.03.2025	00:45-01:00	165,30	180,26	151,72	1 350,0	830,0	1 064,1	520,0
15.03.2025	01:00-01:15	165,30	180,26	151,72	1 350,0	830,0	1 064,1	520,0
15.03.2025	01:15-01:30	165,30	180,26	151,72	1 350,0	830,0	1 064,1	520,0
15.03.2025	01:30-01:45	165,30	180,26	151,72	1 350,0	830,0	1 064,1	520,0
15.03.2025	01:45-02:00	165,30	180,26	151,72	1 350,0	830,0	1 064,1	520,0
15.03.2025	02:00-02:15	165,30	180,26	151,72	1 350,0	830,0	1 064,1	520,0
15.03.2025	02:15-02:30	165,30	180,26	151,72	1 350,0	830,0	1 064,1	520,0
15.03.2025	02:30-02:45	165,30	180,26	151,72	1 350,0	830,0	1 064,1	520,0
15.03.2025	02:45-03:00	165,30	180,26	151,72	1 350,0	830,0	1 064,1	520,0
15.03.2025	03:00-03:15	165,30	180,26	151,72	1 350,0	830,0	1 064,1	520,0

Obrázek 79: Sestavy – Výsledky VDT celkem (XBID)

5.6.15 Realizované obchody VDT všech účastníků trhu

Tato sestava zobrazuje anonymní seznam všech obchodů na VDT, ve které všichni účastníci vidí všechna data, pokud je alespoň jednou ze stran obchodu český SZ (nabídka byla zadána prostřednictvím VDT OTE). Sestava prezentuje výsledky obchodování s hodinovými kontrakty, čtvrthodinovými kontrakty a UD blokovými kontrakty, přičemž v případě zobrazení všech kontraktů jsou data obchodů standardních kontraktů a blokových kontraktů zobrazována odděleně. Data o obchodech jsou v sestavě dostupná okamžitě po vzniku obchodu.
Sestava zobrazuje přehled uzavřených obchodů na VDT v definovaném období, kde jeden řádek sestavy reprezentuje jeden obchod, který nebyl zrušen. U obchodu je uvedena informace o jeho posledním stavu.

Sestava má tyto parametry:

- *Den dodávky od* – definuje počáteční datum dodávky pro výběr dat, implicitně nastaven na aktuální kalendářní den, zobrazí se všechny obchody, jejichž dny dodávky se jakkoliv překrývají se zvoleným obdobím,
- *Den dodávky do* – definuje konečné datum dodávky pro výběr dat, implicitně nastaven na aktuální kalendářní den, zobrazí se všechny obchody, jejichž dny dodávky se jakkoliv překrývají se zvoleným obdobím,
- *Perioda* - způsob práce s parametrem je popsán v kapitole 5.6.1.2 Parametr sestav Perioda. Implicitně nevyplněno. Nejedná se o povinné pole. V případě nevyplnění se vrátí údaje za všechny periody.
- *Typ kontraktu* – výběr podle typu kontraktu:
    - *Vše* – implicitní nastavení,
    - *Standardní* – neblokový (hodinový/čtvrthodinový) kontrakt,
    - *Blokový.*
- *Typ produktu* – výběr podle typu produktu:
    - *Vše – implicitní nastavení,*
    - *15 min,*
    - *60 min.*

Sestava obsahuje tyto sloupce:

- *Kontrakt* – název kontraktu, na jehož základě obchod vznikl,

- *Krátký název kontraktu* - pro standardní kontrakty XBID je krátký název kontraktu zobrazen ve formátu *YYYYMMDD hh:mi$_{od}$-hh:mi$_{do}$*, pro blokové kontrakty XBID je krátký název kontraktu zobrazen ve formátu *YYYYMMDD$_{od}$ hh:mi$_{od}$ - YYYYMMDD$_{do}$ hh:mi$_{do}$*
- *Den dodávky od* - datum dne dodávky od,
- *Den dodávky do* – datum dne dodávky do, pro standardní a blokové kontrakty v rámci jednoho dne dodávky je stejné jako *Den dodávky od*, u obchodů blokových kontraktů přes 2 dny dodávky platí, že *Den dodávky do* = *Den dodávky od* +1

5.6.16 *Perioda od* – čas zahájení dodávky v rámci *Dne dodávky od* pro danou čtvrthodinovou nebo hodinovou periodu ve formátu hh:mi (reprezentace period při přechodu času je popsána v kapitole 5.6.1 Obecné informace

- Přechody času),

5.6.17 *Perioda do* – čas ukončení poslední periody dodávky v rámci *Dne dodávky do* pro danou čtvrthodinovou nebo hodinovou periodu ve formátu hh:mi (reprezentace period při přechodu času je popsána v kapitole 5.6.1 Obecné informace

- Přechody času),
- *Agresor (N/P)* – Strana obchodu (nákup/prodej), která byla iniciátorem vzniku obchodu,
- *Množství [MW]* – množství jednoho obchodu vyjádřené v jednotkách MW, v případě obchodu nad blokovým kontraktem se jedná o poměrné množství vztažené k dané hodině dodávky,
- *Celkové zobchodované množství bloku [MWh]* – celkové zobchodované množství za všechny hodiny bloku (součin množství daného obchodu a počtu hodin bloku), pro hodinové kontrakty zůstává pole nevyplněné,
- *Cena [Eur/MWh]* – Cena obchodu stanovená dle pravidel obchodování,
- *Částka [Eur]* – Celková částka uzavřeného obchodu, v případě obchodu nad standardním kontraktem (hodinový, nebo čtvrthodinový) je spočtená jako součin množství obchodu v MWh a ceny obchodu v EUR/MWh, v případě obchodu nad blokovým kontraktem je spočtená jako součin celkového zobchodovaného množství bloku v MWh a ceny obchodu v EUR/MWh,
- *Realizováno* – Datum a čas vytvoření obchodu, v případě obchodu uzavřeném na XBID trhu se jedná o datum a čas vzniku obchodu v systému XBID.

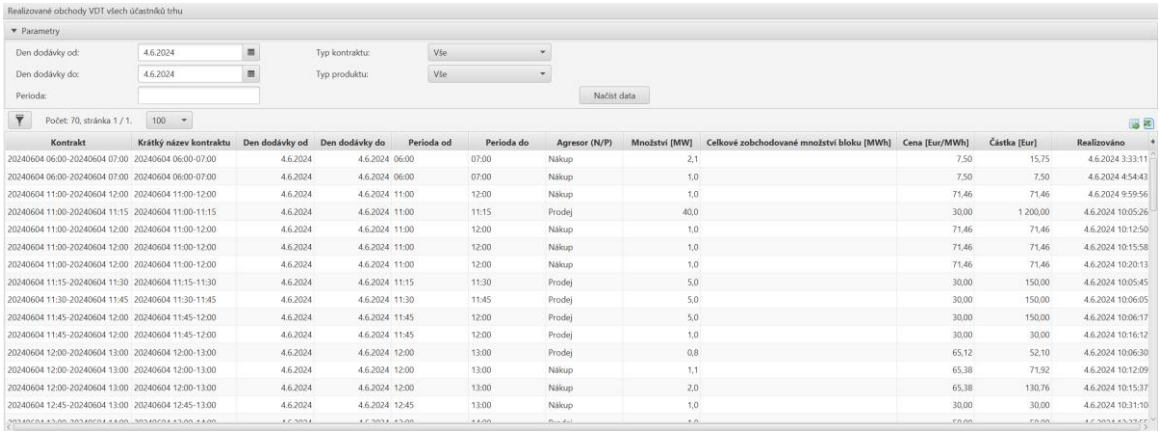

Kontrakt	Krátký název kontraktu	Den dodávky od	Den dodávky do	Perioda od	Perioda do	Agresor (N/P)	Množství [MW]	Celkové zobchodované množství bloku [MWh]	Cena [Eur/MWh]	Částka [Eur]	Realizováno
20240604 06:00-20240604 07:00	20240604 06:00-07:00	4.6.2024	4.6.2024	06:00	07:00	Nákup	2,1		7,50	15,75	4.6.2024 3:33:11
20240604 06:00-20240604 07:00	20240604 06:00-07:00	4.6.2024	4.6.2024	06:00	07:00	Nákup	1,0		7,50	7,50	4.6.2024 4:54:43
20240604 11:00-20240604 12:00	20240604 11:00-12:00	4.6.2024	4.6.2024	11:00	12:00	Nákup	1,0		71,46	71,46	4.6.2024 9:59:56
20240604 11:00-20240604 11:15	20240604 11:00-11:15	4.6.2024	4.6.2024	11:00	11:15	Prodej	40,0		30,00	1 200,00	4.6.2024 10:05:26
20240604 11:00-20240604 12:00	20240604 11:00-12:00	4.6.2024	4.6.2024	11:00	12:00	Nákup	1,0		71,46	71,46	4.6.2024 10:12:50
20240604 11:00-20240604 12:00	20240604 11:00-12:00	4.6.2024	4.6.2024	11:00	12:00	Nákup	1,0		71,46	71,46	4.6.2024 10:15:58
20240604 11:00-20240604 12:00	20240604 11:00-12:00	4.6.2024	4.6.2024	11:00	12:00	Nákup	1,0		71,46	71,46	4.6.2024 10:20:13
20240604 11:15-20240604 11:30	20240604 11:15-11:30	4.6.2024	4.6.2024	11:15	11:30	Prodej	5,0		30,00	150,00	4.6.2024 10:05:45
20240604 11:30-20240604 11:45	20240604 11:30-11:45	4.6.2024	4.6.2024	11:30	11:45	Prodej	5,0		30,00	150,00	4.6.2024 10:06:05
20240604 11:45-20240604 12:00	20240604 11:45-12:00	4.6.2024	4.6.2024	11:45	12:00	Prodej	5,0		30,00	150,00	4.6.2024 10:06:17
20240604 11:45-20240604 12:00	20240604 11:45-12:00	4.6.2024	4.6.2024	11:45	12:00	Prodej	1,0		30,00	30,00	4.6.2024 10:16:12
20240604 12:00-20240604 13:00	20240604 12:00-13:00	4.6.2024	4.6.2024	12:00	13:00	Prodej	0,8		65,12	52,10	4.6.2024 10:06:30
20240604 12:00-20240604 13:00	20240604 12:00-13:00	4.6.2024	4.6.2024	12:00	13:00	Nákup	1,1		65,38	71,92	4.6.2024 10:12:09
20240604 12:00-20240604 13:00	20240604 12:00-13:00	4.6.2024	4.6.2024	12:00	13:00	Nákup	2,0		65,38	130,76	4.6.2024 10:15:37
20240604 12:45-20240604 13:00	20240604 12:45-13:00	4.6.2024	4.6.2024	12:45	13:00	Nákup	1,0		30,00	30,00	4.6.2024 10:31:10

Obrázek 80: Sestavy – Realizované obchody VDT všech účastníků trhu (XBID)

5.6.18 Výsledky VDT dle účastníků trhu

Tato sestava zobrazuje přehled agregovaných výsledků obchodování s čtvrthodinovými, hodinovými i blokovými kontrakty na VDT pro přihlášeného účastníka trhu bez ohledu na obchodování na XBID i Záložním VDT.
Hodnoty blokových obchodů jsou přepočteny do příslušných period a zobrazeny v rastru dle daného časového rozlišení (viz níže). Do výpočtu jsou zahrnuty pouze obchody, které nebyly odvolány nebo zrušeny.

Časové rozlišení agregovaných výsledků obchodování

- Pro dny dodávky, ve kterých se obchoduje nebo obchodovalo pouze s 60min kontrakty, jsou výsledky obchodování v sestavě zobrazeny jako **hodinové agregované výsledky obchodování**. Hodnoty blokových obchodů jsou přepočteny do hodin a zobrazeny v hodinovém rastru.
- Pro dny dodávky, ve kterých se obchoduje s 60min kontrakty i 15 min kontrakty, jsou výsledky obchodování v sestavě zobrazeny jako **čtvrthodinové agregované výsledky obchodování**. Hodnoty hodinových obchodů a blokových obchodů jsou přepočteny do čtvrthodin a zobrazeny ve čtvrthodinovém rastru.

Sestava má tyto parametry:

- *Den dodávky od* – definuje počáteční datum dodávky pro výběr dat, implicitně nastaven na aktuální kalendářní den,
- *Den dodávky do* – definuje konečné datum dodávky pro výběr dat, implicitně nastaven na aktuální kalendářní den,
- *Perioda* - Způsob práce s parametrem je popsán v kapitole 5.6.1.2 Parametr sestav Perioda. Implicitně nevyplněno. Nejedná se o povinné pole. V případě nevyplnění se vrátí údaje za všechny periody,

Sestava obsahuje tyto sloupce:

- *Účastník* - EAN účastníka trhu; v případě typů záznamů „*VP ceny [Eur/MWh]*“ a „*VP ceny bloky [Eur/MWh]*“ není položka vyplněna; po přidržení kurzoru na EAN účastníka je zobrazen popisek s jeho názvem.
- *Den dodávky* - datum dne dodávky.

5.6.19 *Perioda* - Časové období dané hodinové (časové období vyjádřeno jako hh-hh), nebo čtvrthodinové (časové období vyjádřeno jako hh:mi-hh:mi) periody dodávky. Rozlišení periody dodávky (hodinové nebo čtvrthodinové) je pro jeden den dodávky vždy stejné a odpovídá nejkratší době dodávky obchodovatelných produktů na VDT v daném dni dodávky. Reprezentace period při přechodu času je popsána v kapitole 5.6.1 Obecné informace

- Přechody času.
- *Nákup [MW]* - Celkové nakoupené množství v MW spočtené jako součet zobchodovaného množství všech uzavřených obchodů pro dané hodinové kontrakty, čtvrthodinové kontrakty i blokové kontrakty, jež intervalem dodávky spadají do dané periody a zároveň, kde účastník vystupuje na straně nákupu.

- *Prodej [MW]* - Celkové prodané množství v MW spočtené jako součet zobchodovaného množství všech uzavřených obchodů pro dané hodinové kontrakty, čtvrthodinové kontrakty i blokové kontrakty, jež intervalem dodávky spadají do dané periody a zároveň, kde účastník vystupuje na straně prodeje.
- *Nákup [MWh]* – Položka *Nákup [MW]* převedená na MWh.
- *Prodej [MWh]* – Položka *Prodej [MW]* převedená na MWh.
- *VP ceny nákup [Eur/MWh]* - Vážený průměr ceny stanovený na základě všech uzavřených obchodů na nákup pro hodinové kontrakty, čtvrthodinové kontrakty i blokové kontrakty, jež intervalem dodávky spadají do dané periody a zároveň, kde účastník vystupuje na straně nákupu. Při výpočtu váženého průměru ceny se cena každého obchodu váží jeho množstvím v MW.
- *VP ceny prodej [Eur/MWh]* - Vážený průměr ceny stanovený na základě všech uzavřených obchodů na prodej pro hodinové kontrakty, čtvrthodinové kontrakty i blokové kontrakty, jež intervalem dodávky spadají do dané periody a zároveň, kde účastník vystupuje na straně prodeje. Při výpočtu váženého průměru ceny se cena každého obchodu váží jeho množstvím v MW.
- *VP ceny oblast [Eur/MWh]* - Vážený průměr ceny stanovený na základě všech uzavřených obchodů pro hodinové kontrakty, čtvrthodinové kontrakty i blokové kontrakty, jež intervalem dodávky spadají do dané periody (obchod uvnitř oblasti dodávky je započten pouze jednou). Při výpočtu váženého průměru ceny se cena každého obchodu váží jeho množstvím v MW.

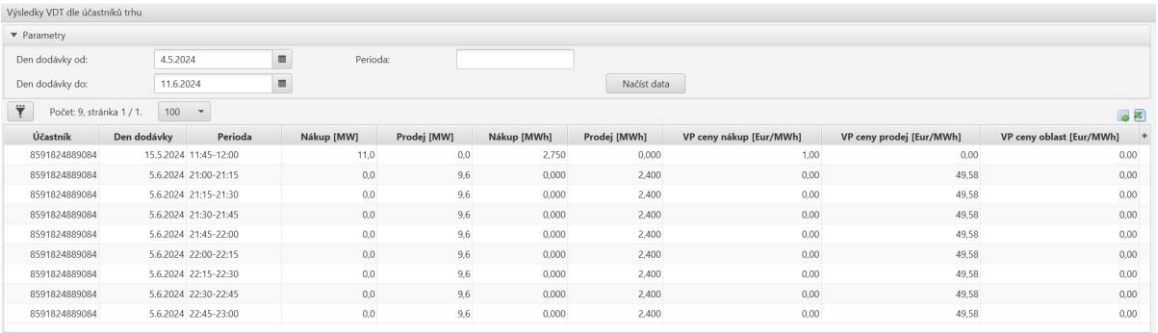

Účastník	Den dodávky	Perioda	Nákup [MW]	Prodej [MW]	Nákup [MWh]	Prodej [MWh]	VP ceny nákup [Eur/MWh]	VP ceny prodej [Eur/MWh]	VP ceny oblast [Eur/MWh]
8591824889084	15.5.2024	11:45-12:00	11,0	0,0	2,750	0,000	1,00	0,00	0,00
8591824889084	5.6.2024	21:00-21:15	0,0	9,6	0,000	2,400	0,00	49,58	0,00
8591824889084	5.6.2024	21:15-21:30	0,0	9,6	0,000	2,400	0,00	49,58	0,00
8591824889084	5.6.2024	21:30-21:45	0,0	9,6	0,000	2,400	0,00	49,58	0,00
8591824889084	5.6.2024	21:45-22:00	0,0	9,6	0,000	2,400	0,00	49,58	0,00
8591824889084	5.6.2024	22:00-22:15	0,0	9,6	0,000	2,400	0,00	49,58	0,00
8591824889084	5.6.2024	22:15-22:30	0,0	9,6	0,000	2,400	0,00	49,58	0,00
8591824889084	5.6.2024	22:30-22:45	0,0	9,6	0,000	2,400	0,00	49,58	0,00
8591824889084	5.6.2024	22:45-23:00	0,0	9,6	0,000	2,400	0,00	49,58	0,00

Obrázek 81: Sestavy – Výsledky VDT dle účastníků trhu (XBID)

5.6.20 Hub-to-hub matice

Sestava zobrazuje hodnoty dat kapacit mezi propojenými tržními oblastmi, pro které byly data Hub-to-Hub matice poskytnuté provozovateli přenosových soustav prostřednictvím systému XBID, a to pro každý interval zvoleného dne dodávky (či intervalu dnů dodávek), pro který již bylo provedeno uzavření obchodování příslušného kontraktu XBID trhu.
Formulář poskytuje dvojí způsob prezentace dat Hub-to-Hub matice:

- Dle tržní oblasti – na záložce *Matice-oblast trhu* jsou pro českou tržní oblast zobrazeny data kapacit ve vztahu k ostatním tržním oblastem vůči kterým je OTE aktivní pro všechny intervaly dodávky zvoleného rozsahu dnů dodávky, zobrazeny budou pouze intervaly dodávky a pro které již bylo provedeno uzavření obchodování XBID trhu, hodnoty v některém z intervalů mohou být prázdné, pokud daná oblast trhu obdržena byla, avšak ne pro nevyplněný interval.
- Dle periody – na záložce *Matice – perioda* jsou pro zvolený den a interval dodávky zobrazeny data kapacit ve vztahu k ostatním tržním oblastem navzájem, pro intervaly dne

dodávky, pro které ještě nebylo provedeno uzavření obchodování XBID trhu, sestava nebude vykreslena.

Pokud je v době kontroly časové uzávěrky ukončení implicitní alokace dat kapacit pro daný kontrakt provedena odstávka systému, nebude po zapnutí OTE-COM tento kontrakt v této sestavě vůbec zobrazen.

Sestava má pro záložku *Matice-oblast trhu* tyto parametry:

- *Den dodávky od* – datum dodávky od, implicitně nastaven na aktuální kalendářní den,
- *Den dodávky do* – datum dodávky do, implicitně nastaven na aktuální kalendářní den +1.

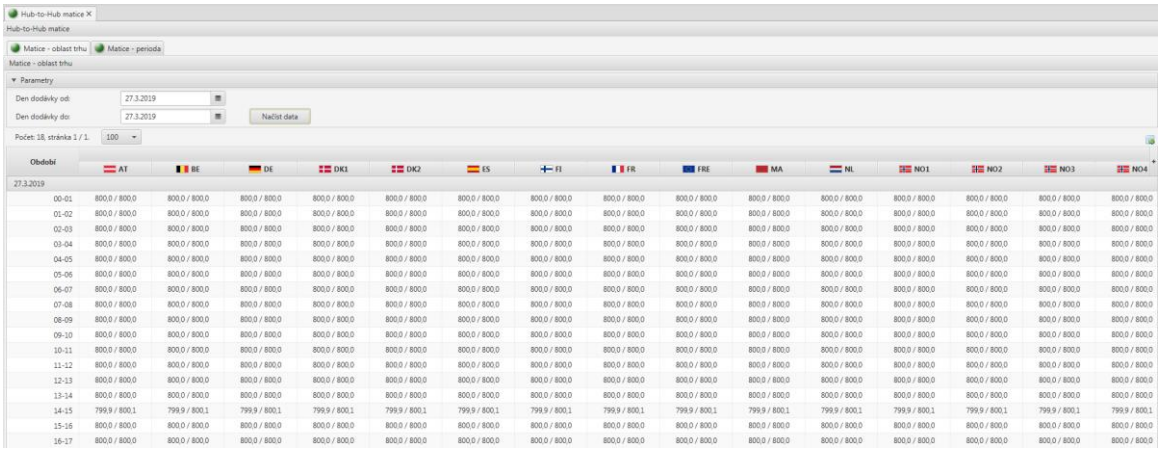

Obrázek 82: Sestavy – Hub-to-hub matice – oblast trhu (XBID)

Sestava má pro záložku *Matice-perioda* tyto parametry:

- *Oblast trhu* – sloupec obsahuje výčet všech tržních oblastí XBID, vůči kterým je OTE aktivní,
- *[Hub]->{česká tržní oblast}* – hodnoty profilů ve směru „Od“ dané tržní oblasti,
- *{česká tržní oblast}->[Hub]* – hodnoty profilů ve směru „Do“ dané tržní oblasti

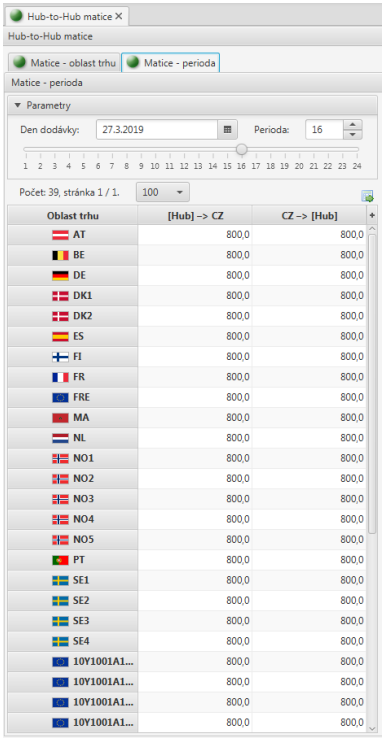

Obrázek 83: Sestavy – Hub-to-hub matice - perioda (XBID)

5.7 Historické sestavy

Historické sestavy jsou jednotné pro trh XBID i Záložní VDT. V jednotlivých kapitolách jsou uvedeny shodné informace s upozorněním na specifika příslušného trhu.

Volba umožňuje prohlížet historická data (tzv. warm data) vlastních nabídek a obchodů na vnitrodenním trhu, také poskytuje statistické údaje o výsledcích obchodování po hodinách pro daného účastníka trhu.

Data zvolené sestavy jsou zobrazena po zadání parametrů a stisku tlačítka

.

Obsah sestav je možno exportovat do souboru ve zvoleném formátu (typy výstupu jsou Excel, PDF, TXT a XML) po načtení dat a stisku tlačítka *Export dat* nebo *Export všech dat* (platí pro sestavy Nabídky dle dne dodávky VDT – hist. a Obchody dle dne dodávky VDT – hist.).

Volba je přístupná z hlavního menu aplikace:

Sestavy → VDT historie

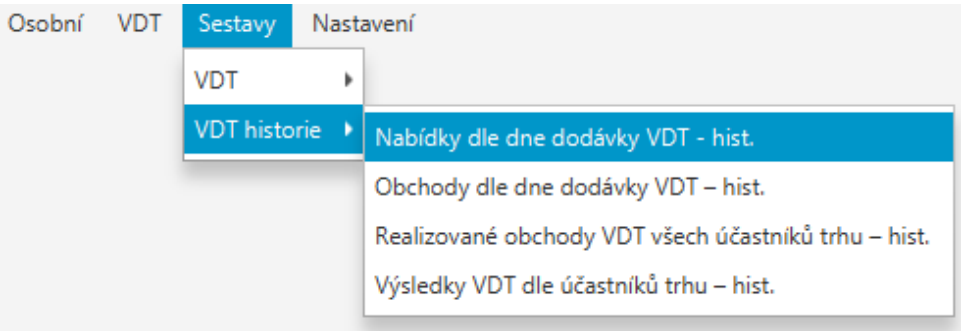

Obrázek 84: Přístup k historickým sestavám XBID

5.7.1 Nabídky dle dne dodávky VDT – hist.

Sestava zobrazuje přehled nabídek zadaných na VDT v definovaném období starší než 7 měsíců. Parametry a sloupce sestavy jsou shodné jako v kapitole *5.6.2 Nabídky dle dne dodávky VDT*, jen implicitní vyplnění parametrů se liší pro:

- *Den dodávky od* –implicitně nastaven na poslední den, který byl přenesen z Hot dat (minimálně 214 kalendářní den do minulosti),
- *Den dodávky do* –implicitně nastaven shodně jako *Den dodávky od*,

5.7.2 Obchody dle dne dodávky VDT – hist.

Sestava zobrazuje přehled uzavřených obchodů na VDT v definovaném období starší než 7 měsíců. Paramerty a sloupce sestavy jsou shodné jako v kapitole *5.6.3 Obchody dle dne dodávky VDT*, jen implicitní vyplnění parametrů se liší pro:

- *Den dodávky od* –implicitně nastaven na poslední den, který byl přenesen z Hot dat (minimálně 214 kalendářní den do minulosti),
- *Den dodávky do* –implicitně nastaven shodně jako *Den dodávky od*,

5.7.3 Realizované obchody VDT všech účastníků trhu – hist.

Sestava zobrazuje anonymní seznam všech obchodů na VDT, ve které všichni účastníci vidí všechna data starší než 7 měsíců. Paranetry a sloupce sestavy jsou shodné jako v kapitole *5.6.6 Realizované obchody VDT všech účastníků trhu,* jen implicitní vyplnění parametrů se liší pro:

- *Den dodávky od* –implicitně nastaven na poslední den, který byl přenesen z Hot dat (minimálně 214 kalendářní den do minulosti),
- *Den dodávky do* – implicitně nastaven shodně jako *Den dodávky od*,

5.7.4 Výsledky VDT dle účastníků trhu – hist.

Sestava zobrazuje přehled agregovaných výsledků obchodování s hodinovými i blokovými kontrakty na VDT pro přihlášeného účastníka trhu. Data jsou starší než 7 měsíců. Parametry a sloupce sestavy jsou shodné jako v kapitole *5.6.7 Výsledky VDT dle účastníků trhu,* jen implicitní vyplnění parametrů se liší pro:

- *Den dodávky od* – implicitně nastaven na poslední den, který byl přenesen z Hot dat (minimálně 214 kalendářní den do minulosti),
- *Den dodávky do* –implicitně nastaven shodně jako *Den dodávky od*,

6 Záložní VDT

V případě technických či jiných důvodů, které brání organizování VDT formou implicitního obchodování, bez ohledu na to, zda nastaly v systému OTE, v systému XBID nebo ostatních organizátorů trhů nebo provozovatelů přenosových soustav, může operátor trhu rozhodnout o zastavení obchodování na VDT formou implicitního obchodování a o možnosti aktivace obchodování na VDT formou Záložního VDT. Aktivace Záložního VDT se provádí na pokyn operátora OTE.

Popis změny formy organizace obchodování na VDT je popsán v kapitole *3 Základní principy obchodování na trhu VDT* a 6.1 Obchodovací obrazovka Záložního VDT

6.1 Obchodovací obrazovka Záložního VDT

Obchodovací obrazovka Záložního VDT slouží účastníkům trhu k zadávání, modifikaci a anulaci nabídek a rovněž i ke sledování průběhu a výsledků obchodování obdobně jako v případě organizování VDT formou implicitního obchodování XBID (viz. kapitola 5.1 Obchodovací obrazovka VDT).

Organizace VDT formou Záložního VDT je indikována následovně:

- V záhlaví aplikace je zobrazena ikona indikující organizaci VDT formou Záložního VDT
- Na panelu Přehled trhu je zobrazen tučný text „XBID odpojen – Produkty Záložního VDT“ v červené barvě
- Semafor na kartě Obchodovací obrazovka VDT je zelený
- Na obchodovací obrazovce jsou zobrazeny výhradně kontrakty Záložního VDT (vyznačeny červenou barvou).

6.2 Práce s nabídkami na Záložním VDT

6.2.1 Příjem nabídek

Pro příjem nabídek na Záložním VDT platí obdobná pravidla a ustanovení jako v případě organizování VDT formou implicitního obchodování XBID (viz kapitola 5.2.1 Příjem nabídek).

6.2.2 Modifikace nabídek

Pro modifikaci nabídek na Záložním VDT platí obdobná pravidla a ustanovení jako v případě organizování VDT formou implicitního obchodování XBID (viz kapitola 5.2.2 Modifikace nabídek) s tím rozdílem, že u *Záložního VDT* do podmínek provedení modifikace nevstupuje prvek centrální strany XBID, jelikož kontinuální párování zajišťuje lokální řešení bez účasti centrální XBID strany.

6.2.3 Hromadné zadání nabídek v rámci jednoho dne dodávky pro Záložní VDT

Pro hromadné zadání nabídek na Záložním VDT platí obdobná pravidla a ustanovení jako v případě organizování VDT formou implicitního obchodování XBID (viz kapitola 5.2.3 Hromadné zadání nabídek v rámci jednoho dne dodávky)

6.2.4 Validace dat

Funkce provádí všechny nezbytné validace s cílem zaručit splnění podmínek trhu definovaných pro vkládání nabídek pro jednotlivé kontrakty v souladu s definicí trhu a parametry trhu a kontraktů.

Validace je prováděna ve dvou fázích. **První fáze** se provádí *na straně klientské aplik*ace a týká se především prověření formátů dat a jejich platnosti v jednotlivých polích.

Výčet kontrol je následující:

- Formální kontrola vyplněných polí formuláře (například: Množství, Zobrazované množství, Cena).
- Kontrola časového kroku pro časovou restrikci GTD (kontrola se provádí automaticky po vyplnění a opuštění pole pro specifikaci časového okamžiku platnosti nabídky *Platná do*):
    - Datum a čas platnosti nabídky v případě časové restrikce GTD musí odpovídat definovanému časovému kroku (5 minut), pokud je kontrola neúspěšná, formulář zobrazí chybovou zprávu o neplatném časovém kroku: *„Datum/čas musí být zadán v rozlišení na celých % časový krok v minutách% minut.“*
- Kontrola uživatelských parametrů pro limity nabídek (viz kapitola *4.2.3 Uživatelské parametry pro limity nabídek*):
    - Minimální cena nabídky na prodej pro daný trh, Maximální cena nabídky na nákup pro daný trh:
        - Cena definovaná v nabídce **na prodej** kontraktu nesmí přesáhnout uživatelský parametr *Minimální cena nabídky na prodej* pro daný trh daného uživatele. Pokud není uživatelský parametr stanoven, není systémem z pohledu tohoto parametru prováděna žádná kontrola. Pokud je kontrola neúspěšná, je operace přerušena s upozorněním na překročení **dolního limitu ceny** s volbou pokračovat, či ne. Text upozornění: *„Překročen uživatelsky definovaný limit pro minimální cenu nabídky na prodej. Povolený limit je %minimální cena%. Přejete si pokračovat?“*
        - Cena definovaná v nabídce **na nákup** kontraktu nesmí přesáhnout uživatelský parametr *Maximální cena nabídky na nákup* pro daný trh daného uživatele. Pokud není uživatelský parametr stanoven, není systémem z pohledu tohoto parametru prováděna žádná kontrola. Pokud je kontrola neúspěšná, je operace přerušena s upozorněním na překročení **horního limitu ceny** s volbou pokračovat, či ne. Text upozornění: *„Překročen uživatelsky definovaný limit pro maximální cenu nabídky na nákup. Povolený limit je %maximální cena%. Přejete si pokračovat?“*.
    - Maximální množství nabídky pro daný trh:
        - Pro limitní nebo Iceberg nabídku platí:

          Množství nabídky nesmí přesáhnout uživatelský parametr *Maximální množství nabídky* pro daný trh. Pokud není uživatelský parametr stanoven, není systémem z pohledu tohoto parametru prováděna žádná kontrola. Pokud je kontrola neúspěšná, je operace přerušena s upozorněním na

překročení **limitu množství** s volbou pokračovat, či ne. Text upozornění: *„Překročen uživatelsky definovaný limit pro maximální množství nabídky. Povolený limit je %maximální množství%. Přejete si pokračovat?“*.

- Pro blokovou limitní nabídku platí:

  Množství nabídky **v jednotlivé hodině** nesmí přesáhnout uživatelský parametr *Maximální množství nabídky pro daný trh* definovaný pro produkt s hodinovou periodou dodávky. Pokud není uživatelský parametr stanoven, není systémem z pohledu tohoto parametru prováděna žádná kontrola. Pokud je kontrola neúspěšná, je operace přerušena s upozorněním na překročení **limitu množství** s volbou pokračovat, či ne. Text upozornění: *„Překročen uživatelsky definovaný limit pro maximální množství nabídky. Povolený limit je %maximální množství%. Přejete si pokračovat?“*.

- Kontrola cen:
  - Cena definovaná v nabídce na nákup/prodej kontraktu musí odpovídat parametrům produktu: Minimální cena, maximální cena a cenový krok. Cena musí být v nabídce uvedena.
  - Atribut „Změna ceny“ musí odpovídat parametrům produktu: Minimální cena, Maximální cena a Cenový krok. Kontrola se provádí pouze pro nabídky typu ICEBERG.
  - Hodnota atributu *Změna ceny* nesmí přesáhnout parametr produktu *Rozsah změny ceny ICB*, pokud je kontrola neúspěšná, formulář zobrazí chybovou zprávu se zobrazením hodnoty parametru produktu *Rozsah změny ceny ICB.*
- Kontrola množství:
  - Množství definované v nabídce na nákup/prodej kontraktu musí odpovídat parametrům produktu: Minimální množství, Maximální množství a Množstevní krok. Celkové množství musí být v nabídce uvedeno.
  - Zobrazované množství musí odpovídat parametrům produktu: Minimální množství, Maximální množství a Množstevní krok. Zobrazované množství musí být v nabídce uvedeno. Kontrola se provádí pouze pro nabídky typu ICEBERG.
  - Zobrazované množství nabídky ICEBERG nesmí přesáhnout hodnotu *Minimální zobrazované množství ICB,* v případě, že je kontrola neúspěšná, formulář zobrazí chybovou zprávu se zobrazením hodnoty parametru produktu *Minimální zobrazované množství ICB*.

Druhá fáze validace probíhá na straně *aplikačního serveru,* a to shodně pro nabídky zadané prostřednictvím AK i obchodovací obrazovky. Provádí se kontrola správnosti registrace uživatele a účastníka trhu a ověřuje se správnost vložených dat v porovnání s ostatními hodnotami v databázi (registrační data účastníka, informace o obchodovaném kontraktu, informace o parametrech trhu v souladu s nastavením parametrů kontraktů Záložního VDT).

Výčet kontrol je následující:

- Kontrola účastníka:
  - Účastník musí být platným SZ pro období dodávky čtvrthodinového/hodinového/blokového kontraktu.

- Účastník musí mít přidělenu činnost „VDT“ pro období dodávky čtvrthodinového/hodinového/blokového kontraktu.
- Účastník zadávající nabídky na VDT nebo modifikující nabídky na VDT musí mít právo pro přístup na VDT a také musí mít právo modifikace na VDT pro období dodávky čtvrthodinového/hodinového/blokového kontraktu.

- Kontrola kontraktu:
  - V případě kteréhokoliv typu nabídky
    - Kontrola přiděleného produktu – kontrola produktu přiděleného pro obchodování danému uživateli (viz kapitola *4.3 Přidělování produktů VDT*).
  - V případě limitní nebo Iceberg nabídky:
    - Kontrola identifikace čtvrthodinového/hodinového kontraktu – specifikovaný kontrakt existuje.
    - Kontrola příznaku deaktivace čtvrthodinového/hodinového kontraktu – kontrola, zda je příznak deaktivace kontraktu nastaven na hodnotu *Ne* (aktivace/deaktivace kontraktu je vyhrazena administrátorovi systému).
    - V případě aktivní nabídky kontrola, zda se kontrakt nachází v období, kdy je možno s ním obchodovat (je ve stavu *Otevřený*).
    - V případě neaktivní nabídky kontrola, zda se kontrakt nachází v období, kdy je možno s kontraktem obchodovat (je ve stavu nebo *Otevřený*).
  - V případě blokové limitní nabídky:
    - Kontrola příznaku deaktivace podkladového kontraktu – kontrola všech podkladových kontraktů daného blokového kontraktu, zda je příznak deaktivace kontraktu nastaven na hodnotu *Ne* (aktivace/deaktivace kontraktu je vyhrazena administrátorovi systému).
    - V případě aktivní nabídky kontrola, zda se první podkladový kontrakt nachází v období, kdy je možno s ním obchodovat (je ve stavu *Otevřený*).
    - V případě neaktivní nabídky kontrola, zda se první podkladový kontrakt nachází v období, kdy je možno s kontraktem obchodovat (je ve stavu *Otevřený*).

    Zavedení:
    - Kontrola identifikace všech podkladových kontraktů – kontrola existence všech podkladových kontraktů.
    - Kontrola intervalu dodávky podkladových kontraktů – kontrola, zdali je interval dodávky mezi prvním a posledním podkladovým kontraktem minimálně 2 obchodní hodiny
    - Kontrola jednotného dne dodávky– kontrola, že se první a poslední kontrakt nacházejí ve stejném dni dodávky

    Modifikace:
    - Kontrola identifikace blokového kontraktu – specifikovaný kontrakt existuje.
- Kontrola finančního zajištění:
    - **Při zadávání nabídek** je aplikována kontrola finančního zajištění (vlastní kontrolu FZ provádí modul finančního zajištění).

        - Kontrola je prováděna **synchronně**, to znamená, že systém čeká na vyhodnocení FZ. Zajišťovány jsou nabídky ve stavu *Aktivní* a *Neaktivní* (pokud jsou založeny na produkt otevřený pro obchodování).

    - **Při modifikaci nabídek** v případě, že se jedná o změnu celkového/zobrazeného množství a/nebo ceny, je provedena kontrola finančního zajištění vůči limitu VDT. **Tato kontrola není prováděna v případě automatické modifikace nabídky v rámci vypsání dalšího dílu nabídky Iceberg** v rámci procesu kontinuálního párování (viz kapitola *6.3 Proces kontinuálního obchodování Záložního VDT*).
        - Kontrola je prováděna **synchronně**, to znamená, že systém čeká na vyhodnocení FZ. Zajišťovány jsou nabídky ve stavu *Aktivní* a *Neaktivní* (pokud jsou založeny na produkt otevřený pro obchodování).

- Kontrola typu nabídky a restrikce (viz kapitola *3.2.2 Podporované typy nabídek VDT*):
    - Typ zadané/modifikované nabídky musí odpovídat podporovanému typu nabídky VDT definovaném v platné definici trhu VDT.
    - Prováděcí a časová restrikce musí odpovídat podporované restrikci pro daný typ nabídky definované v platné definici trhu VDT.
    - Časová restrikce GTD a GFS není povolena spolu s prováděcí restrikcí FOK, IOC.
    - Datum a čas stažení nabídky (v případě časové restrikce GTD) se musí nacházet v období, kdy je kontrakt obchodovatelný a musí být vyšší než aktuální čas.
    - Blokovou limitní nabídku lze zadat pouze, pokud je u produktu VDT nastaveno umožnění obchodování s blokem hodin (nastavení je vyhrazeno administrátorovi systému).
- Kontrola cen:
    - Cena definovaná v nabídce na nákup/prodej kontraktu musí odpovídat parametrům produktu (Minimální cena, Maximální cena a Cenový krok). Cena musí být v nabídce uvedena (viz kapitola *4.1 Nastavení parametrů trhů*).
    - Kontrola pole *Změna ceny* – se provádí pouze pro nabídky typu Iceberg. V případě nabídky na nákup je povolena pouze záporná hodnota včetně nuly, v případě nabídky na prodej pouze kladná hodnota včetně nuly.
    - Hodnota atributu *Změna ceny* nesmí přesáhnout parametr produktu *Rozsah změny ceny ICB.*
- Kontrola množství:
    - Množství definované v nabídce na nákup/prodej hodinového (podkladového) kontraktu musí odpovídat parametrům produktu (Minimální množství, Maximální množství a Množstevní krok). Množství musí být v nabídce uvedeno (viz kapitola *4.1 Nastavení parametrů trhů*).
    - Kontrola pole *Zobrazované množství* se provádí pouze pro nabídky typu Iceberg. Hodnota nesmí přesahovat celkové množství nabídky.
    - *Zobrazované množství* nabídky Iceberg nesmí přesáhnout parametr produktu *Minimální zobrazované množství ICB*.
- Kontrola akce modifikace:

- v rámci modifikace nabídky nelze měnit následující atributy nabídky: *Typ nabídky, Nákup/Prodej, Kontrakt, ID nabídky, Prováděcí restrikce* (v případě Iceberg a blokové limitní nabídky).
- modifikaci nelze provést, pokud nabídka:
  - je anulovaná nebo
  - je stažena z obchodování (má uplynulou časovou platnost),
  - zadané ID nabídky je neplatné,
  - max. verze nabídky v systému neodpovídá požadované verzi nabídky na modifikaci (modifikovat lze pouze poslední verzi nabídky).

Na základě výsledku kontroly je nabídka na nákup/prodej kontraktu VDT klasifikována jako:

Platná nabídka na nákup/prodej kontraktu: jedná se o nabídku na nákup/prodej kontraktu, která **úspěšně prošla procesem validace**. Výsledek zavedení/modifikace nabídky je účastníkovi oznámen prostřednictvím zprávy audit logu. Nabídce je přiřazeno jednoznačný identifikátor nabídky a verze rovna 0 (při zavedení nové nabídky), nebo navýšena verze nabídky (při modifikace nabídky). Podle zadaného příznaku může být nabídka zavedena do systému jako *Aktivní*/*Neaktivní* s příslušným stavem.

Neúspěšná nabídka na nákup/prodej kontraktu: jedná se o nabídku na nákup/prodej kontraktu, která **neprošla validačním procesem**. Výsledek zavedení/modifikace nabídky je účastníkovi oznámen prostřednictvím zprávy audit logu se specifikací chyby. **Nabídka je zamítnuta a není vložena do systému.**

Po úspěšném ukončení validace a vložení nabídky do systému je řízení předáno procesu kontinuálního obchodování (viz kapitola *6.3 Proces kontinuálního obchodování Záložního VDT*).

Úspěšné aktivní nabídky jsou zobrazeny na obrazovce obchodování (viz kapitola *6.1 Obchodovací* obrazovka Záložního VDT).

6.2.5 Anulace nabídek na Záložním VDT

Pro anulaci nabídek na Záložním VDT platí obdobná pravidla a ustanovení jako v případě organizování VDT formou implicitního obchodování XBID (viz kapitola 5.2.5 Anulace nabídek)

6.2.6 Košík Záložního VDT

Funkce košíku v Záložního VDT je obdobná jako v případě organizování VDT formou implicitního obchodování XBID (viz. kapitola 5.2.6 Košík). Nicméně v případě záložního VDT platí tato omezení:

- Nelze zvolit prováděcí restrikce košíku *Propojené nabídky* a *Platné nabídky*.
- Není dostupná volba *Změnit vše na FOK*

6.2.7 Nastavení vypořádací měny Záložního VDT

Pro nastavení vypořádací měny Záložního VDT platí obdobná pravidla a ustanovení jako v případě organizování VDT formou implicitního obchodování XBID (viz kapitola 5.2.7 Nastavení vypořádací měny).

6.3 Proces kontinuálního obchodování Záložního VDT

Pro proces kontinuálního obchodování Záložního VDT platí obdobná pravidla a ustanovení jako v případě organizování VDT formou implicitního obchodování XBID (viz kapitola 5.3 Proces kontinuálního obchodování).

6.4 Sestavy VDT

Pro sestavy Záložního VDT platí obdobná pravidla a ustanovení jako v případě organizování VDT formou implicitního obchodování XBID (viz kapitola 5.6 Sestavy), vyjma uvedených sestav v seznamu níže:

- Seznam kontraktů VDT – oproti organizování VDT formou implicitního obchodování XBID na záložním VDT je rozdíl v sekci Popis kontraktu, jež neobsahuje položky *Krátký popis UD kontraktu* a *Dlouhý popis UD kontraktu*.

- Hub-to-Hub matice - na Záložním VDT nejsou dostupná data pro sestavu Hub-to-Hub matice, jelikož v případě Záložního VDT, jež má povahu lokálního trhu bez propojení na jiné oblasti dodávek, je obsah této sestavy irelevantní (poskytovatelem dat je centrální systém XBID).

6.5 Historické sestavy VDT

Pro sestavy Záložního VDT platí obdobná pravidla a ustanovení jako v případě organizování VDT formou implicitního obchodování XBID (viz kapitola 5.7 Historické sestavy)

7 Řízení událostí kontraktů VDT

Tato kapitola popisuje funkcionalitu svázanou s životním cyklem kontraktů. Kontrakty na základě naplánovaných událostí procházejí jednotlivými stavy. Události jsou obecně definovány na každém produktu XBID, Záložního VDT, průchod cyklem lze sledovat pro jednotlivé kontrakty prostřednictvím sestavy *Seznam kontraktů VDT* (viz kapitola 5.6.2).

Každý kontrakt na základě událostí definovaných ve svém životním cyklu může nabývat následujících stavů:

- *Vygenerovaný* – kontrakt je úspěšně vygenerován podle definovaného produktu, kontrakt se zatím nenabízí k obchodování (není viditelný na obchodovací obrazovce), jeho stav lze ověřit v sestavách *Seznam kontraktů VDT*. Tento stav kontraktu vzniká v rámci automatického procesu generování kontraktu.
- *Otevřený* – kontrakt je otevřen pro obchodování a lze s ním obchodovat. Tento stav kontraktu vzniká v rámci zpracování události *Začátek kontinuálního obchodování* (viz níže v této kapitole).
- *Uzavřený* – kontrakt je uzavřen pro obchodování a nelze s ním již obchodovat, je stále viditelný na obchodovací obrazovce. Tento stav kontraktu vzniká v rámci zpracování události *Uzavření kontinuálního obchodování* (viz níže v této kapitole).
- *Ukončený* – kontrakt je ukončený, byla provedena agregace obchodů a vyhodnocení obchodování, kontrakt již není viditelný na obchodovací obrazovce. Tímto stavem končí životní cyklus kontraktu. Daný stav vzniká v rámci zpracování události *Zveřejnění vyhodnocení obchodování* (viz níže v této kapitole). Zároveň jsou výsledky obchodování daného kontraktu k dispozici také na veřejném webu OTE.

Níže uvedený obrázek znázorňuje životní cyklus kontraktu XBID a Záložního VDT:

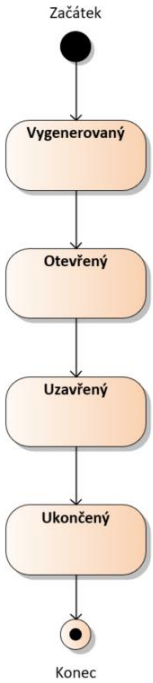

Obrázek 85: Životní cyklus kontraktů XBID a Záložního VDT

Pro každou událost daného kontraktu čekající na vyřízení (se stavem *Čekající*) dojde po uplynutí naplánovaného časového okamžiku ke zpracování dané události (událost mění stav na *Ukončená*) a jsou provedeny požadované akce. Opakované zpracování události není umožněno.

Událost „Začátek kontinuálního obchodování“:

Systém v rámci zpracování této události provede:

- zobrazení kontraktu na obchodovací obrazovce se stavem *Otevřený*, kontrakt lze obchodovat,
- vygenerování zprávy do audit logu o otevření kontraktu (*viz kapitola 5.1.2.7 Panel – Události)*
- *změna stavu události na Ukončená*,
- změna stavu kontraktu na *Otevřený*.

Událost „Uzavření kontinuálního obchodování“:

Systém v rámci zpracování této události provede:

- zobrazení kontraktu na obchodovací obrazovce se stavem *Uzavřený*, kontrakt již nelze obchodovat,
- finální Hub to Hub matice (pro XBID trh) pro všechny tržní oblasti a pro daný interval dodávky jsou uloženy do datové vrstvy
- změna stavu události na *Ukončená*,
- změna stavu kontraktu na *Uzavřený*.

Událost „Agregace množství“:

Systém v rámci zpracování této události provede:

- agregaci zobchodovaného množství daného kontraktu,
- změna stavu události na *Ukončená*.

Událost „Zveřejnění vyhodnocení obchodování“:

Systém v rámci zpracování této události provede:

- stažení kontraktu z obchodní obrazovky – kontrakt již není zobrazen,
- odeslání impulsu pro zveřejnění výsledků na veřejném webu OTE (pro XBID trh i Záložní VDT)
- vygenerování a odeslání hromadné zprávy účastníkům o ukončení kontraktu (pro XBID trh i Záložní VDT)
- vygenerování zprávy do audit logu o uzavření kontraktu (viz kapitola *5.1.2.7 Panel – Události*),
- změna stavu události na *Ukončená*,
- změna stavu kontraktu na *Ukončený*.

8 Nastavení parametrů obchodovací obrazovky VDT

Tato volba umožňuje uživateli přizpůsobit vzhled jednotlivých obrazovek aplikace VDT dle jeho vlastních potřeb.

8.1 Uživatelem definované obrazovky

Funkcionalita je určena k definování vzhledu obrazovek dle potřeb konkrétního uživatele. Uživatel si může definovat rozložení a obsah jednotlivých obrazovek podle svých potřeb. Takto navržené obrazovky jsou přístupné pouze pro konkrétního uživatele a jsou dostupné z menu Osobní. Funkcionalita je dostupná pro všechny uživatele aplikace.

Volba je přístupná z hlavního menu aplikace:

Osobní → Návrh obrazovek →

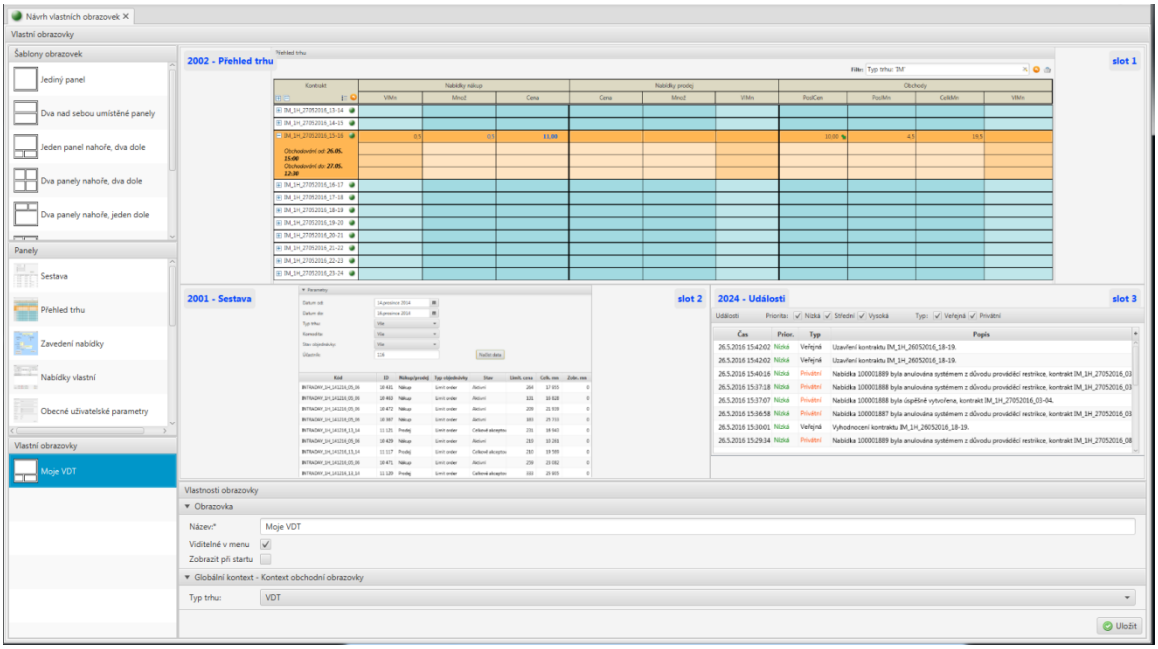

Obrázek 86: Uživatelem definované obrazovky

Obrazovka návrhu rozložení je rozdělena do těchto základních částí:

- **Levá část** – obsahuje výběrové seznamy pro konfiguraci obsahu obrazovky:
  - *Šablony obrazovek* – obsahuje seznam dostupných rozložení panelů v rámci obrazovky,
  - *Panely* – seznam konkrétních funkčních panelů pro umístění do zvolené šablony obrazovky,
  - *Vlastní obrazovky* – seznam již vytvořených a uložených uživatelských obrazovek.
- **Pravá horní část** – obsahuje náhled uživatelské obrazovky.
- **Pravá dolní část:**
  - *Vlastnosti obrazovky* – slouží k uživatelské konfiguraci celkového kontextu obrazovky a také jednotlivých slotů obrazovky.

Popis postupu sestavení nové uživatelské obrazovky:

1. Výběr šablony: v části *Šablony obrazovek* si uživatel vybere požadované rozložení panelů na stránce (např. zda potřebuje jeden nebo více slotů a jejich uspořádání na obrazovce). Volba se provádí *dvojklikem* na požadovanou šablonu z dostupného seznamu. Po jeho výběru se zobrazí v části náhledu vybrané rozložení s prázdným obsahem jednotlivých slotů.
2. Přiřazení funkčních panelů: uživatel si v seznamu *Panely* zvolí požadovaný panel a přetažením (*drag&drop*) umístí do konkrétního slotu v náhledu. Uživatel provede přiřazení do jednotlivých slotů. Zároveň může přemísťovat obsah již přiřazeného slotu do jiného jeho přetažením.
3. Vlastnosti obrazovky: nastavením základních vlastností obrazovky definuje uživatel v panelu *Vlastnosti obrazovky* název uživatelské obrazovky (tj. název, kterým bude obrazovka po uložení v aplikaci identifikována), zda má být přístupná v menu „Osobní“ a zda provést automatické zobrazení obrazovky při startu aplikace. Dále se zde provádí nastavení globálního kontextu obrazovky, který určuje příslušnost obrazovky k trhu VDT.
4. Nastavení vlastností jednotlivých panelů: v dolní části panelu *Vlastnosti obrazovky* se zobrazují možné parametry pro nastavení daného panelu. Výčet možností je závislý na zvoleném typu panelu ve slotu a většina panelů je bez konfigurace. Konfigurace se provádí například pro typ panelu *Sestava*, kde je potřeba určit požadovanou sestavu pro zobrazení v položce *Číslo tabulky* a volitelně nastavit *Viditelnost záhlaví*, *Viditelnost sloupců* sestavy, případně aktivovat *Skrývání panelu* s možností udání směru skrytí V případě, že jednotlivé sloty obrazovky jsou navzájem datově provázané, musí uživatel v panelu *Výstup* zaškrtnout ty sloty, do kterých se má odeslat výstup z aktuálně vybraného slotu (např. vybraný Kontrakt z Přehledu trhu se má zobrazit v panelu Detail kontraktu.).
   Označení pro typy zobrazovaných kontraktů: *PD kontrakty* – hodinové kontrakty, *UD kontrakty* – blokové kontrakty).
5. Přizpůsobení velikostí jednotlivých slotů: přetažením dělicích čar mezi sloty v části náhledu, je možné měnit proporce mezi jednotlivými částmi navržené obrazovky.
6. Uložení: pomocí tlačítka *Uložit* se provede uložení uživatelské obrazovky.

Popis postupu úpravy uživatelské obrazovky:

Postup úpravy uživatelské obrazovky je velice podobný jako u návrhu nové obrazovky. Změna je jen v prvním kroku, kde si uživatel pomocí dvojkliku provede načtení uložené obrazovky, kterou si následně může přizpůsobit podle svých potřeb. Pokud by při této akci došlo k přepsaní editovaného rozložení, je uživatel upozorněn, zda se má opravdu nahradit obsah aktuálně vybraného rozložení obrazovky, který není uložen.

Obdobně lze modifikovat uloženou obrazovku pomocí menu zobrazené po kliku na zvolenou obrazovku v panelu Vlastní obrazovky pravým tlačítkem myši. Tímto způsobem lze uloženou obrazovku modifikovat nebo vymazat.

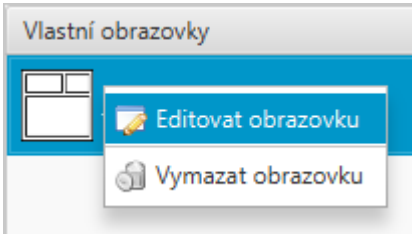

Obrázek 87: Modifikace/Vymazání vlastní obrazovky

8.2 Přizpůsobení obrazovek uživatelem

Změny popisované v této kapitole mohou být aplikované jak na standardní obrazovky předdefinované v systému, tak na uživatelsky definované obrazovky.

8.2.1 Změna proporcí mezi jednotlivými částmi panelů

Kliknutím a tažením na dělicí čáry mezi panely si může uživatel změnit vzájemné proporce panelů na obrazovce. Jednotlivé panely se při změně velikosti snaží optimálně přizpůsobit nové velikosti. Nicméně pokud by nová velikost byla příliš malá, pak se zobrazí posuvníky a uživatel pak musí pro zobrazení celého obsahu použít posuvník. Velikosti písma se nemění.

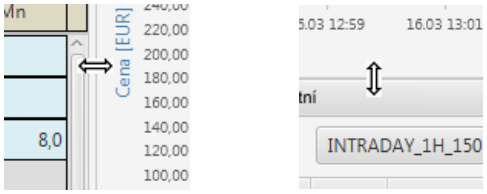

Obrázek 88: Možnosti přizpůsobení šířky/výšky panelů

8.2.2 Skrytí panelu

Uživatel si může sbalit vybraný panel do záložky. Tím se na jeho místo automaticky roztáhne sousední panel ze směru, z něhož byl schován. Opětovné zobrazení panelu se provede kliknutím na šipku pro roztažení panelu. Sbalení/rozbalení panelu je provedeno vždy ve směru znázorněném šipkou v horním pravém rohu panelu.

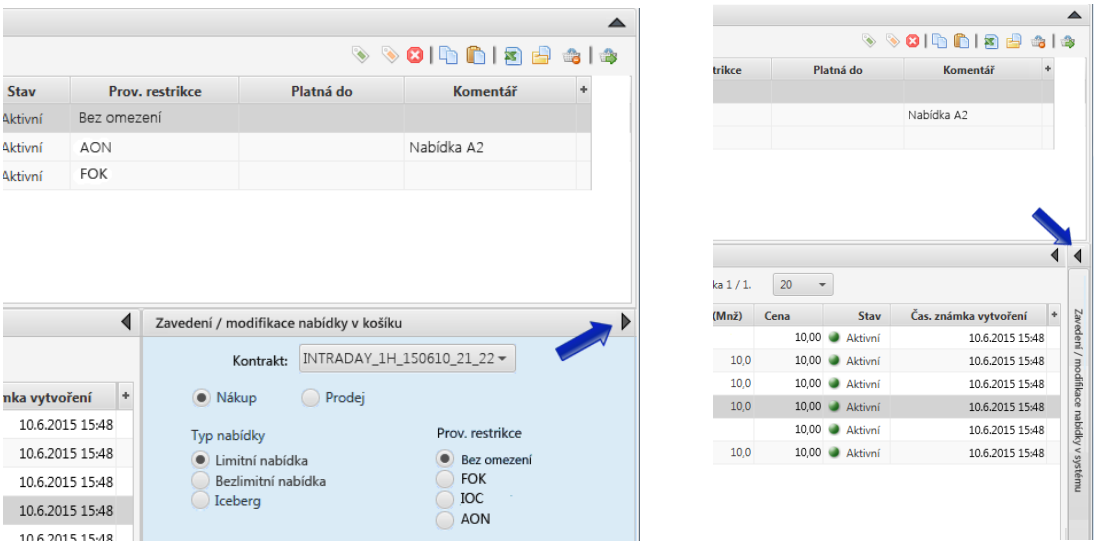

Obrázek 89: Možnosti skrytí panelů

8.2.3 Skrytí a přizpůsobení sloupců v tabulkách

Možné způsoby práce se sloupci v aplikaci:

1. Třídění v tabulce je možné vzestupně a sestupně pomocí kliknutí v hlavičce patřičného sloupce.
2. Je dostupná funkcionalita vícenásobného třídění a to pomocí volby SHIFT + klik na uživatelem zvolených položkách tabulky. Třídění dat tabulky je vždy znovu provedeno po zvolení každé nové položky pro vícenásobné třídění a aktuální kritérium třídění odpovídá položkám označeným ke třídění ve zvoleném pořadí s indikací vzestupného či sestupného třídění. Pro zrušení nastaveného vícenásobného třídění stačí kliknout na záhlaví jakéhokoliv sloupce tabulky bez SHIFT.
3. Volitelně lze na tabulkách sloupce skrýt či zobrazit po kliknutí na znaménko „+“ v záhlaví tabulky, kde se zobrazí seznam sloupců a uživatel si může vybrat konkrétní sloupce k zobrazení.
4. Změna šířky sloupce.
5. Změna pořadí sloupců v tabulce.

Výše popisované funkcionality mohou být na konkrétních tabulkách systémově vypnuté z důvodu zajištění správného logického zobrazení dat (např. na obchodovací obrazovce).

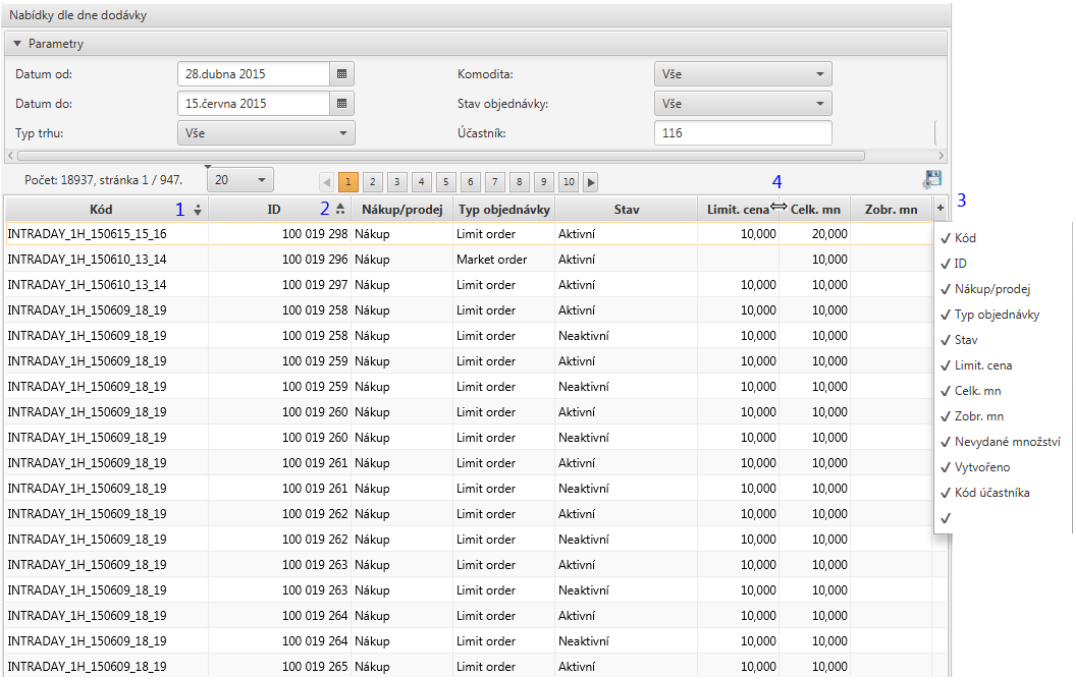

Obrázek 90: Možnosti přizpůsobení tabulky

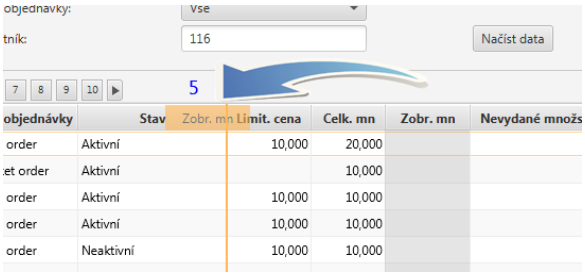

Obrázek 91: Změna pořadí sloupců v tabulce

8.3 Zachování uživatelem definovaných změn obrazovek

Změny přizpůsobení obrazovek provedené uživatelem mohou být automaticky ukládané do systému a při opětovném otevření obrazovky je zobrazena již uživatelsky přizpůsobená obrazovka. Nastavení je řízené uživatelským parametrem definovaným v uživatelských nastaveních, jde o parametr *Automatické ukládaní rozložení obrazovek* (více je funkcionalita uživatelského nastavení rozvedena v samostatné uživatelské dokumentaci aplikace VDT).

Pokud nemá uživatel nastaven tento parametr na „*Ano*“, pak je při opětovném otevření obrazovky načteno původní (naposledy uložené, popřípadě defaultní) rozložení obrazovky. Uživatel si však může individuálně provést uložení.

aktuálního nastavení obrazovky volbou *Uložit rozložení* (zkratková klávesa CTRL+S), která je dostupná kliknutím pravého tlačítka myši na záložce karty. Tím dojde k uložení aktuálního rozložení dané obrazovky.

Pokud chce uživatel zrušit své uživatelské nastavení a vrátit se k implicitnímu výchozímu nastavení, pak použije volbu *Obnovit rozložení* (zkratková klávesa CTRL+R) na záložce karty.

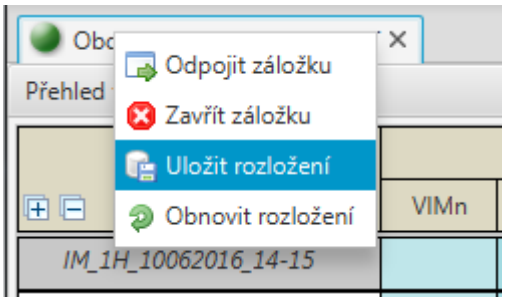

Obrázek 92: Uložení/Obnovení rozložení obrazovky